

ČETRTEK, 5. MAJA 2016

št. 105 (21.645) leto LXXII.

1,20 €

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnjja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasujenji Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786330, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

<http://www.primorski.eu> e-mail: redakcija@primorski.eu

Poštnina plačana
v gotovini

Poste Italiane s.p.a. - Spedizione
in Abbonamento Postale - D.L.
353/2003 (convertito in Legge
27/02/2004 n.46) art. 1,
comma 1, NE/Ts

NOVO
V KOPRU!

NOVOMAT^{d.o.o.}
AVTO STEKLO CENTER

Ko steklo poči,
do Novomata
skoči!

OBRTNA CONA SERMIN
SERMIN 72A, KOPER
T: 00386 5 62 62 888

TRST - Na 4. strani
Edi Kraus: Odprli smo mesto navzven
Občinski odbornik ob koncu mandata

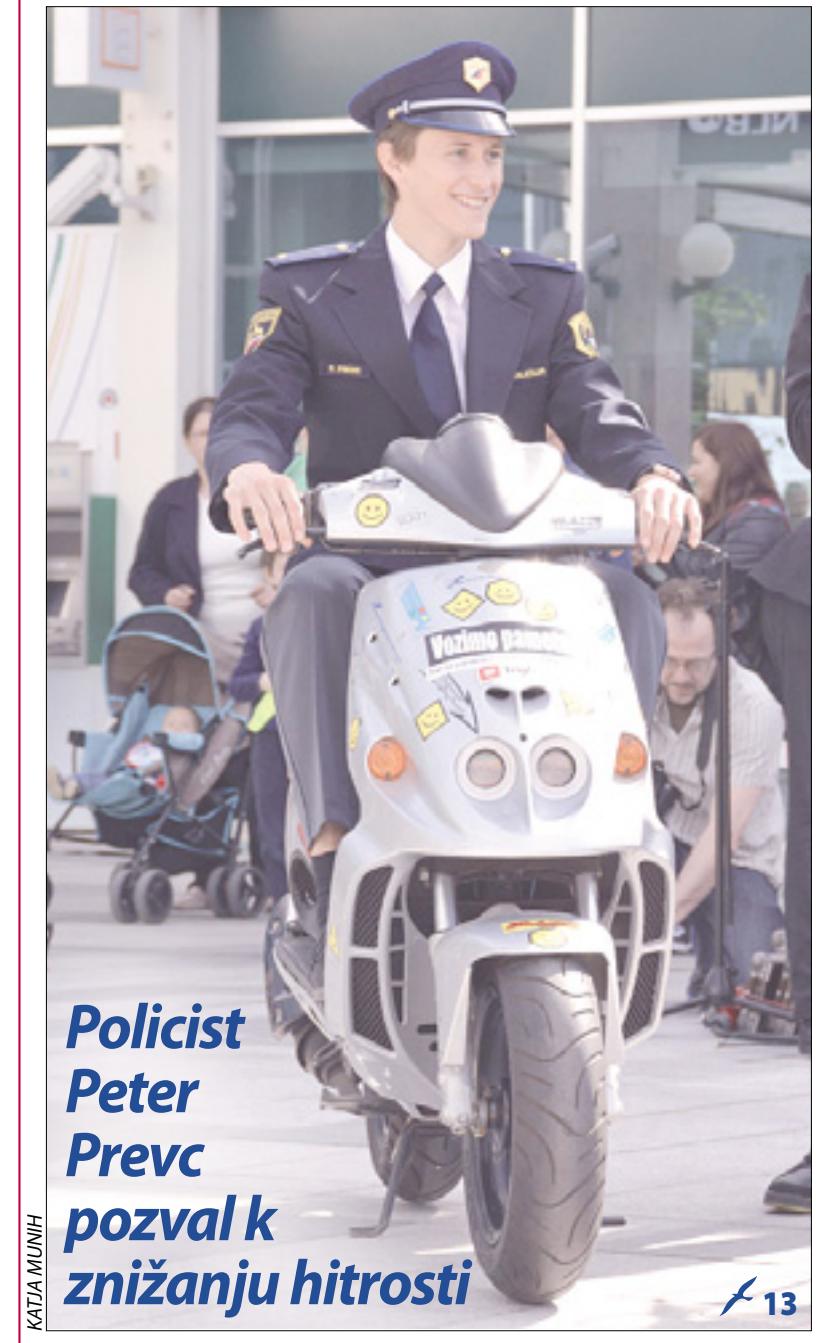
OPĆINE - Na 5. strani
Zadružne banke, reforma in nadzor
Srečanje v organizaciji ZKB

DOBERDOB - Na 12. strani
Nižje položnice za gospodinjstva
Občinski svet določil tarife davka na odpadke

KULTURA
Razkošen, dišeč cvet, ki ga je Marin zelo ljubil

REFORMA AZILA V EU - Države, ki nočejo beguncev, naj bi za vsakega plačale 250.000 evrov

Solidarni ali kaznovani

Policist Peter Prevc pozval k znižanju hitrosti

KATAJ MUNIH

BRUSELJ - Evropska komisija je včeraj predlagala reformo evropskega azilnega sistema, ki predvideva bolj pošten in učinkovitejši sistem porazdelitve prisilcev za azil med članice. V ta namen uvaja korektivni mehanizem, za tiste države, ki ne bodo hotele sprejeti beguncev, pa predlog predvideva plačilo solidarnostnega prispevka v višini 250.000 evrov na beganca. Ta denar bi namenili tistim državam, ki bi namesto njih sprejele beguncev.

Predlog komisije sicer ohranja načelo prve vstopne države, po katerem morajo begunci zaprositi za azil v prvi državi unije, v katero vstopijo. Pri tem uvaja korekcijski mehanizem za pravično porazdelitev med druge članice, zato da se nobena država ne bo znašla pod nesorazmernim pritiskom.

Proti predlogu komisije sta se že včeraj v imenu štirih držav ti. višegradske skupine ostro izrekli Madžarska in Poljska.

Na 2. strani

PRISTANIŠČE Za Bavarsko postaja Trst vse bolj zanimiv

TRST - Bavarska sodi med gospodarsko najbolj razvite nemške dežele, ves povojni čas pa njeni podjetja uspešno sodelujejo s tržaškim pristaniščem. Trst je z Bavarsko, točneje z mesto Ingolstadt, povezan tudi z naftovodom družbe Siot. Skratka, precej razvito in razvijano sodelovanje, ki bo dobilo nov zalet z včeraj podpisanim novim sporazumom med Deželo FJK in Bavarsko.

Na 3. strani

TRST - V rožniku, ki se bohoti v parku nekdanje psihiatrične bolnišnice pri Svetem Ivanu, raste tudi vrtnica sorte Comtesse Van Dale s prav posebno zgodbo. Tovrstne vrtnice je imel zelo rad pesnik Biagio Marin, zato sta mu dve njegovi bivsi dijakinja vsako leto za rojstni dan poklonili šopek teh dišečih cvetov. Kako je danes malo razširjena sorta vrtnic pognala korinene pri Svetem Ivanu, nam s pomočjo zanimive družinske zgodbe razkriva Ivana Suhadolc.

Na 10. strani

BREG - Starodavni običaji

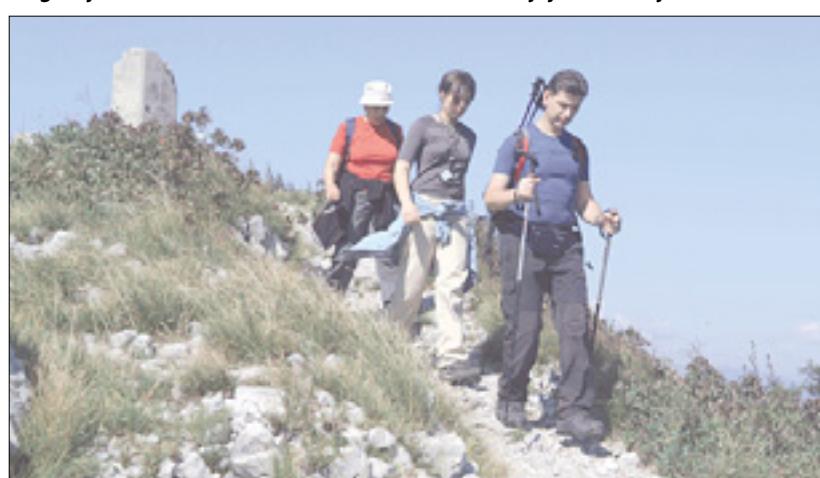
Maje dvignili in podrli, zdaj na vrsti Majenca

ŠTMAVER - Javno srečanje o zaščiti naravnega okolja

Biotop na Sabotinu

V zadnjih letih se podobno kot na Krasu tudi gmajna na Sabotinu hitro zarašča, zato razmišljajo, kako bi jo lahko ohranili

Na 14. strani

ROGAŠKA
RESORT
SLOVENIA

ODDIH ZA ZDRAVJE že od € 39,14
po osebi na dan polpenzion

- ♥ bivanje v mogočnem **Grand Hotelu Rogaska****s**
- ♥ razvajanje v **wellness centru Vis Vita Spa & Beauty**
- ♥ sproščanje v **termalnih bazenih Rogaske Riviere**

Izbirate lahko med različnimi programi sprostitev.

GRAND HOTEL ROGAŠKA****s
T: 00386 3 811 2000 E: info@rogaska-resort.com
www.rogaska-resort.com

EVROPSKA KOMISIJA - Predlog reforme azilne zakonodaje v EU

Kdor noče sprejeti beguncev, bo za vsakega plačal 250.000 evrov

Sistem porazdelitve prosilcev za azil med članice naj bi bil bolj pošten in učinkovit

BRUSELJ - Evropska komisija je včeraj predlagala reformo evropskega azilnega sistema, ki predvideva bolj pošten in učinkovitejši sistem porazdelitve prošenj za azil med članice. V ta namen uvaja korektivni mehanizem, za države, ki ne bodo sodelovali, pa predvideva finančno kazeno.

Sedanji sistem, ki temelji na načelu prve vstopne države, po mnenju Bruslja ni ne pošten ne vzdržen, saj prelaga breme in odgovornost glede prosilcev za azil na majhno število držav, zlasti tistih na zunajih mejah EU. Novi sistem naj bi bil pravčnejši, zanesljivejši in učinkovitejši. Zagotavljal naj bi hitrejše določanje odgovornosti držav za obravnavo prošenj za azil, prav tako pa naj bi preprečil sekundarna gibanja, ko si prebežniki sami skušajo izbrati državo azila, je ob predstavitvi predloga reforme v Bruslju dejal prvi podpredsednik komisije Frans Timmermans.

Predlog komisije sicer ohranja načelo prve vstopne države, po katerem morajo begunci zaprositi za azil v prvi državi unije, v katero vstopijo, razen če se njihovi državni člani nahajajo drugje. Pri tem uvaja korektivski mehanizem za pravčno porazdelitev med druge članice, ki naj bi zagotovil, da se nobena država zaradi azilnih prošenj ne bo znašla pod nesorazmernim pritiskom. S tem želi komisija zagotoviti večjo solidarnost med članicami. Novi sistem bo samodejno zaznal, kdaj se država sooča z nesorazmernim številom prošenj za azil, pri čemer bo upošteval referenčno vrednost, ki bo določena na podlagi števila prebivalcev in gospodarske moči države. Če bo število prošenj preseglo več kot 150 odstotkov referenčne vrednosti, bodo vsi novi prosilci za azil premeščeni v druge članice, dokler se število vlog ne bo ponovno znižalo na referenčno raven.

Za tiste države, ki pri tem ne bi želele sodelovati, predlog predvideva plačilo solidarnostnega prispevka v višini 250.000 evrov na begunca. Ta denar bi namenili tistim državam, ki bi namesto njih sprejeli begunce. Korektivni mehanizem bo upošteval tudi prizadevanja držav za preselitev oseb, ki potrebujejo mednarodno za-

ščito, neposredno iz tretjih držav.

Bruselj predlaga tudi preoblikovanje Evropskega azilnega podpornega urada (EASO) v polnopravno agencijo EU za azil. Nova agencija naj bi dobila širše pristojnosti, med drugimi naj bi se okreplila njena vloga pri praktičnem sodelovanju med državnimi članicami. Bruselj predlaga tudi spremembe uredbe o sistemu za primerjavo prstnih odtisov Eurodac v smislu nadgradnje podatkovne zbirke s ciljem boljšega upravljanja azilnega sistema in obvladovanja nezakonitih migracij.

Navedeni predlogi sodijo v prvi sklop zakonodajnih predlogov, ki jih komisija predstavlja v okviru obsežnejše reforme skupnega evropskega azilnega sistema. Namens reforme je pripraviti srednjeročni odziv na prihodnje izzive na področju migracij, poudarjajo v Bruslju.

Madžarska in Poljska že proti

PRAGA - Madžarska in Poljska sta že oстро kritizirali predlog reforme evropskega azilnega sistema, ki predvideva kaznovanje držav članic, če bodo zavrnile begunske kvote. Budimpešta je predlog označila za izsiljevanje. Varšava pa za prvoaprilsko šalo. Solidarnostni prispevek v višini 250.000 evrov za vsakega beganca, ki ga neka država noče sprejeti »je izsiljevanje, to je nesprejemljivo v neevropski predlog komisije,« je izjavil madžarski zunanj minister Peter Szijjarto po srečanju s kolegi iz petih srednjeevropskih držav in petih nekdanjih sovjetskih republik v Pragi. »Koncept kvot je slična ulica in prosim komisijo, naj ne zapelje v slepo ulico,« je dodal. Njegov poljski kollega Witold Waszczykowski pa se je vprašal, ali gre sploh za resen predlog. »Zveni kot zamisel, objavljena na prvi april,« je dejal.

Višegradska četverica, ki jo sestavljajo Češka, Madžarska, Poljska in Slovaška, osto nasprotuje sistemu kvot za prerazporeditev beguncev. Vse štiri države vztrajajo, da si prosilci za azil želijo oditi v bogatejše članice EU, kot je Nemčija.

EUROPOL - Na avdiciji v Rimu Svarilo pred novim terorističnim napadom v Evropi

RIM - Direktor Evropskega policijskega urada (Europol) Rob Wainwright je včeraj v Rimu posvaril, da se bo v Evropi verjetno zgodil nov obsežen teroristični napad. Kot je dejal pred odborom za schengensko območje v italijanskem parlamentu, je grožnja terorističnega napada še naprej zelo visoka, najvišja po 11. septembetu 2001. Konkretnih podatkov o grožnjah Italiji Europol po besedah Wainwrighta sicer nima.

»Dva napadalca iz Pariza sta v Evropo prišla po migrantskih poteh,« je dejal Wainwright. Kot je dejal, je trenutno glavna skrb Europolu, da bi prišli še novi teroristi, tudi s pomočjo ponarejenih dokumentov. »Nadzorujemo razmere,« je še dejal. Wainwright je tudi izrazil zaskrbljenost zaradi morebitnih povezav med terorističnimi organizacijami in tihotapskimi mrežami. Kot je dejal po pisanku časnika Wall Street Journal, so kriminalne organizacije s tihotapljenjem migrantov v Evropo lani zaslužile do šest milijard evrov, 90 odstotkov vseh prebežnikov pa je v Evropo prišlo preko tihotapcev.

Povedal je še, da je lanski porast števila migrantov, ki so prišli v Evropo, botroval večji vpletosteni kriminalnih mrež v nezakonite migracije. Po njegovih besedah je Europol zabeležil 40.000 trgovcev z ljudmi. Gre za mednarodne skupine, ki jih sestavljajo člani iz držav izvora migrantov, kot je Sirija, tranzitnih držav, kot je Turčija, in tudi številnih evropskih držav, je pojasnil. Lani je v Evropo prišlo več kot milijon ljudi, večinoma iz Sirije in Libije.

ITALIJA - Napoved ministra Franceschini

Milijarda evrov za kulturno dediščino

RIM - Italijanska vlada je za obnovo kulturne dediščine zagotovila milijardo evrov. Med drugim bodo sredstva namenili za restavracijo arheološkega najdišča Pompeji, za galerijo Uffizi v Firencah in za obnovo zgodovinskega središča mesta L'Aquila, ki ga je leta 2009 prizadel potres. Kot povedal minister za kulturo Dario Franceschini, bo to doslej največja investicija v kulturno dediščino v zgodovini Italije. Sredstva bodo namenili 33 projektom.

Okoli 40 milijonov evrov bo namenjenih galeriji Uffizi v Firencah za ureditev in odprtje t.i. Vasarijevega prehoda, ki muzej povezuje s Palazzo Vecchio. Pomenljivo arheološko najdišče se je v zadnjih letih pogosto znašlo na naslovnicah časopisov zaradi porušitve nekaterih zidov, kar je bilo posledica slabega stanja najdišča. Letno ga obiše 2,5 milijona obiskovalcev. Deset milijonov evrov pa bodo namenili tudi bližnjemu arheološkemu najdišču Ercolano. Tudi to antično mesto je pod seboj pokopal izbruh Vezuva, pri čemer je danes neizkopanih še 75 odstotkov mesta. Obnovi starega dela L'Aquile bodo namenili 30 milijonov evrov. V potresu so bili namreč poškodovani tudi številni spomeniki in cer-

kve. Okoli 20 milijonov pa bodo namenili prenovi arheološkega muzeja v Paestumu, kjer stojijo trije najbolje ohranjeni grški templji na svetu.

Franceschini je porast investicij v obnovo kulturne dediščine opisal kot dokaz, da trenutna vlada verjame, da investicije v kulturo spodbujajo gospodarsko rast.

Prekinitev ognja v Alepu

WASHINGTON - ZDA in Rusija sta se sinoči dogovorili za razširitev prekinitev ognja v Siriji na mesto Alep. Kot so na State Departmentu zapisali v sporočilu za javnost, je razširitev prekinitev ognja na pokrajino Alep in istoimensko mesto stopila v veljavno minuto po polnoči po krajevnem času (ob 23.01 po srednjeevropskem času). Od takrat so klub nadaljevanju bojev zaznali na splošno zmanjšanje nasilja. ZDA se usklajujejo z Rusijo glede nadzorovanja prekinitev ognja in pozivajo vse strani, naj se držijo dogovora.

Slovenija: Tone Peršak bo najbrž kulturni minister

LJUBLJANA - Izvršni odbor stranke DeSUS je včeraj soglasno podprt kandidaturo državnega sekretarja Toneta Peršaka za novega kulturnega ministra. V DeSUS ocenjujejo, da je Peršak ustrezni kandidat, ki pozna kulturo, saj iz nje izhaja. Prav tako je v preteklosti predstavljal kulturo v različnih institucijah, je pojasnil Karl Erjavec, ki je prepričan, da so dobili pravo osebo za vodenje kulturnega resorja. Peršak, ki se je pred nekaj dnevi tudi včlanil v DeSUS, se je stranki DeSUS zahvalil za zaupanje, še zlasti zato, ker je bila podpora njegovi kandidaturi tako izrazita. »A je to tudi obvezna,« je poudaril Peršak v izjavi novinarjem in pri tem izpostavil koalični sporazum, katerega sopodpisnica je tudi stranka DeSUS.

Iz Ljubljane prispevek tudi za tržaške invalide NOV

LJUBLJANA - Slovenska ministrica za obrambo Andreja Katič je s predstavniki društev in zvez vojnih veteranov, ki so bili uspešni na javnem razpisu, podpisala pogodbo o sofinanciranju njihovega delovanja za letos, so sporočili z obrambnega ministra. Med prejemniki prispevkov so tudi Zveza koroških partizanov in priateljev protifašističnega odpora (30.514 evrov), Zveza vojnih invalidov NOV Trst (8904 evrov) in Društvo za negovanje rodoljubnih tradicij organizacije TIGR Primorske (26.255 evrov).

Nuklearna elektrarna Krško naj bi delovala do leta 2043

KRŠKO - Jadrnska elektrarna v Krškem bo po vsej verjetnosti delovala še do leta 2043. Ta termin se je navajal že pred leti, četudi konkretnih dogovorov v tem smislu ni bilo. Hrvaška tiskovna agencija Hina je te dni povzela poročala, da sta slovenska Gen energija in hrvaški Hep kot solastnika Nuklearne elektrarne Krško (Nek) dosegla dogovor o podaljšanju delovanja omenjene elektrarne še za 20 let preko doslej dogovorenega termina, se pravi do leta 2043.

BRUSELJ - V petih državah EU Nadzor na mejah še za šest mesecov

BRUSELJ - Evropska komisija je včeraj predlagala podaljšanje nadzora na nekaterih notranjih mejah v petih državah članicah schengenskega območja, med njimi Nemčijo in Avstrijo, za največ šest mesecev. V Bruslju so predlog utemeljili s tem, da nekaterih ugotovljenih pomanjkljivosti v zvezi z nadzorom zunanjih meja v Grčiji ni bilo mogoče ustrezno odpraviti.

Komisija v včerajšnjem priporočilu državam članicam predlaga podaljšanje nadzora na notranjih mejah Nemčije, Avstrije, Švedske, Danske in Norveške za največ šest mesecev. Te države so lani jeseni zaradi migracijskih pritiskov začasno uvedle nadzor na svojih mejah. Komisija ukrep podaljšanja mejnega nadzora predlaga v skladu s schengenskim zakonom. Pri tem ugotavlja, da kljub znatnemu napredku, ki ga je storila Grčija, vse ugotovljene pomanjkljivosti še niso bile ustrezno in v celoti odpravljene. Po besedah evropskega komisarja za migracije Dmitrija Avramopulosa je Grčija storila velik napredok pri odpravljanju ugotovljenih pomanjkljivosti, vendar vse v trimesečnem roku še niso bile odpravljene.

Evropska komisija je v začetku februarja predlagala priporočila za ukrepanje Grčije za odpravo pomanjkljivosti na zunanjih meji EU. Med drugim je Atene pozvala k izboljšanju procesa registracije migrantov in vzpostaviti učinkovitega obalnega nadzora na meji s Turčijo. V aprili objavljeni oceni akcijskega načrta Grčije za odpravo pomanjkljivosti na zunanjih meji je sicer bil ugotovljen bistven predrek, a je Bruselj obenem grške oblasti pozval k nadaljnjam izboljšavam.

EVROPSKA KOMISIJA - Predlog

Državljeni Turčije in Kosova kmalu brez vizumov v EU

BRUSELJ - Evropska komisija je včeraj priporočila odpravo vizumov za Turčijo pod pogojem, da turške oblasti izpolnijo preostala zahtevana merila v skladu z danimi zavezami. Turčija mora izpolniti 72 meril, po navedbah Bruslja pa jih je ostalo neizpolnjenih še pet. S tem je komisija odprla pot za odločitev o odpravi vizumov za turške državljanje do konca junija. Predlog morajo sedaj potrditi še države članice in Evropski parlament.

Prvi podpredsednik komisije Frans Timmermans je ob predstavitvi predloga dejal, da je Turčija v zadnjih tednih storila ogromen napredok, vendar jo čaka še nekaj dela, da bo izpolnila vsa zahtevana merila. Ankara mora izpolniti še pet meril, ki se med drugim nanašajo na boj proti korupciji, varovanje podatkov in sodelovanje z evropskimi pravosodnimi organi. Odprava vizumov za turške državljane je del dogovora med EU in Turčijo v zameño za turško pomoč pri zaježitvi migracijskega toka v Evropo.

Evropska komisija je včeraj predlagala odpravo vizumov tudi za prebivalce Kosova. V skladu s predlogom bodo ti obložiti biometrični potni listov lahko potovali v schengensko območje za obdobje, krajše od 90 dni. Komisija je predlog predstavila na podlagi pozitivne ocene o izpolnjevanju zahtev iz časovnega načrta za liberalizacijo vizumskega režima za Kosovo. O predlogu komisije morajo sedaj odločati še države članice in Evropski parlament.

Od Kosova v Bruslju pričakujejo, da bo do končne potrditve predloga ratificiral sporazum o mejah s Črno goro in okreplil boj proti organiziranemu kriminalu in korupciji. Kosovo je sicer edina država Zahodnega Balkana, katere državljanji doslej niso mogli potovati v EU brez vizumov. Kosova uradno še ni priznalo pet članic EU.

TRST - Pomemben dogovor med deželnima vladama

»Bavarska se dejansko začenja na Tržaškem«

TRST - Bavarska sodi med gospodarsko najbolj razvite nemške dežele, ves povojni čas pa njena podjetja uspešno sodelujejo s tržaškim pristaniščem. Trst je z Bavarsko, točneje z mestom Ingolstadt ob Donavi, povezan tudi z naftovodom družbe SIOT. Skratka, precej razvito in razvijano sodelovanje, ki bo do bilo nov zalet z včeraj podpisanim novim sporazumom med Deželo FJK in Bavarsko.

Sporazum zaobjema izboljšavo tovornega prometa, izboljšavo konkurenčnosti gospodarstva, trajnostni razvoj in spodbujanje inovacij z dejavnostmi znotraj Strategije za alpsko regijo (EUSALP). V svežnju, ki sta ga podpisala predsednica Debora Serracchiani in bavarski glavar Horst Seehofer, sta med področji sodelovanja omenjeni tudi vinogradništvo in poklicno izboljševanje. Seehofer je največ besed namenil tržaškemu pristanišču, ki bi za deželo na jugu Nemčije lahko postalo izhodišče za nove zanimive in donosne gospodarske potbude. Predsednica Serracchianija je pojasnila, da je včeraj podpisani dokument predvsem načrt, po katerem bosta regiji razvijali še druge projekte in utrjevali sodelovanje.

Pri slovesnem podpisu dogovora so bili navzoči tudi predstojnik Trsta in vladna komisarka za FJK Anna-paola Porzio, tržaški župan Roberto Cosolini, predsednik deželnega sveta Franco Iacob, deželni odborniki Lo-

Predsednika Bavarske in FJK Horst Seehofer in Debora Serracchiani

redana Panariti, Mariagrazia Santoro in Cristiano Shaurli in Francesco Peroni. Srečanja, ki je sledilo podpisu, so se udeležili tudi predsednik tržaške-

ga pristanišča, videmske gospodarske zbornice, videmske zveze industrijev in nenanadnje minister za zunanje zadeve Dežele Bavarske Marcel Huber.

Bavarska delegacija je popoldne obiskala tržaško pristanišče, kjer jo je sprejel komesar Zeno D'Agostino. Gostom iz Nemčije so gostitelji predstavili pristaniške dejavnosti, govor pa je bil o možnosti dodatnega sodelovanja z bavarskimi podjetji. Predsednik družbe Tmt (Trieste marine terminal) Fabrizio Zerbini je izrazil upanje, da bi sedmi pomol v bližnji bo-

**Bavarska sodi
med gospodarsko
najbolj razvite
nemške dežele, ki že
ves povojni čas sodeluje
s tržaškim pristaniščem**

dočnosti okreplil splošni pretovor kontejnerjev (cilj je pretovor v vrednosti 1,2 milijona teu).

Seehoferju so nato predstavili delovanje naftovoda SIOT (koncern Tal), ki »pokriva« povpraševanje po nafti celotnega območja južne Nemčije. »Bavarska se pravzaprav začenja ob tem naftovodu. Pred pol stoletja smo bili izrazito kmetijska dežela, sedaj pa smo industrijsko zelo razvita regija. Da smo, kar smo, dolgujemo tudi naftovodu, ki se začenja v Tržaškem zalivu,« je ob odhodu iz Trsta dejal bavarski glavar Seehofer.

VOLITVE

Ivan Lukan

redakcija@primorski.eu

Za Avstrijo odločilni dnevi

Vprašanje beguncov in prvi krog predsedniških volitev, ki sicer še ni pri-nesel dokončne odločitve, toda zaskrbljujoče zmagovalje desničarskega kandidata Norberta Hoferja (FPÖ), sta v zadnjih mesecih in dneh močno zamajala politično stabilnost Avstrije. Alp-ska republika se je po zasuku v desno znašla ne le pod drobnogledom mednarodne javnosti, ampak tudi - po dramatični nezaupni vladni (kandidata socialdemokratov in ljudske stranke Rudolf Hundstorfer in Andreja Khol sta zbrala skupaj komaj še četrtino glasov, čeprav imata obe stranki v parlamentu absolutno večino poslancev) - v hudi notranjepolitični krizi.

Izklučene niso temeljite spre-membe v vladu do menave kanclerja, ni-ti predčasne volitve! Pod najhujšim pri-tiskom se je znašla socialdemokratska stranka (SPÖ), kateri grozi pravi razkol. Soočena je z vprašanjem, ali je kancler Werner Faymann sploh še pravi mož na vrhu stranke in tudi vlade. To ne na-zadnje zaradi njegovega zasuka v vpra-šanju beguncov oz. migrantov, s katerim je Avstrija povsem spremenila svoj obraz - od beguncem naklonjene dežele v najglasnejšo zagovornico »trdnave Ev-rope«, ki hoče postaviti ograje celo na najbolj občutljivi evropski prehodni toč-ki, na Brennerju.

Faymannova usoda bo zapečate-na najkasneje na kongresu social-de-mokratske stranke, ki je zaenkrat pred-viden meseca novembra letos. Ni pa iz-klučeno, da bo že prej, morda celo še pred poletjem, kot to so to zahtevali Fay-mannovi najodločnejši nasprotniki v stranki, ko so ga na tradicionalnem pohodu avstrijskih socialdemokratov 1. maja na Duraju izvižgal. In to tako glasno, da Faymann ni več prišel do be-sede in svoj govor zaključil po pičilih treh minutah. Faymann je vsekakor načet, avstrijski mediji trdijo, da je samo še vprašanje časa, kdaj bo moral oditi.

Malo bolj mirno, a nič boljše, je tu-di v ljudski stranki (ÖVP) podkanclerja Reinholda Mitterlehnerja. Tudi tu pri-konservativcih se namreč postavlja vprašanje kako naprej. Je njihov pri-moz, čeprav je bil na vrh stranke izvoljen še pred pičilima dvema letoma, še vedno ta pravi kandidat za državno-borske volitve 2018 ali pri morebitnih predčasnih volitvah? V ozadju namreč čaka močan tekmeč - mladi zunanji mi-nister Sebastian Kurz - po javnomnenj-skih raziskavah že najbolj priljubljeni politik ne le iz vrst ÖVP temveč na celotnem avstrijskem političnem prizorišču.

Pred takšnim ozadjem je zelo ver-jetno, da bo po 22. maju, nedelji, ko bo do Avstriji in Avstrije v drugem krogu doobili novega predsednika, mnogo bolj jasno. Zmaga Strachevega svobod-njaškega populista Norberta Hoferja bi nedvoumno še bolj zamajala temelje av-strijske republike, medtem ko bi izvoli-tev Alexanderja van der Bellena, kate-rega medtem poleg zelenih podpirajo tudi ugledni socialdemokrati in člani ljudske stranke, prinesla notranjo po-miritev in stabilizacijo, v mednarodni di-menzioni pa državi vrnila ugled »evrop-ske« države.

ŠPETER - Društva in šola prirejajo ob 40-letnici niz prireditvev

Spomin na potres v Benečiji

Nocoj v Špetru odprtje razstave Riba Faronika - V naslednjih dneh še druge prireditve in predstavitev šolske raziskave

ki bo 14. maja od 17. ure na ogled v ne-kadnjem baru na glavnem trgu v Ažli, dan kasneje pa od 12. ure v baru v Gorenjem Barnasu. Razstavo sestavljajo fotografije in pričevanja ljudi iz vasi, ki jih je najbolj pri-zadel potres.

Nekaj mesecev pa se tematiki potresa intenzivno posvečajo tudi šolarji. Učenci petih razredov so po predavanju prof. Suhadolca med delavnico, ki jo je vo-dila ilustratorka Luisa Tomasetig, tudi sami izdelali dve poštni znamki na temo potresa (izdali so ju v Sloveniji). Izvedli so ne-kaj raziskav, se pogovorili z ljudmi, ki so potres leta 1976 doživelji, rezultate svoje-ja dela pa bodo učenci petega razreda dvo-jezične osnovne šole predstavili jutri, ob 18. uri, v šperški občinski dvorani na posvetu z naslovom Zemlja pleše. Gostje učencev bodo Ulderica Da Pozzo, Franco Piani, Ljuba Jenč in Luisa Tomasetig. (nm)

Jutri v Primorskem dnevniku

Ob 40-letnici uničujočega potresa v Furlaniji in Beneški Sloveniji bomo jutri objavili posebno prilogu na štirih straneh. Vojmir Tavčar, prvi novinar Primorskega dnevnika, ki je poročal s potresnega območja, obuja spomin na razdejanje, ki mu je bil priča. On in tudi Dušan Udovič pišete tudi o Benečiji oz. o pomoči iz Trsta, Gorice in Slovenije. Objavili bomo tudi pričevanje Iva Marušiča, ki je na dan potresa služil vojaški rok v Guminu. Pogovorili smo se tudi s takratnim izrednim komisarjem Giuseppejem Zamberlettijem. Intervju z njim bomo objavili posebej.

Posledice potresa v Ažli (zgoraj) in Osojanah (spodaj)

NM

NAŠ INTERVJU - Tržaški občinski odbornik za razvoj in gospodarske dejavnosti Edi Kraus

Kraus: Končno smo odprli mesto navzven

Trst se je po več desetletjih končno zdramil. V vseh povojnih letih je bil zradi nekaterih izrazito konservativnih krogov vselej zazrt sam vase, občinska uprava župana Roberta Cosolinija pa je končno odprla mesto navzven oziroma v svet. Pomenljivo vlogo je imel pri tem tržaški občinski odbornik za razvoj in gospodarske dejavnosti Edi Kraus, ki je tudi uspešen podjetnik in je že več kot dvajset let generalni direktor podjetja Julon v Ljubljani, ki se je ravnokar preimenovalo v AquafilSLO. Zadnja tri leta in pol pa je na tržaški občini vodil zelo pomembne resorse.

Kakšna je bila njegova izkušnja, kako ocenjuje opravljeno delo in kakšni so obeti za prihodnost so bila izhodišča za daljši pogovor, med katerim je Kraus tudi napovedal nekaj novosti. Sicer je pogovor v mestni hiši na Velikem trgu potekal tako rekoč po kosih, saj so odbornika v skladu z njegovimi obveznostmi nekajkrat zmotili, za nekaj časa se je moral tudi oddaljiti, ker je moral sprejeti delegacijo športnih delavcev v imenu tržaškega župana Roberta Cosolinija. V sobo je kasneje dvakrat stopil ravno župan, ki ga je že spet povabil v sosedno sobo zaradi neke pomembne obveznosti.

Krausovo delo se zdaj bliža koncu. V juniju bodo volitve za izvolitev novega župana in za obnovo tržaškega občinskega sveta, Krausa pa na kandidatnih listah ni. Sicer pa funkcijo odbornika imenuje župan ne glede na kandidature.

Ali ste prejeli ponudbo za kandidaturo?

Ponudbo za kandidaturo sem dobil, vendar se nisem za to odločil.

Zakaj ne kandidirate?

Smatram, da je delo občinskega odbornika in občinskega svetnika precej različno in drugačno. V odborniški funkciji se bolj »znamenjam«, medtem ko v funkciji občinskega svetnika ne bi dal posebnega doprinosha. Na svetniških mestih se namreč bolj pogovarjajo o političnih vprašanjih, odborniško mesto je bolj vezano na upravljanje.

Ko pa bi vam potem takem ponovno ponudili odborniško mesto?

O tem se še nismo pogovarjali. Najbrž bomo to storili v prihodnjih tednih ali takoj po volitvah.

Kdaj ste zasedli odborniško mesto in s kaknimi funkcijami?

To mesto sem nastopil 21. marca leta 2013, zaupali pa so mi resor za gospodarski razvoj, ki ga je do takrat vodil občinski odbornik Fabio Omero, in za trgovino, ki je bil v rokah občinske odbornice Elene Pellaschiar. Od 1. januarja lani sem tudi odbornik za šport.

Kakšen je obračun vašega dela?

Pri svojem delu sem skušal vselej dati maksimalno. Jasno je, da se lahko vsakdo vedno izboljša. Mislim, da sem lahko s svojim delom zadovoljen. Tudi moja vest je mirna, kar je zame tudi najbolj pomembno.

Ali ste dosegli zastavljeni cilje?

Posebnih ciljev si nisem dal, saj nisem imel nobene izkušnje, ko sem začel s tem delom. Za delo sem vsekakor takoj poprijel in skušal izpeljati vse naloge, ki so se redno pojavljale. S časom sem doumel, da so bile določene stvari, ki jih je bilo treba po mojem mnenju izvajati, izpeljane. Druge so še v teku in bodo izpeljane v drugem mandatu.

Katere ukrepe bi lahko izpostavili?

Občinski odbornik Edi Kraus na Velikem trgu; ob naslovu posnetek starega pristanišča

FOTODAMJN

Če gremo v samo specifiko, je med velikimi projekti nedvomno osvojitev novega trgovskega načrta, ki smo ga spravili pod streho v slabem letu, medtem ko se je njegov postopek na občini začel že leta 2007. Zahvaljujoč se temu načrtu bodo tudi začeli v kratkem graditi novi trgovski center OBI v Ulici Flavia blizu Domja, kjer bo med drugim 60 novih delovnih mest. Drugi pomemben projekt je bila sprostitev prodaje v trafikah, ki je bila prej vezana samo na časopise, medtem ko lahko zdaj prodajajo tudi druge article. S tem je bila dana možnost mnogim

Med velikimi projekti je osvojitev novega trgovskega načrta, ki smo ga spravili pod streho v slabem letu

trafikam, da še delujejo. Sicer naj tu omenim, da smo začeli pripravljati nov splošni trgovski načrt, ki bo vezan na komaj sprejeti splošni občinski prostorski načrt. S sprejetjem novega načrta bodo zasnovani in točno določeni vsi kriteriji za gradnjo novih trgovskih centrov oziroma trgovin in ne bodo torej novi trgovski načrti več potrebni. Dalje se je začel postopek za premestitev ribiške tržnice iz lesneg pristanišča v Ul. Macelli, kjer bo po novem tudi zelenjavna tržnica. Glede transporta naj dodam, da je potrebno še naprej spodbujati izboljšanje železniške zveze med Trstom, Ljubljano, Zagrebom, Budimpešto in Dunajem.

Med tržaškimi adutji je nedvomno turizem.

Od vsega začetka sem se zavzel in spodbujal načelo, da je treba biti pozorni do vseh vrst turizma, se pravi ne samo do križarjenja ali kongresov, temveč tudi do dopustniškega, poslovnega, šolskega itd. Tako se je nazadnje število ljudi, ki so obiskali Trst v zadnjih letih, zelo povečalo. To ima sicer pozitivno in negativno plat. Pozitivna je v tem, da se je šte-

vilo turistov v hotelih krepko povečalo. Kritična točka pa je v tem, da je rast števila turistov nenadzorovana in je težko razumeti segmente. Jasno pa je, da Trst ne živi samo od turizma.

Temveč?

Velik problem je v tem, da predstavlja industrija le deset odstotkov lokalne proizvodnje. Če želimo, da se Trst razvija, moramo spodbujati rast industrijskih dejavnosti in delati na tem, da nastanejo nova delovna mesta, še zlasti za mlade. Dalje se morajo razvijati dejavnosti, vezane na morje, a ne samo na ladje delnštvo. Velik izviss je dejavnosti na morju, kot je na primer črpanje naftne. Drugi pomemben segment v Trstu so biotehnologije.

Pomemben del tržaške industrije je škedenjska železarna. Občinska uprava spodbuja delo novega lastnika Arvedija, drugi zahtevajo zaprtje koksarske in plavža ali sploh vse železarne. Kaj se obeta?

Cosolinijeva občinska uprava ima zaslugo, da delovanje v železarni ni zamrlo. Vsi sprejeti ukrepi dovoljujejo, da se proizvodnja nadaljuje. Na tej osnovi bodo v prihodnosti nastali in se razvili tudi novi obrati. Od tega bo imel korist ves industrijski sektor, ki je dejansko že v pogonu.

V zadnjih petih letih se je mesto precej spremeno. Kakšen je danes Trst in kakšen lahko še postane?

Iz političnega vidika je še najbolj pomemben dejstvo, da je Cosolinijeva občinska uprava končno odprla mesto navzven. Cosolini je v bistvu razobil tisto malomeščansko mentalitet, ki je z izjemo Illyjevega obdobja dolga desetletja vladala v Trstu in je bila odprtost do sosedov samo navidezna. Zadnja občinska uprava pa se je res odprla širšemu zaledju, ki gre od Hrvaške preko Slovenije do Štajerske, Dunaja, Koroške, Furlanije-Julijske krajine in drugih italijanskih dežel. Trst je zaradi tega tudi ponovno zaživel. Mislim, da gre tudi temu pripisati del prihoda novih turistov, predvsem iz bližnjih sosednjih držav.

Strategija, ki jo je postavil Cosolini, da mora Trst postati okno na Sredozemlje in srednjo Evropo, je bila torek pravilna. Storjenih je bilo mnogo konkretnih pobud, kot so na primer obiski v Sarajevu, v Zagrebu, na Dunaju, v Celovcu. Poleg tega smo z Ljubljano gostili dva pomembna koncerta na Velikem trgu, vzpostavljena je bila tudi železniška zveza med Ljubljano in Opčinami, ki naj bi se razširila še na Dunaj in Budimpešto. Vse to in še marsikaj drugega je pripomoglo k temu, da se je Trst odprl v svet.

Za mesto bo torej zelo pomemben izid prihodnjih volitev. Kaj čaka Trst, če se bo ponovno uveljavil Cosolini?

Če zmaga Cosolini, mi je popolnoma jasno, kaj se bo zgodilo. Strategija, ki je bila že postavljena, se bo nadaljevala, nov mandat pa bo možnost za nadgradnjo že nastavljenega oziroma opravljenega dela. Za razvoj ekonomije bo vsekakor potreben še nadaljevanje z gospodarsko politiko, ki je bila zastavljena v zadnjih petih letih, ter z dialogom in tesnim sodelovanjem s stanovskimi oziroma sindi-

Zanimivo bo videti, kako bodo glasovali pripadniki slovenske narodne skupnosti

kalnimi organizacijami. Ukrepi bodo razdeljeni na kratkoročne v turističnem (naj tu omenim okrepitev projekta Discover Trieste), trgovinskem in obrtnem sektorju, medtem ko bodo na industrijskem, transportnem, investicijskem in kmetijskem področju potrebne srednje-dolgoročne strategije. Dalje so nujni ukrepi oziroma naložbe v razvoj infrastrukture, ki jih bo občinska uprava spodbujala in izvajala v sodelovanju z zasebnim sektorjem. Med pomembnimi projekti so parkirišče Audace, palaca Cacciotti, silos, miramarški park in seveda razvoj starega pristanišča.

Kaj pa se bo zgodilo, če zmaga kandidat desne sredine Roberto Dipiazza?

V tem primeru je scenarij že znan. Z njim ne bo nobene novosti, kvečemu bodo ponovno zavladale tiste sile, ki so vsa ta povojna leta zavirale razvoj Trsta in njegovo odprtost navzven.

Ko pa bi postal župan kandidat Gibanja 5 zvezd Paolo Menis?

To je veliko vprašanje. V Gibanju 5 zvezd se namreč soočajo in se bodo soočali v primeru zmage – tako kot v vseh občinah, ki jih že upravljajo – z veliko neizkušenostjo in upraviteljskim neznanjem, kar je po svoje tudi razumljivo.

In ostali kandidati?

Vsi ostali kandidati nimajo velikih možnosti, da se uvrstijo v balotažo.

Na mnogih listah so tudi slovenski kandidati. Kakšne možnosti imajo?

Zanimivo bo videti, kako bodo glasovali pripadniki slovenske narodne skupnosti iz drugih občin. Zadnja volitvena kampanja je bila v tem smislu zelo uspešna. Zadnja volitvena kampanja je bila v tem smislu zelo uspešna.

Kakšen vtis imate glede volilne kampanje?

Zdaj imam privilegij, da gledam na stvari iz drugačnega zornega kota in razpolagam z informacijami iz prve roke o stvareh, ki zadevajo naše mesto. Zato tudi vidim, da je precej populizma in tudi obljub, ki jih bo zelo težko spoštovati. Zaradi tega mislim, da je treba prisluhniti kandidatom, ki so pri svojih napovedih in obljubah zmernejši.

Velik del volilne kampanje že sloni na škedenjski železarni, na starem pristanišču in varnosti. Kako to ocenjujete?

Tema železarne je vezana na ekološko problematiko. Ekologija je del našega življenja in je izredna tema tudi za populistične izjave, medtem ko bi bilo treba danes tudi na te stvari gledati bolj iz vidika trajnostnega razvoja, z vsem kar trajnostni razvoj pomeni. Razvoj starega pristanišča pomeni ponoven razcvet našega mesta in tudi na tem področju oziroma glede načrta za njegovo rast so lahko mnenja popularna različna. Kar zadeva varnost, je Trst varno mesto in je za varnost poskrbljen. Prihod migrantov ni povečal števila kaznivih dejanj. Jasno pa je, da zaradi ekonomske krize, ki izpodjeda predvsem srednji sloj in ustvarja vedno več revnih oseb, se lahko kdaj iz teh razičnih skupin loti kaznivih dejanj. Vendar to je širše socialno vprašanje.

Kakšen bo izid volitev, bomo torej kmalu videli. Kar pa zadeva upravljanje mesta, kako ste v zadnjih letih usklajevali delo javnega upravitelja s podjetništvom in sploh zasebnim življenjem?

To je bilo izredno naporno. Ko sem sprejel odborniško mesto, je kazalo, da bo delo enostavnejše in časovno manj zahitljivo, a nazadnje ni bilo tako. Usklajevanje je bilo torej naporno, tudi ker so razina institucionalna srečanja in prireditve, ki potekajo ob sobotah in nedeljah, zahitljivo prisotnost župana in občinskih odbornikov. Skratka, zadnja tri leta so bila izredno, izredno težka.

Odborniška izkušnja se torej bliža koncu. Kaj boste zdaj storili?

Če se bo to slučajno končalo, bom nadaljeval s svojim delom, ki ga ne manjka. Poleg tega se bom lahko bolj posvetil družini in zdravju ter nadaljeval z živiljenjskim sloganom, na katerega sem bil naveden v preteklosti.

Aljoša Gašperlin

OPĆINE - Torkovo srečanje v organizaciji ZKB

Sistem zadružnih bank in enotni mehanizem nadzora

Ob predsedniku ZKB Kovačiču govorila predsednik in podpredsednik zveze zadružnih bank Graffi Brunoro in Kasperkovitz

»Zadružne banke in enotni mehanizem bančnega nadzora«: ta je bil naslov zanimivega in poučnega srečanja, ki ga je Zadržna kraška banka v torek zvečer priredila na Općinah za zadružne člane, stranke in širše občinstvo. Srečanja so se udeležili tudi gostje oziroma poslovni partnerji, med temi predsednik Zadržne banke Doberdoba in Sovodenj, Roberto Devetta. Na srečanju so predsednik ZKB Adriano Kovačič ter podpredsednik in predsednik deželne federacije zadružnih bank, Lorenzo Kasperkovitz in Giuseppe Graffi Brunoro, izpostavili vrsto pomembnih novosti v bančni regulativi ter poročali o učinkih, ki jih slednje imajo na sistem zadružnih bank oziroma na odnose med lokalnimi bankami in zadružnimi člani.

Predsednik Kovačič je v uvodu podaril dejstvo, da novi izvivi pomenijo za banko dodatno odgovornost do članov, saj sta cilja banke zagotavljati tako zadružnim članom kot vsem ostalim strankam kvalitetne finančne produkte ter obenem vrednotiti zančilnosti teritorija, na katerem banka deluje. Novo reformo, ki so jo sprejele zadružne banke, je Kovačič ocenil za pozitivno, kajti jih spodbuja k »večji konkurenčnosti na trgu« ter izpostavlja pomen učinkovitega poslovanja posameznih bank, ki se potem odraža v solidnosti zadružnega bančnega sistema, to pa tudi v luč digitalizacije bančništva, kjer se pojavi nova ostra konkurenca. Predsednik Kovačič je na koncu poudaril koristi, ki izhajajo iz sodelovanja med zadružnima bankama slovenske skupnosti v Italiji, kar je med drugim omogočilo, da nova regulativa zadružnih bank pri njihovem poslovanju ščiti jezikovne značilnosti – in to zlasti v deželah s posebnim statutom, kar je za našo skupnost še kako pomembno.

Podpredsednik deželne federacije zadružnih bank Lorenzo Kasperkovitz je svoj poseg osredotočil na nekatere ključne izraze, ki jih bodisi kadri bodisi uslužbenici v bankah srečujejo dnevno v bančnem izrazoslovju. Kasperkovitz je obrazložil, da medtem ko so do pred nekaj leti bančne križe reševali države oziroma sami davkoplačevalci (»bail-out«), nova evropska regula-

Adriano Kovačič, Lorenzo Kasperkovitz in Giuseppe Graffi Brunoro FOTODAMJ@N

tiva predvideva, da morebitne krize rešuje bančni sistem čim bolj samostojno (»bail-in«). Uvedbo nekaterih novih instrumentov za nadzor nad bankami, kot sta na primer enotni mehanizem za nadzor nad bankami in enotni mehanizem za reševanje bank iz krize (t.i. »single resolution mechanism«), je celotni nadzor nad bančnim sistemom prevzela Evropska centralna banka. Kljub temu pa so manjše, lokalne banke še vedno pod nadzorom državnih centralnih bank: tak je tudi slučaj italijanskih zadružnih bank, saj je za nadzor nad njimi še vedno pooblaščena Banka Italije, pač prav deluje v sklopu evrosistema.

Kasperkovitz je dejal, da je nov način reševanja bank že draga stal zadružne banke, saj so slednje morale odšteti kar 230 milijonov evrov za sanacijo nekaterih bank, ki so bile tik pred propadom (Banca Marche, Banca Etruria, CariFerrara in CariChieti). Ob tem pa je poudaril, da je zadružni sistem soliden in razpolaga s številnimi jambstvi nad depoziti in raznimi produkti za varčevanje. Skratka, »zadružne banke delujejo v omrežju, ki je prožno, a hkrati zelo solidno,« je povzel Kasperkovitz.

BARKOVLJE - Zamude v železniškem prometu

Moški splezal na drog in grozil, da bo skočil

Železarna: Dežela FJK umaknila svarilo

Deželna vlada FJK je umaknila svarilo, ki ga je bila posredovala vodstvu škedenjske železarne 16. marca zaradi prekomernega hrupa na osnovi določil okoljskega dovoljenja AIA. Ti ukrepi so bili za deželno vlado prednostni glede na druge. Po včerajšnji inšpekciji so namreč pristojni izvedenci ugotovili, da so se zaključila dela za zvočno izolacijo.

Železniški promet je včeraj dopoldne spet zabeležil velike zamude zlasti v smeri proti Trstu oz. iz njega. Tokrat pa ni šlo za običajno nesrečo, pač pa za moškega, ki je okrog 5.30 splezal na drog na postaji pri barkovljanskem nadvozu in grozil, da bo skočil z njega in se ubil. Kaže, da so moškega ravnokar odslovili iz službe in se je iz protesta odločil za ekstremno dejanje. Poseglj je železniška policija, zraven pa je pripeljal tudi rešilec službe 118. Po daljšem, skoraj dvournem prigovaranju, je moški okrog 8. ure končno samostojno sestopil z droga.

Vlaki na progi Trst-Benetke oz. Trst-Videm so morali medtem mirovati, saj so sodne oblasti odredile, da iz varnostnih razlogov na železniških tirih prekinejo električni tok. Zamude so se nakopičile: pri odhodih oz. prihodih so bile celo 90-minutne; en vlak freccia rossa in 4 deželne vlake so morali ukiniti, en vlak freccia in šest deželnih pa je moralno spremeniti svojo običajno progo. Šele pred okrog 13. ure se je situacija nekoliko normalizirala.

kar pomeni, da bodo odslej naprej posamezne banke delovale pod skupnim okriljem nove banke (»banca capogruppo«), ki jih bo zastopal na bančnem trgu; vendar bo hkrati vsaka zadružna banka ohranila lastno licenco za poslovanje na trgu: družače povedano, člani banke bodo še vedno odločali o njeni upravi in torej o njenih strategijah. Graffi Brunoro je povedal, da reforma ohranja številne specifike zadružnega bančnega sistema, saj zadružne banke večino posojil (95 odstotkov) namenjavajo lokalni skupnosti in podjetjem, ki delujejo na lokalni ravni; hkrati pa prinaša nekatere pomembne novosti. Na primer, zadružne banke morajo po novem imeti najmanj 500 članov (pred reformo 200), da lahko konkurirajo na trgu.

Graffi Brunoro je dejal, da v prihodnosti ne bodo več obstajale »atomistične« lokalne banke, ki bi delovale samostojno, temveč le banke, tesno povezane v zadružnem omrežju, ki bodo na ta način še bolj učinkovito konkurirale na trgu. Na koncu je še pohvalil predstavnike zadružnih bank slovenske skupnosti, saj je bil njihov doprinos ključnega pomena, da nova reforma zagotavlja spoštovanje nekaterih jezikovnih in teritorialnih specifik, ki se bodo še naprej odražale v delovanju zadružnih bank v FJK in Italiji nasprotno.

Mitja Stefancic

TRST Sporočilo o junijskih volitvah

Kot vedno v predvolilnem obdobju tudi tokrat Primorski dnevnik v času volilne kampanje za občinske volitve do nedelje, 19. junija, ne bo objavljal pisem uredništva, odprtih tribun, mnenskih člankov, zunanjih komentarjev in drugih zapisov, ki zadevajo kandidate na volitvah ali so kakorkoli povezani z volilno kampanjo. Prav tako v tem obdobju ne bomo objavljali tovrstnih komentarjev bralcev na spletne strani in na straneh facebooka našega dnevnika.

Clanke, ki jih bomo iz gornjih razlogov zadržali, a so po oceni uredništva splošnega interesa, bomo objavili po volitvah.

Slovenskim kandidatom, ki nastopajo na volitvah, bomo omogočili, da se predstavijo v obliki samopredstavitev (največ 1500 znakov in priložena fotografija). Dopise slovenskih kandidatk in kandidatov za tržaški in miljski občinski svet v slovenskem jeziku bomo sprejemali do sobote, 14. maja (nalogov elektronske pošte: redakcija@primorski.eu).

Poleg tega bo Primorski dnevnik uvedel rubriko volilna kronika, ki bo namenjena raznim sporočilom, obvestilom in pozivom v zvezi z volilno kampanjo. Uredništvo si pridržuje pravico, da o nekaterih dogodkih po lastni presoji poroča v okviru redne kronike.

Volitve 2016

Paolo Menis (G5Z) danes popoldne barman

Županski kandidat Gibanja 5 zvezd Paolo Menis bo danes popoldne zaposlen kot barman. V baru White Café v Ul. Genova 21/a bo namreč G5Z ob 18.30 privedilo volilno pobudo Il sindaco ti serve. Menis in drugi kandidati G5Z za tržaški občinski svet bodo tocili pijsace za pultom, G5Z pa se bo na ta način samofinanciralo. Gibanje 5 zvezd, piše v tiskovnem sporocilu, se od nekdaj samofinancira za volilne kampanje in bo torej take prireditve organiziralo tudi v Trstu. G5Z je zavrnilo 42 milijonov evrov javnega financiranja v zadnjih dveh letih in preko svojih parlamentarcev vrnilo skupnosti 14 milijonov, medtem ko so deželni svetniki namenili 600 tisoč evrov za sklad za razvoj malih in srednjih podjetij.

Žrebanje kandidatnih list

V dvorani tržaškega občinskega odbora bo pristojna volilna komisija danes izbrala vrstni red, s katerim bodo imena županskih kandidatov oz. kandidatne liste ponatisnjeni na volilnici. Žrebanje bo ob 12. uri.

TRST - Shod na Borznem trgu

Tajnik SKP Paolo Ferrero podpira Iztoka Furlaniča

Tajnik SKP Paolo Ferrero z Iztokom Furlaničem FOTODAMJ@N

Državni tajnik Stranke komunistične prenove Paolo Ferrero se je včeraj pooldne udeležil volilnega shoda na Borznem trgu, kjer je podprt županskega kandidata Zdržene levice Iztoka Furlaniča. Ferrero je podprt tudi pordenonskega županskega kandidata liste Insieme per Pordenone Andreja Cancianija, včeraj zgodaj popoldne pa je bil napovedan tudi v Miljah. Furlanič je na Borznem trgu govoril o glavnih točkah svojega programa. Na srečanju z volivci in volivkami so sodelovali tudi županski kandidat v miljski občini Marino Andolina in drugi kandidati za tržaški oziroma miljski občinski svet.

Karabinjerji zasačili tatova v baru v ul. San Marco

V zadnjih tednih so karabinjerji zabeležili več kraj po trgovinah in barih pri Sv. Jakobu. Okrepili so nadzor, da bi nepridiprave zalotili pri kaznivem dejanju in v civilnih oblekah nevidno opazovali dogajanje v mestni četrtni.

Odlöčitev se je izkazala za posrečeno, saj sta karabinjerji v civilnih oblekah ravno v torek okrog 1. ure po noči zagledala mlajša moška, ki sta se sumljivo sprehajala po Ulici San Marco. Poklicala sta kolege, skupaj pa so se spustili po ulici, na kateri so opazili, da je bila navojnica nekega bara slabu zaprta, pravzaprav jasno je bilo, da je nekdo vломil v prostore. Karabinjerji so navojnico dvignili in vdrli v bar, v katerem sta pri blagajni čepela ravnou sumljiva mladeniča, ki sta iz nje skušala izvleči de-

nar. Izkazalo se je, da gre za mlada romunska državljanina, 24-letnega L.I. in 26-letnega G.N.A., ki sta že večkrat imela opravka s pravico, saj sta med drugim »obiskala« tudi kak bar v šentjakobskem rajonu.

Po dodatnemu preverjanju so karabinjerji ugotovili, da je 26-letnik v noči na 24. april vломil tudi v trafiko v Ulici Flavia: karabinjerji so ga namreč takrat zalotili v trafi in pri njem našli orodje za vlamljjanje. Prijavili so ga na prostosti.

V torek ponoči so karabinjerji dvojico pospremili v koronejski zapor, kjer bo o njuni usodi odločil javni tožilec. Karabinjerji vsekakor preverjajo, ali sta mladeniča vpletena tudi v ostale kraje, ki so se pripetile pri Sv. Jakobu v zadnjih časih.

TRST - V soboto zvečer v središču mesta

Z Belo nočjo prihaja tudi večerja pod milim nebom

Mestne ulice zaprte za promet, trgovine odprte do poznga

V soboto zvečer se v Trst vrača Bela noč, prireditev, v okviru katere pristojni zaprejo mestne ulice za promet, trgovci v trgovinah sprejemajo kupce in stranke do poznih večernih ur, del prodajnega blaga postavijo tudi na javne površine, največjo gnečo pa običajno beležijo bari in kavarne. Pomembna novost letosnjega petek Bela noč pa bo t.i. Večerja v belem.

Združenje trgovcev na drobno tržaške organizacije Confcommercio in Občina Trst sta načrt za tokratno Belo noč pripravila v zadnjem trenutku, za njenogodnejšo izvedbo pa so se organizatorji odločili zaradi tekaškega maratona Barvisela, ki v mesto iz leta v leto privablja več turistov. Bela noč se običajno dogaja v poletnih dneh ali ob pomembnih prizreditvah, ki so magnet za obiskovalce. Najspomnimo, da so zelo uspešno Belo noč izvedli konec maja pred dvema letoma, ko je v Trstu potekala zadnja etapa 97. kolosalne dirke Giro D'Italia. Letosnjegodnejše Bela noč se veselijo tržaški trgovci, ki bodo na ta način lahko popravili sezonske prodajne bilance. Bela noč sicer ne gre enačiti z Nočjo razprodaj, saj cene blaga sredi sezone še ne morejo biti bistveno nižje, a v marsikateri trgovini bodo blago prodajali s »priložnostnim« popustom. Mestne ulice bodo za osebni promet zaprli po 20. uri, avtobusi mestnega prometa pa bodo vozili do 21. ure. Središče mesta bodo v svoje roke prevzeli tudi ulični umetniki in glas-

Bela noč v mesto ponavadi privabi veliko ljudi

FOTODAMJ@N

beniki, ki bodo nastopali na različnih mestnih vogalih.

Največja novost tokratne Belo noči bo, kot rečeno, Večerja v belem, format družabnega dogodka, ki se je v nekaterih italijanskih mestih že dobro prijet in ki predvideva večerjo pod milim nebom na enem od mestnih trgov ali ulic. Za sku-

pinski gurmansi večer morajo udeleženci od doma prinesi mizo in stole, ki ne smejo biti plastični, prte, jedačo in pijačo. Predviden pa je tudi strogi oblačilni kodeks - prav vsi morajo biti obleči v belo barvo. Na lokaciji, ki je trenutno še skrivnost, bo na razpolago tudi osebje, ki bo skrbelo za organizacijo dela. (sc)

TRST - Velika sečna v Ul. Crispi

Bolna drevesa

Posekali so več dreves, njihova debla so povsem votla

V deblih posekanih bolnih dreves zevajo velike luknje

FOTODAMJ@N

Po nalogu tržaške občinske uprave so delavci pred dnevi v Ulici Crispi posekali večje število dreves, za katere se je izkazalo, da so hudo bolna, saj so njihova debla popolnoma votla. Pred časom je občinska uprava podobno ukrepala na Drevoredu 20. septembra.

Stara in bolna drevesa so lahko za občane in udeležence v prometu zelo nevarna, kot se je pred meseci izkazalo na Drevoredu Raffaello Sanzio pri Svetem Ivanu, ko je visoko drevo z gnilimi koreninami nenadoma zgrmelo na tla in poškodovalo parkirane automobile.

TRŠT - Dogovor

Tržaška mala in srednja podjetja laže do posojil

Banka UniCredit in konzorcij za posojila jamstva Congafi Industria Trieste sta sklenila nov dogovor o sodelovanju, katerega cilj je razširiti dostop tržaških malih in srednjih podjetij do posojil ter ga narediti bolj ugodnega. V okviru dogovora, ki bo zapadel konec letosnjega leta, a ga bo možno obnoviti, se obe strani obvezujeta, da olajšata prošnje za nova finančna sredstva, ki bi jih vložili malii podjetniki in obrtniki, dejavnici v Trstu in tržaški pokrajini. Konkretno bo konzorcij Congafi prošnje, ki jih bodo vložila včlanjena podjetja, podprt z jamstvom na prvi poziv. To bo banki UniCredit omogočilo odprtje novih kreditnih linij zainteresiranim podjetjem po ugodnejših pogojih ter sočasno razširitev bazena subjektov, ki bi imeli možnost priti do financiranja.

Društvo Finžgarjev dom

Specialni pedagog, priljubljeni predavatelj, avtor več knjig:

MARKO JUHANT

VZGOJITELJI, GLAVO GOR!

Finžgarjev dom,
Dunajska cesta, 35,
nocoj ob 20h

VABLJENI VSI!!!

Lekarne odprte v soboto
(tudi 13.00-16.00),
v nedeljo in med prazniki
(8.30-19.30)

Ul. Baiamonti 50 - 040 812325, Trg Oberdan 2 - 040 364928, Trg Gioberti 8 - 040 54393, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124, Sesljan - 040 299197 (lekarna) ali 040 208731 (dosegljivost) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom (sobota 13.00-16.00 in prazniki 13.00-19.30).

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta (19.30-8.30)

Trg Cavana 1 - 040 300940.

www.ordinefarmacistitrieste.gov.it
118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (20.00-8.00, predpraznična 14.00-20.00 in praznična 8.00-20.00).

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE in bolnišnic tel.: (zeleni številka) 800 99 11 70, do ponedeljka do petka, 8.00-11.30. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah in o združenih tržaških bolnišnicah.

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 5. maja 2016

ANGEL

Sonce vzide ob 5.46 in zatone ob 20.17 - Dolžina dneva 14.31 - Luna vzide ob 5.09 in zatone ob 18.38.

Jutri, PETEK, 6. maja 2016

JANEZ

VРЕМЕ ВЧЕРАЈ: temperatura zraka 20 stopinj C, zračni tlak 1010 mb ustaljen, vlaga 75-odstotna, veter 5/25 km na uro severovzhodnik, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 14 stopinj C.

Lekarne

Od ponedeljka, 2.

do nedelje, 8. maja 2016:

Običajni urnik lekarn:

8.30-13.00 in 16.00-19.30

**Lekarne odprte tudi 13.00-16.00
(ob delavnikih, ob ponedeljka
do petka)**

Capo di piazza Mons. Santin 2 - 040 365840, Borzni trg 12 - 040 367967, Trg Garibaldi 6 - 040 368647, Ul. dell'Orologio 6 - 040 300605, Ul. Fabio Severo 122 - 040 571088, Ul. Oriani 2 - 040 764441, Ul. Roma 16 - 040 364330, Ul. Belpoggio 4 - 040 306283, Oširek Piave 2 - 040 361655, Ul. Brunner 14 - 040 764943, Ul. Cavana 11 - 040 302303, Ul. Dante 7 - 040 630213, Ul. Ginnastica 6 - 040 772148, Ul. Giulia 1 - 040 635368, Ul. Giulia 14 - 040 572015, Ul. Stock 9 - 040 414304, Trg Oberdan 2 - 040 364928, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124, Sesljan - 040 208731 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

**Lekarne odprte tudi 19.30-20.30
(ob delavnikih, ob ponedeljka
do petka)**

Trg Garibaldi 6 - 040 368647, Ul. Oriani 2 - 040 764441, Trg Giotti 1 - 040 635264.

OBČINA DOLINA za ovrednotenje Naravnega Rezervata doline Glinščice, organizira v nedeljo, 8. maja, prvi brezplačni voden izlet ciklus »Pomlad v dolini Glinščice 2016«, v okolici Doline znotraj naravnega Rezervata doline Glinščice. Odhod ob 9. uri pri pokopalnišču v Dolini. Trajanje 3 ure. Za odrasle in družine (otroci od 10. leta starosti, zaradi višinske razlike). Obvezna prijava na tel.: 040-8329231 (pon-pet 10.00-13.00), info@riservavalrosandra-glinasca.it

PREŠERNO SKUPAJ - kulturna društva vzhodnega Krasa vabijo v nedeljo, 8. maja, na voden izlet na Komenski Kras z ogledom jam in kavern iz 1. svetovne vojne. Sprehod je nenaporen in trajal prib. tri ure. Poskrbljeno za pogostitev in družabnost. Odhod avtobusa ob 12.00 iz Bazovice s postanki po vseh vseh vzhodnega Krasa. Info in vpis na tel. št. 328-9563272 ali 040-226386 (Magda) ali pri odbornikih sodelujočih društv.

SPDT organizira v nedeljo, 8. maja, avtobusni izlet, na katerem bomo s prijatelji Pd Integral obiskali Celje. Po vodenem ogledu zanimivosti v mestu, se bomo povzpeli peš tudi na Celjski grad. Priporočamo udobne pohodniške čevlje in palice. Odhod iz Trga Oberdan v Trst ob 6.45 in izpred bivšega hotela Danev na Opčinah ob 7.00. Prijava na tel. št. 040-220155 (Livio). Info na tel. št. 338-4913458 (Franc).

PD ROJAN IN KROŽEK KRU.T vabita na enodnevni izlet v Ziljsko dolino v nedeljo, 12. junija. Info in vpis v Ul. Cicerone 8, II. nad., tel. št. 040-360072, 040-826661 (g. Kobal) ali 040-417025 (g. Bole).

SPDT v sodelovanju z ZSSDI organizira od ponedeljka, 27. junija, do sobote, 2. julija, že 16. Planinsko šolo na Planini pri Jezeru. Za vse informacije in prijave je na razpolago naslov: mladinski@spdt.org.

Majenca

jutri, 6. maja

60. Občinska razstava vin Vino pod drevcem
19. Občinska razstava ekstra-deviškega oljčnega olja

danes, 5. maja

15.00 - Odprtje kioskov
16.00 - Pompieropoli - gasilske igre za otroke
16.00 - postavljanje "drevesa otrokovičev pravic"

 ZKB TAL

Čestitke

Tri poljubčke na vsako stran,
enega še na nosek ti »poslam«. Tudi,
če te včasih jezim, ti iz srca zakričim
»Vse najboljše MALE!« Tvoj bratec
Sebastian.

Dragi MANUEL, za tvoj 7. roj-
stni dan ti čestitati želimo in košaro
poljubčkov podarimo. Vsi, ki te ima-
mo radi.

Šolske vesti

VEČSTOPENJSKA ŠOLA NABREŽI-
NA vabi na predavanje za starše »Zas-
vojenosti, nasilje... ne hvala!« v sredo,
11. maja, ob 17.30 na osnovni šoli Vir-
gil Šćek, Nabrežina Kamnolomi 85.
Predava Miha Kramli.

POLETNI CENTRI IN PREŠOLA v slo-
venskem Dijaškem domu Srečko Ko-
sovel: pričeli so se vpisi otrok, ki obi-
skujejo jasli, vrtce in šole (do 13 let)
s slovenskim učnim jezikom. Info in
vpisi v pisarni Dijaškega doma v Trstu (Ul. Ginnastica 72), od pon. do
pet. 8.00-16.00, tel. 040-573141,
urad@dijaski.it, www.dijaski.it.

LOVENSKI DIJAŠKI DOM SREČKO
KOSOVEL sporoča, da se nadaljujejo
vpisi otrok v jasli od 1. leta dalje za š.l.
2016/17. Info in vpisi v pisarni Dija-
škega doma v Trstu (Ul. Ginnastica 72),
od pon. do pet. 8.00-16.00, tel. 040-
573141, urad@dijaski.it, www.dijaski.it.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.40, 21.30
»Captain America: Civil War«.

ARISTON - Dvorana je rezervirana.

CINEMA DEI FABBRI - 16.00, 18.00,
21.45 »Microbo & Gasolina«; 20.00
»Appena apro gli occhi«.

FELLINI - 16.20, 20.00, 22.00 »Le con-
fessioni«; 18.10 »Truman - Un vero
amico è per sempre«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 21.00
»Lo stato contro Fritz Bauer«; 18.45
»La foresta dei sogni«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.45,
21.15 »Al di là dei sogni«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.45,
21.00 »Il traditore tipo«.

KOPER - PLANET TUŠ - 19.30 »Hou-
ston, imamo problem«; 17.30 »Kung

Fu Panda 3«; 15.25 »Kung Fu Panda 3 3D«; 18.40 »Lovec: Zimska vojna«;

15.30, 20.00 »Materinski dan«; 17.55

»Mr. Right - Morilec na belem konjcu«;

16.30, 21.00 »Nadzor z neba«; 17.50,

20.30 »Planet samskih«; 21.20 »Po-

noreli Henry«; 15.30 »Prehod«; 15.50

»Ragljač in Žvenko«; 18.20, 21.10

»Stotnik Amerika: Državljanska voj-
na«; 17.20, 20.10 »Stotnik Amerika:
Državljanska vojna 3D«; 16.00 »Zlo-
činski um«.

KOSOVELOV DOM SEŽANA - 20.30
»To vse spremeni«.

NAZIONALE - 20.30 »Captain Ameri-
ca: Civil War«; 18.30, 21.00 »Captain

America: Civil War 3D«; 16.40, 18.15,

20.10 »Il libro della giungla«; 18.10,

22.00 »Lo chiamavano Jeeg Robot«;

16.30, 18.30, 20.00, 22.10 »The Dres-
smaker - Il diavolo è tornato«; 16.40

»Fuga dal pianeta Terra«; 17.00, 19.20,

21.45 »Stonewall«; 16.40 »Robinson

Crusoe«; 21.20 »Zona d'ombra«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz-
pod 18. leta starosti.

jutri, 6. maja

18.00 - Odprtje kioskov
18.30 - Odprtje razstave in nagrjevanje
fotonateka Albert Pečar (Berto Tromba) v
cerkvi sv. Martina z glasbeno točko
harfistke Elise Manzutta iz razreda prof.
Tatiane Donis (Glasbena matica)

19.00 - Odprtje razstav domačih likovnikov
in Magajina 100 v dvorani SKD Valentini
Vodnik z glasbeno točko pianistov Erikia
Macorja in Kristine Vizintin iz razreda prof.
Nede Sancin (Glasbena matica)

19.30 - Odprtje in nagrjevanje 60. Občinske
razstave vin Vino pod drevcem na Taborju

21.00 - Koncert s skupino Orkestar
Elvisa Bajramoviča in Eusebio Martinelli &
the Gipsy Abarth Orchestra

www.majenca.com

nik Krasa in Brkinov, mojster kraške
suhe zidne gradnje in poznavalec
staroverskih običajev) in bo v sredo,
11. maja, ob 20.30 v društvenih pro-
storih v Saležu.

SKD RDEČA ZVEZDA vabi starše, da
pripreljo svoje otroke v soboto, 14.
maja, ob 18.00 v društvene prostore
v Salež na ogled animiranega filma
Animals United - Živalska konferen-
ca (2010, sinhroniziran v slovenščino).

ZSKD sklicuje 50. redni občni zbor in
8. izredni kongres »Bodočnost je na-
ša« v soboto, 14. maja, ob 15. uri, v
Prosvetnem domu na Opčinah. Urad-
nemu delu bodo sledile tematske de-
lavnice na temo: »Zborovstvo in glas-
bena dejavnost, društva 2.0 - nove
vsebine in pristopi, blagajniško po-
slovanje in finance, mediji in učinko-
vitejša promocija društvenega delo-
vanja ter o jeziku malo drugače. Šte-
vilo udeležencev je omejeno. Za pri-
jave in informacije info@zskd.eu 040-
635626.

ZSKD vabi v nedeljo, 22. maja, na eno-
dnevno delavnico, ki bo v Terski dolini,
v odkrivanju slovenskih ustavov
in kulturno-naravnih točk. Izlet je na-
menjen mladim članom oz. odborni-
kom od 14 do 30 let. Podrobnejše in-
fo na info@zskd.eu ali 040-635626.

AD FORMANDUM sporoča, da je po-
novno možno vpisovanje na tečaj
Splošnega kmetijstva, ki bo potekal v
Trstu ob ponedeljkih in sredah v ve-
černih urah s predvidenim pričetkom
23. maja. Info na www.adformandum.org, tel.
št. 040-566360.

JK ČUPA vabi vse otroke, ki bi se radi
približali svetu jadranja, na dan od-
prtih vrat, ki bo v soboto, 28. maja, in
v četrtek, 2. junija. Otroci in starši bo-
do lahko spoznali jadrnico optimist,
jadralno dejavnost kluba, trenerje in
sedež. Oba dni bo zbirališče ob 14. uri
na sedežu kluba v Sesljanskem zalivu.

OBČINA DOLINA obvešča, da je do po-
nedeljka, 13. junija, potrebno predlo-
žiti predhodno prijavo za koristenje
šolskega prevoza za š.l. 2016/17.
Obrazci in info so na razpolago na
www.sandorligo-dolina.it, na Uradu
za izobraževanje in šolske storitve, tel.
št. 040-8329280/281, ali na: [scuole-
solstvo@sandorligo-dolina.it](mailto:scuole-solstvo@sandorligo-dolina.it).

POLETNI CENTER PIKAPOLONICA
od 27. junija do 2. septembra v Bazovici
za otroke od 3 do 11 let. Vpis do
16. junija na www.melanieklein.org ali
v društvenem uradu v Ul. Cicerone 8
ob ponedeljkih in četrtekih, od 14.30
do 18.30 in ob sredah, od 9.00 do
13.00. Info na www.melanieklein.org,
info@melanieklein.org, 345-7733569.
Število mest omejeno.

KOMISIJA ZA ODBOJKO PRI ZSŠDI
prireja v sodelovanju z vsemi odboj-
karskimi društvami na Tržaškem poletni
odbojkarski kamp Volley Mania. Po-
tekal bo od 27. junija do srede 6. ju-
nilja v večnamenskem športnem centru
v Briščikih. Info na ZSSDI ali pri
trenerjih društva.

KRUT obvešča, da se nadaljuje vpiso-
vanje za skupinsko obmorsko letova-
nje v Špadičih pri Poreču od 2. do 12.
julija. Info in prijave na društvenem
sedežu, Ul. Cicerone 8, II. nad. - tel.
040-360072, krut.ts@tiscali.it.

SKLAD MITJA ČUK vabi od 4. do 22.
julija v celodnevni poletni center
(8.00-16.00) »...Nekoč v davnih časih...
Once upon a time«: 3 tedni zabave in
priateljstva v svetu pravljic. Utrjevanje
angleških besed in preprostih
stavkov, branje in interpretacija pravljic,
vodene igre in pesmice, ročna
 dela in risanje, prosta igra in bazen v
prostorih občinskega vrtca Mario Sil-
vestri, Naselje sv. Nazarija 73 na Pro-
sek. Namenjen otrokom od 3 do 7
let. Mesta so omejena. Tel. št.: 040-
212289 ali urad@skladmc.org.

PRIMORCI BEREMO 2016 - do 11. no-
vembra vabljeni k branju del sloven-
skih avtorjev. Sodelujoče knjižnice:
Narodna in študijska knjižnica - Trst,
Knjižnica D. Feigla - Gorica, Knjižnica
P. Tomažiča in tovaršev - Općine,
Občinska knjižnica v Saležu in Knjiž-
nica B. Pahorja na Prosek. Info v
knjižnicah ali www.knjiznica.it.

SKD RDEČA ZVEZDA vabi na predava-
nje o »Suhodiznih gradnjah na
Krasu«, ki ga bo vodil Boris Čok (vod-
nik Krasa in Brkinov, mojster kraške
suhe zidne gradnje in poznavalec
staroverskih običajev) in bo v sredo,
11. maja, ob 20.30 v društvenih pro-
storih v Saležu.

Prreditve

DRUŠTVU FINŽGARJEV DOM za-
ključuje sezono predavanj »Za osebno
rast, vzgojo in boljšo družbo« s pre-
davanjem Vzgojitelji, glavo gor! Pre-
dal bo specialni pedagog, prilju-
bljeni predavatelj, avtor več knjig
Marko Juhant. Vabljeni vsi v dvorano
Finžgarjevega doma, Dunajska 35, da-
nes, 5. maja, ob 20.00!

OBČINA ZGONIK vabi danes, 5. maja,
ob 13.00 na županstvo na odprtje raz-
stave Nives Vocchi »Moje kamnite hi-
še in jame«. Odprta bo do 30. maja
med uradnimi urami.

SLAVIŠČNO DRUŠTO TRST-GO-

RICA-VIDEM prireja danes, 5. in 6.

maja, s sodelovanjem SD Koper, SD

Nova Gorica, DSI in Slovenskega

kluba »26. primorske slovenistične

dneve«. Danes, 5. maja, ob 17. uri: ve-
čer posvečen narečni poeziji v Reži-
ji, Benečiji, na Tržaškem in v Istri. Po-
govoru o narečnem pesništvu, v ka-
terem bodo sodelovali Marija Pirje-
vec, Marko Kravos, Jasna Čebren, Luigia Negri in Jadranka Cergol, bo-
do sledile recitacije pesmi Silvane Pa-
letti, Marine Cernetig, Alferije Bržan in
Marije Mijot. Nastopil bo harmoni-
kar Aleksander Ipavec. Petek, 6. ma-
ja: celodnevni simpozij na temo »Slo-
venska ženska literarna ustvarjalnost
na Primorskem od začetka 20. stote-
ja do sodobnosti«. Vabljeni v dvorano
ZKB, Ul. Ricreatorio 2 na Opčinah.

SPDT IN FOTOVIDEO TRST80 vabita
danes, 5. maja, ob 20.30 v dvorano
Kulturnega društva Barkovlje, Ul.
Bonafata 6, na predavanje: »Po Čilu in
Andih, moji vtisi o krajih, ki so postali
moj dom«. Gastja večera bo agro-
nomka Magda Šturm.

FOTOVIDEO TRST80 vabi na ogled

razstave 110 let Bohinjske proge, ki jo

je pripravila Branka Sulli-Sulčič.

Na ogled je do 6. maja na mladinskem od-
delku Goriške knjižnice Franceta Bev-
ka v Novi Gorici.

OBČINA ZGONIK, v sodelovanju s

SKD Rdeča zvezda vabi, ob 71-letni

ci osvoboditve, na ogled dokumentar-
nega filma »Italianich!« o poitali-
jančevanju slovenskih priimkov med

obdobjem fašizma v Italiji, ki bo v pro-
storih SKD Rdeča zvezda v Saležu v

petek, 6. maja, ob 20.30. Uvodne mi-
sli bo podal zgod

BREG - Starodavna tradicija, ki se prenaša iz roda v rod

Maj – v vsakem primeru velik praznik

V breških vaseh je postavljanje majev že starodavna tradicija, ki se prenaša s starejših na mlajše robove. Na njih sloni organizacija nič koliko zamudnega planiranja in koordiniranja: od reševanja birokratskih formalnosti (tem se žal ne moremo izogniti) do nabavljanja in pripravljanja lesenega opornega droga – »l'ntjene«, iskanja češenj oz. borovcev ter okraševanja maja s pomarančami, limonami in zastavicami. Spodbudno je dejstvo, da se tudi današnja mladina zaveda pomena tradicije in čuti potrebo po gojenju in varovanju svojih korenin in običajev.

Ko je maj končno pokonci, pa se praznik lahko začne. Navadno s petjem mladih in nastopom godbe, s kozarcem pristne kapljice in žarom, tako da se simbolično nagradi vse, ki so sodelovali, pa tudi tiste, ki so spremljali njihove napore.

Na predvečer prvega maja sta naša fotografa v svoj objektiv ujela dvigovanje majev v Prebenegu (fotografijo smo objavili v nedeljo), v Zabrežcu in še v Lonjerju. Njegovo podiranje pa sta ovekovečila tokrat v Ricmanjih.

Sicer pa praznovan ob prihodu pomlađi še ni konec. Zadnji maj se bo namreč dvignil v nebo šele v soboto v Dolini. Priprave so tudi tu stekle že pred časom, saj so mladi fantovske in dekliske že našli češnjo in pripravili »l'ntjeno«, maj pa bo na vaški Gorici ponosno stal v soboto v nočnih urah. Pod njim bo v nedeljo zaplesala vaška mladina, parterji in parterce, v torek pa ga bodo prav tako slovesno na povelje župana fantovske podrli. (sas)

DOLINA – Majenca Praznik pomlađi in mladosti

V Dolini bo mrzličnih priprav kmalu konec, saj se danes v popoldanskih urah začenja najbolj priljubljeni praznik v vasi, Majenca. Dolinska Gorica bo ob 16. uri prizorišče gasilskega iger za otroke Pompieropoli in v sodelovanju z organizacijo Unicef bo »zraslo« Drevo otrokovih pravic.

Jutrišnje dogajanje bo začelo ob 18.30 v cerkvici sv. Martina z odprtjem razstave in nagrajevanje fotonevraloga Albert Pečar (Berto Tromba) in nastopom gojencev Glasbene matice. Ob 19. uri bo v dvorani KD Valentin Vodnik odprtje razstave domačih likovnikov in fotografke razstave Magajna 100; gojenci GM se bodo predstavili s klavirskim koncertom. Ob 19.30 bo na Taborju potekalo odprtje in nagrajevanje 60. občinske razstave vin Vino pod drevcem. Od 21. ure dalje pa bo na glavnem trgu koncert Orkestra Elvise Bajramovića in Eusebio Martinelli & the Gipsy Abarth Orchestra.

Program prihodnjih dni bomo objavljali sproti.

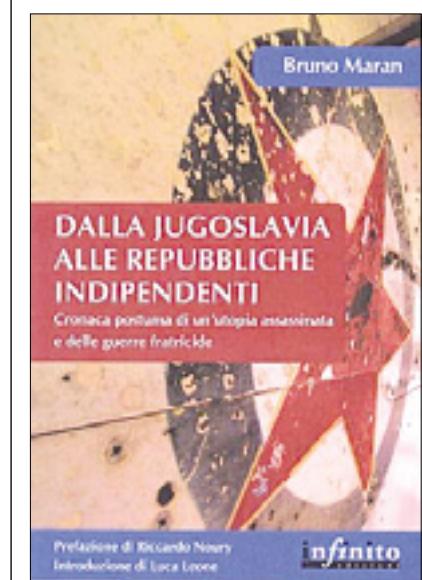
več fotografij na
www.primorski.eu

Levo: maj je praznično zgrmel na tla in Ricmanjih, desno dvigovanje maja v Zabrežcu, spodaj pa gasilska fotografija lonjersko-katinarske mladine, ki 10 let postavlja maj v vasi

FOTODAMJN

TRST - Knjiga Od nastanka Jugoslavije do neodvisnih držav

Fotoreporter Bruno Maran se že vrsto let posveča problematiki etnične raznolikosti na teh nekdane Jugoslavije. Svojo socialno angažiranost je unovčil s številnimi fotografiskimi razstavami in dokumentarci, zdaj pa se na prodajnih policah knjigarn dobi tudi njegova zadnja knjiga z naslovom *Dalla Jugoslavia alle repubbliche indipendenti - Cronaca postuma di un'utopia assassinata e delle guerre fratricide*, ki jo bodo jutri ob 17.30 predstavili v Novinarskem krožku na Korzu Italija št. 13.

Avtorja in knjigo bosta predstavila Pierluigi Sabatti in Štefan Čok, ki bosta na kratko opisala vsebino knjige, v kateri so natančno opisane vse etape, ki so privedle do zloga jugoslovanskega sistema in nastanka novih držav. Avtor Bruno Maran svoj skok v zgodovino Jugoslavije začenja z opisom kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki se je kasneje preimenovala v kraljevino Jugoslavijo, nato pa v Jugoslavijo. Knjiga v poljudnem ritmu našteta vse pomembnejše dogodke v jugoslovanski zgodovini, posebno pozornost pa namenja letu 1991, ki je pokazalo, kako krhka in nestabilna tvorba je dejansko bila ta balkanska država. Avtor opisuje zločine proti človeštvu, etnično čiščenje in genocid, pozornost pa namenja tudi mirovnemu sporazumu, ki je naredil konec mordi na Balkanu.

TRST - Koncert MePZ Fran Venturini od Domja v Kleine Berlin

Pesem v podzemlju

Pevci so zapeli v prostorih nemškega podzemnega protiletalskega zavetišča Kleine Berlin v Ul. Fabio Severo

Na povabilo jamarskega odseka Tržaškega alpinističnega kluba (Gruppo Grotte del Club Alpinistico Triestino) je Mešani pevski zbor Fran Venturini od Domja v četrtek, 28. aprila, nastopil v prostorih, pravzaprav v rovih podzemnega protiletalskega zavetišča Kleine Berlin (Mali Berlin), ki si ga je za časa druge svetovne vojne za svoje lastne potrebe uredila okupacijska nemška nacistična vojska z vhodom z današnje Ulice Fabio Severo.

Podzemna lokacija je nedvomno zanimiva in zelo sugestivna, marsikomu morda tudi še povsem nepoznana, čeprav organizatorji zagotavljajo, da je v Trstu zavetišče Kleine Berlin po številu obiskov celo na tretjem mestu po Rijarni in Miramarškem gradu.

Nastop v podzemlju nemškega zavetišča je že želel biti pevski uvod v praznovanje okrogle 20. obletnice ustanovitve Mešanega pevskega zobra Fran Venturini, ki ga danes vodi pevovodja Cinzia Sancin.

Koncert je zaobjemal program klasičnih skladb in pesmi različnih slovenskih in italijanskih avtorjev, sledilo pa mu je začuda prav lepo število pozornih poslušalcev, ki so dobesedno napolnili rov in občutenim aplavzom nagradili pевke in pevce, ki so si s tem koncertom v podzemnih prostorih Malega Berlina dodali še eno izredno zanimivo in nadvse sugestivno pevsko izkušnjo. (ms)

Izlet PD na Sardinijo

V ponedeljek, 9. maja, bo prva skupina izletnikov odpotovala na Sardinijo. Zbrali se bodo ob 8.15 na Trgu Oberdan 8 v Trstu (pred dejelzno palačo), avtobus odpelje ob 8.30 s postankom na Općinah (na parkirišču ob krožišču na cesti 202 v smeri Banov) ob 8.45 in v Seslanu (v centru nasproti parkirišča) ob 9.05. Priporočamo točnost! Za morebitne informacije lahko izletniki poklicajo spremjevalca na tel. 346-3693234 ali na agencijo Adriatic srl oz. na KRU.T (tel. 040-3720062 ali 040-360072).

SV. IVAN - Odbornica De Francesco o obnovi stavbe zavodov Stefan in Zois

Delovišče še ni zaživelo, a podjetje ga je že prevzelo

Gre za podjetje iz Basilijske v Furlaniji - Obnova zunanjosti - Stavba nared v šolskem letu 2017/2018

Delovišče za nadaljevanje obnove stavbe na Canestrinjevi ploščadi v parku bivše umobolnice pri Sv. Ivanu, sedež Izobraževalnega zavoda Jožefa Stefana in geometrskega oddelka Tehniškega zavoda Žige Zoisa, sicer ni še konkretno zaživelo, ga pa je že prevzelo podjetje, ki je zmagalo na razpisu za dodelitev zakupa del. To nam je včeraj povedala tržaška pokrajinska odbornica za finance, proračun in šolske stavbe Mariella De Francesco, potem ko smo jo opozorili, da kljub napovedim, da se bo 15. aprila obnova nadaljevala, ko smo območje obiskali v torki o delih ni bilo ne duha ne slaha.

Odbornica De Francescova je opozorila, da se z vodenjem delovišča in postopkom konkretno ukvarja t.i. meddeželno skrbništvo za javna dela, ki spada v okvir italijanskega ministrstva za infrastrukture in prevoze ter je pristojno za območje dežel Furlanija Julijske krajine, Veneto in Tridentinsko-Južna Tirolska. Le-to je že lani objavilo razpis za podelitev zakupa del, ki si jih je zagotovilo podjetje iz Basilijske v Furlaniji. Potem ko je potekel rok za predstavitev zadržkov in pritožb, ki jih ni bilo, bi moralo omenjeno podjetje zdaj začeti z deli. Kot pravi De Francescova, so ji na skrbništvu potrdili, da je delovišče prevzelo omenjeno podjetje, ki ima svoje časovne roke, vendar bi moralo zdaj, morda že v tem tednu, postaviti zidarske odre in urediti delovišče.

Izbrano podjetje bi moralo izvesti drugi sklop del, ki predvideva predvsem obnovo zunanjosti. Tako bodo obnovili zunanje zidove in pročelja, zamenjali bodo okna in vrata, obnovili terase, prilagodili poslopje protipožarnim in protipotresnim določilom, odpravili arhitektonskie pregrade in premaknili protipožarne stopnice. Omenjeni sklop del obsega dve tranši, eno v vrednosti 1,6 milijona evrov, drugo pa v vrednosti enega milijona evrov, tako da bodo dela, ki se morajo začeti, vredna okoli 2,6 milijona evrov, za celotno obnovo poslopja na Canestrinjevi ploščadi pa je Pokrajina Trst namenila okoli 5,5 milijona evrov. Stavba bi morala biti nared v šolskem letu 2017/2018.

Ivan Žerjal

Bo tak prizor kmalu le še spomin?

FOTODAMJ@N

TRST - Onesnaženost Trga Rosmini

Pojasnila zahtevali tudi svetniki dveh občinskih komisij

O sumljivi onesnaženosti Trga Rosmini, kjer se nahaja tudi park z otroškimi igrali Luchetta-Ota-D'Angelo-Hrovatin, so včeraj razpravljali svetniki občinske komisije za okolje, ki ji predseduje Mario Ravalico, in svetniki občinske komisije za transparentnost, na čelu katere je Alessia Rosolen. Pristojnemu občinskemu odborniku Umbertu Laureniju so zastavili serijo vprašanj, na katera je odbornik odgovoril zadovoljivo.

Občinski odbornik za okolje je uvodoma predstavil poročilo o geokemičnih raziskavah, ki sta jih okoljska agencija Arpa in Zdravstveno podjetje po naročilu Občine Trst opravila februarja in marca letos. Rezultati so v javnost prišli konec aprila in so, kot je ocenil Ravalico, nenavadni v točki, ki zadeva vsebnost škodljivih kemičnih prvin na lokacijah, ki niso v neposredni bližini škedenjske železarne. Svetnike

Zelene površine v parku na Trgu Rosmini so še vedno nedostopne FOTODAMJ@N

občinske komisije je zanimalo, kje tiči vzrok za onesnaženost tal na Trgu Rosmini. Laureni jim je razložil, da so v teku dodatne analize tal, rezultate katere bodo objavili okrog 20. maja. Po natančnem pregledu vzorcev onesnaženih lokacij se bodo – tako Laureni –

strokovnjaki še enkrat usedli in ocenili, kako ukrepati. Na vprašanje, ali je odbornik Laureni s pojasnil zadovoljil občinski komisiji, je Mario Ravalico odgovoril pritrdilno in dodal, da je v tej fazi vsako špekuliranje preuranjeno in neprimerno. (sc)

TREBČE - Živali naj bi v torki pobegnile zaradi tatov

Kamela včeraj še na potepu

Po navedbah prometne policije naj bi neznanci vломili v ograjeni prostor in ukradli nekaj predmetov

Kaže, da naj bi bili za torkov množični pobeg kamel, konjev, oslov in drugih živali iz trebenske farme nasproti Primorčevega športnega igrišča krivi tatovi. Prometna policija, ki so jo v torki zgodaj zjutraj poklicali presenečeni vozniki, je včeraj sporočila, da naj bi neznanci počeli vlonili v ograjeni prostor ob pokrajinski cesti.

Tatovi naj bi razbili žabico in ključavnico, vstopili, ukradli nekaj orodja ter odšli. »Ker so pustili vrata odprta, so živali odšle na cesto in zaustavile jutranji promet. Vozniki so nas poklicali ob 6.30. Večina živali se je naposled vrnila domov, lastnik pa menda še pogreša drugo kamelo in nekaj koz ter kozličkov,« je včeraj povedal inšpektor prometne policije Giuliano Doimi. Inšpektor ne verja, da so tatovi hoteli ukraсти kako ži-

val, odnesli pa so le nekaj cenih predmetov. Lastnik je tativino prijavil na policijskem komisariatu v Sesljanu. Doimi je dodal, da prometna policija po njegovih informacijah ni imela po-

gosto opravka s pobegi živali iz omenjene farme, saj je v glavnem pristojna za promet na avtocestnem priključku.

Večina živali, ki so se v torki zjutraj znašle na pokrajinski cesti, se je torej vrnila na zemljišče pred trebenškim igriščem, lastnik pa je včeraj še pogrešal kameljo samico Nello. Samec Paolino se je po pobegu namreč vrnil, samica pa ne.

Čeprav naj bi bili tokrat krivi tatovi, domačini vedo povedati, da se tamkajšnje živali – kokoši, ovce, vietnamski praščki – pogosto odpravljajo na cesto in da so lastnika, ki je svoj »živalski vrt« pred leti preselil iz Ulice Valerio v Trebče, zaradi tega že večkrat obiskali tržaški lokalni policisti. Zemljišče se med drugim nahaja pred dokaj nevarnim ovinkom, ki ni zelo pregleden. (af)

TRST - Projekt Studija o regeneraciji pljučnega tkiva

Proces regeneracije pljučnega tkiva je tema projekta Mikro RNA za zdravljenje idiopatske pljučne fiboze, ki ga vodi oddelek za pljučne bolezni Združenih bolnišnic Trst v sodelovanju z Mednarodnim centrom za genetski inženiring in biotehnologijo Trst (ICGEB), Oddelkom za živiljenjske znanosti Univerze v Trstu in drugimi uglednimi zavodi. Podrobnosti projekta, ki ga je finančno podprtla Fundacija CRTI este, bodo predstavili na današnjem srečanju (ob 11.30) v dvorani upravnega sveta omenjene fundacije v Ul. Cassa di Risparmio 10. Več o tem, kako bi lahko v prihodnosti ustvarili pogoje za polno regeneracijo pljučnega tkiva, bo spregovoril direktor tržaškega oddelka za pljučne bolezni Marco Confalonieri.

OPĆINE - Danes Poklon primorskim ustvarjalkam

V dvorani Zadružne kraške banke na Općinah (Ulica Ricreatorio 2) bo danes popoldne uvodni dogodek 26. primorskih slovenističnih dnevov, ki so kot znano letos posvečeni literarnim ustvarjalkam. Ob 17.15 je predviden pogovor o narečni poeziji, ki ga bodo sooblikovali Marija Pirjevec, Marko Kravos, Jasna Čebren, Luigia Negro in Jadranka Cergol. Svoje pesmi bodo prebrali Silvana Paletti, Marina Cernetig in Alferija Bržan, medtem ko bo Loredana Gec prebrala nekaj verzov Marije Mijot. Glasbeni nastop so zaupali Aleksandru Iapvcu.

Jutri pa bo v isti dvorani celodnevni strokovni posvet, na katerem se bo zvrstilo res veliko strokovnjakov. Po uvodnih pozdravih, je predviden prispevek Marije Pirjevec z zanimivim naslovom »Mačke ne pridejo v nebesa. Ženske ne morejo pisati Shakespearovih iger«. Za mikrofonom se bodo nato zvrstili Marta Verginella, Ivan Verč, Vlasta Položaj, Karin Marc Bratina, Ivana Slamič, Dorica Makuc, Bogomila Kravos, Tatjana Rojc, Olga Lupinc, Majda Artač, Nadia Roncelli in Martina Kafol. Popoldanski del se bo začel ob 15. uri, sooblikovali pa ga bodo Irena Novak Popov, Vilma Purič, Loredana Umek, Dennis Poniž, Jože Horvat, Adrijan Pahor, Maja Smotlak, Vita Žerjal Pavlin in Ana Geršak.

Filma Veita Heinichena

V auditoriju muzeja Revoltella bodo jutri ob 18. uri zavrteli film Le lunghe ombre della morte Veita Heinichena in Giampaola Penca. V žarišču filma sta dve nepojasnjeni smrti, ki sta se zgodili v sedemdesetih letih preteklega stoletja. Veit Heinichen se je tokrat prelevil v detektiva, ki želi odkriti vzroke za smrt velikega zbiralca orožja Diega de Henriqueza in furlanskega plemiča Gaetana Perusinija. Avtorje filma zanimajo vporednice med primeroma, v fokus pa postavljajo tudi dokumente, ki so bili dolga časa arhivirani.

Film o atentatu v Petovljah

V Ljudskem domu na Pončani 14 bodo v režiji kulturnega združenja Tina Modotti noč ob 20. uri zavrteli dokumentarni film Cristiana Natolija na naslovom Per mano ignota. V njem mladi režiser analizira atentat v Petovljah, na katerem so živiljenje izgubili trije karabinjerji. Projekcije 60-minutnega dokumentarca se bo udeležil režiser in politolog Lorenzo Biaggi.

Posvet o STO

Jutri ob 18. uri bo na tržaški univerzi (stavba H3, prvo nadstropje, soba 1A) predstavitev študije o vprašanju Svobodnega tržaškega ozemlja. Srečanje, na katerem vabita gibanje Svobodno ozemlje in Triest NGO, bo uvedel Alessandro Gombač, predaval pa bodo Tom Grant z univerze v Cambridgeu, Paolo Deganutti, Giulio Marini, Nicola Sponza in Arlon Stok. Prijave zbirajo na naslovu sf@triest-njo.org.

Najdeni predmeti

Občina Trst sporoča, da so na javnih mestih in ulicah aprila našli po en mobilni telefon, fotografski aparat, torbo, iPad, tablični računalnik, več očal in ključe. Najdene predmete lahko lastniki prevzamejo v občinskem uradu za izgubljene predmete na Velikem trgu 4 (v sobi št. 37), in sicer od ponedeljka do petka med 9.30 in 11.30. Več najdenih predmetov pa hrani tudi podjetje Trieste Trasporti v Ul. dei Lavoratori 2.

OBLETNICA - Niz koncertov združenja Uscij Petje in glasba v spomin na potres

Potres 1976, reševalci na delu

MARIO MAGAJNA

Maja in septembra leta 1976 je Furlanijo prizadel silovit potres s katastrofalnimi posledicami. Najhujši potresni sunki so nastali 6. maja, zato je v teh dneh posebno občuten spomin na štiridesetletnico tragičnega dogodka. Zbori naše dežele se bodo v sklopu koncertnega niza *E la terra tremò - Tresla se je zemlja* poklonili žrtvam (bilo jih je skoraj tisoč) in pogumu vseh, ki so se potrudili za rekonstrukcijo. Deželno zborovsko združenje Usci je namreč združilo v enotni ciklu vse spominske glasbene projekte, ki so se začeli 30. aprila in se bodo nadaljevali skozi celo leto (prijave za vključitev koncertov v skupni poklon so še možne). Jutri bodo dogodki posebno številni in nekateri se bodo začeli ravno ob 21.06, ko so ljudje zaznali prve sunke. Med temi je vreden posebne omembe koncert v stolnici v kraju San Vito al Tagliamento, kjer bo skupina Officium Consort podala renesančni *Officium Defunctorum* španskega mojstra Tomàsa Luisa de Victorie (sklad-

ba je nastala na začetku 17. stoletja za slovenski obred ob smrti kraljice Marije, vdove Maksimilijana drugega Habsburškega).

Ventunozerosei (Enaindvajsetnulašest) pa je urnik in naslov koncerta, ki se bo v petek odvijal v prelepi ogledski baziliki, kjer bo na sporednu glasbeni poklon zborov Natissa in Monteverdi iz Rude.

V stolnici v Pušji vesi (Venzone), ki je eden od tragičnih simbolov potresnega razdejanja (septembra istega leta so jo novi sunki zrušili), se bo ob 20. uri pričel zanimiv koncert, na katerem bodo Zbor Furlanije - Julisce krajine, otroški zbor Artemia in godalni orkester Arrigoni izvedli Faurejevo očarljivo mojstrovino, *Rekvijem op.48*.

To pa so samo nekateri dogodki, ki bodo v znamenju zborovske glasbe, a tudi v kombinaciji z orkestri, godbami in s pesniško besedo, počastili spomin na potres. Popoln seznam dogodkov je objavljen na spletni strani www.uscifvg.it.

ROSSETTI - Souper v režiji Fausta Paravidina Pikra komedija o podkupovanju

Gledališko dogajanje je postavljeno v elegantno jedilnico

SIMONE DI LUCA

TRST - V Bartolijevi dvorani gledališča Rossetti bo nočjo premiero nove domače produkcije Stalnega gledališča Furlanije - Julisce krajine. Na odru bo zavileva predstava *Souper*, delo madžarskega pisatelja in dramatika Feranca Molnàrja, ki ga svetovna javnost pozna zlasti kot avtorja literarne uspešnice *Dečki iz Pavlove ulice*. Tokrat pa nam Molnàr ponuja vpogled v elegantno jedilnico, kjer se med slavnostno večerjo pojavitve preiskovalci in pod obožbo podkupovanja aretirajo gospodarja. Pikro komedio režira Fausto Paravidino, režiser in igralec mlajše generacije, ki ga tržaški ljubitelji gledališča dobro poznajo (pred leti je režiral tudi v Slovenskem stalnem gledališču). V njej nastopajo člani stalnega ansambla z Riccardom Maranzano in Mario Grazio Plos v glavnih vlogah. Ponovitve bodo na sporednu do 22. maja in v prihodnji sezoni.

DRUŽINSKA ZGODBA

Po tržaških sledeh grofice Vandal, Marinove ljubljenke

TRST - Rožnik pri Sv. Ivanu v Trstu se meseca maja bohoti s šest tisoč vrtnicami, ki nosijo več kot tri tisoč različnih imen. Od skromnih šipkov do popenjavk, čajevk in mnogocvetnic: v parku nekdanje umobolnice lahko prebrememo vso zgodovino teh žlahtnih cvetov in njihovih žlahtniteljev ter si pri tem ustvarimo svojo osebno hit lestvico.

Meni je od vseh svetoivanskih najljubša vrtnica Biagia Marina. To ni njen pravo ime. Uradno se imenuje Comtesse Vandal. Vendar je zame ta roža tesno povezana z znamenitim gradeškim pesnikom. Zakaj in kako, je družinska zgodba.

Ko je umrla moja mama, sem začela obiskovati njeni prijateljice R. Najprej sem od nje želela odgovor na vsa tista vprašanja, ki jih mami nisem utegnila postaviti. R. me je razočarala, saj o mami - kljub velikemu prijateljstvu - ni vedela veliko. Potem pa me je vseeno prevzela. Nisem ji namreč več postavljala vprašanj: sprejemala sem, kar mi je sama hotela pripovedovati.

Šopek vrtnic za gradeškega pesnika

Tako je nekega dne omenila, da sta z mojo mamo, ko sta bili dekleti, vsak 29. junij iz Ronk hodili v Trst. Pesnik Biagio Marin, ki je takrat živel v Vicolo del Castagneto, je na praznik sv. Petra in Pavla praznoval rojstni dan. Radi sta ga obiskovali. Bil je njun bivši profesor, dolgoletni mentor in živiljenjski prijatelj. On je užival ob njuni mladosti, oni pa sta ga poslušali kot preverka. V dar sta mu nosili šopke vrtnic. Vedno sta jih kupovali pri gojitelju Comelli v Redipulji. V okolici je bil Comelli znani kot najboljši, saj so njegove rože bile namenjene tudi cvetličarni German, ki je v Trstu veljala za eno najimenitnejših. Comelli je lepima dekletoma rad razkazoval svojo vrtnario. R. se je spominjala velikega polja, na katerem so v dolgih grmičastih vrstah bujno cvetete vrtnice. V poštov za darilo Marinu sta prišli predvsem dve vrsti: President Hoover in Comtesse Vandal. Obe sta bili moderni čajevki, vzgojeni v tridesetih letih, obe sta imeli velike, dišeče cvetove v rožnatih odtenkih. Obraz se je R.

raznežil predvsem, ko je obujala spomine na grofico Vandal. »Imela je omamen duh in čudovito roza barvo. Razkošen cvet, ki ga je Marin zelo ljubil.«

Izbrskala je staro fotografijo, na kateri Biagio Marin sedi v svoji podstrešni pisanri v Gradežu; na mizi mu kraljuje šopek vrtnic Comtesse Vandal. Kakšna škoda, da je šopek črno-bel! Kasneje mi je R. našla še vrsto drugih slik, med katerimi je izstopala tudi ena barvna.

Tako sem si zaželela, da najdem to vrtnico, da jo vidim, duham, občudujem, da mogoče z njo presenetim R. za njen rojstni dan. Začela sem »srpati« po spletu. Ni sem uspela zvedeti, kdo je bila srečna grofica Vandal, ki je svoje ime dala prelepe-

razka! Bila sem veselo razburjena, pa čeprav na prvi pogled niso bile najlepšega videza. Verjetno so poslali tri namesto ene prav zradi nihovе revnosti. Imele so kratka, bodičasta stebla z golimi koreninami kot mršavo brado: tri res uboge rastlinice. Ene nismo niti vsadili, saj je ni bilo nič. Nesla sem jo domov. Pognala je tri lističe in žlostno izdihnila. Tisti dve v rožniku sta nekako vegetirali, vendar niti iz njiju ni bilo kaj. Ena je kmalu usahnila. Tretja pa je imela tako nesrečno pozicijo, da jo je stalno tepla nezgoda.

Vsadili so jo ob nekem zidu, ker je pod njenim imenom pisalo, da je popejnalka. R. jo je poznala kot grmičasto sorto, a kar piše na uradnih papirjih, je vedno merodajno. Uboga grofica je tako dobila oporo za svoja zrela leta, vendar ji ni bila usojena gredica, saj so v gredicah vse mesta bila že zasedena. Okoli sebe ni imela lastnega prostora: revno je štrlela direktno iz gramoza. Bila je tako skromna in suhljata, da si jo zlahka zamenjal s plevelom. Otroci so se na potki igrali z žogo in ji odbijali lističe in vejice. Psi so ob njej dvičali taco. Ko so v parku organizirali spomladanski cvetni sejem, se je ob zidu nastanil prodajalec indijskega blaga. Potožila sem se mu in previdno sva odmaknila veliko škatlo, ki je že itak kratko stebelce prelomila na pol.

Odločna grofica Vandal sredi parka sanjačev

Zgubila sem vse upanje in nisem je več hodila obiskoval. Pogled nanjo me je preveč bolel. A človek nikoli ne sme obupati. Grofica Vandalova je bila tudi v skrajnih živiljenjskih okoliščinah odločno bitje in se je poleg tega znala tudi prikupiti. Nizaman osvojila srce pesnika Biagia Marina! Ko smo naslednjega februarja prostovoljci tam zraven obrezovali čajevke, sem se naenkrat zavedla, da je bila okrog moje grofice urejena majhna greda. Kot sem kasneje zvezela, je vrtnar Massimo vendar opazil, da je stvarca preveč nebolegljen, in ji ob stran postavil dve deščici, ki sta z zidom tvorili trikotnik. Zlati Massimo! Zagotovil je grofici vidnost in ži-

Na seznamu jo ima marsikatera, a niso vedno razpoložljive ...

»Bomo videli,« je reklo Vremec, ki ima zbirateljsko strast.

Minili so tedni, minevali so meseci, prelivali so se letni časi, ko je Vremčeva posiljka končno prispeла k Sv. Ivanu. In glej: skupaj z ostalimi so v tesnem šopu v Trst priomale tudi tri Comtesse Vandal. Eu-

Levo pesnik Biagio Marin v svojem podstrešnem stanovanju v Gradežu, desno zgoraj šopek vrtnic Comtesse Vandal, kot ga je 29. junija 1964 fotografsal Marin, spodaj mala gredica z isto vrtnico v svetoivanskem rožniku

ARHIV SUHADOLC

vljenjski prostor.

Vrtnica se je začela lepo razvijati in tudi mi in rožniku nismo ostali križem rok. Naša zbirka je namreč kandidirala za veliko mednarodno priznanje, ki ga podeljuje Svetovna zveza ljubiteljev vrtnic. Junija je bil napovedan obisk imenitnih gostov in ocenjevalcev. Treba je bilo vrt temeljito umiti in počesati. Kako smo hiteli! Koliko plevala smo izruli iz stez in gredic! Čistili, obrezovali in urejali smo kot za stavo. Park pri Sv. Ivanu meri 22 hektarjev, vrtnice pa so v njem razporejene vseporos: od najstarejših sort ob spodnjem vhodu, kjer najdemo divje šipke, albe, dačašanke, mahovke, galske, stolistne in vse njihovo sorodstvo, mimo kitajk, burbonk, vseh sort plezalk, vzpenjalk, pokrovk, grmov in grmičkov, do sodobnih romantičnih in nostalgičnih vrtnic ob zgornjem vhodu. In šolani vrtnarji so samo trije. Nekaj delavcev nudi zadruga pri zadetih ljudi, nekaj malega naredimo prostovoljci. A ne moremo se kosati z dovršenostjo francoskih in angleških vrtov! Poselno kritičen do nas je bil direktor rožnika v Baden Badnu, ki razpolaga s pet najsternimi poklicnimi vrtnarji. Naš rožnik se ne more in se ne bo nikoli mogel kosati z njegovim ...

A vendar: vzdrževanje svetoivanskega rožnika res ni na višku, ceniti pa je treba njegovo izvirno zamisel. Gre za poskus okrasnega vrta na kraju, ki je bil trikrat v enem stoletju v središču mestnega doživljanja: najprej ob otvoritvi naj sodobnejše avstro-ogrsko umobolnice leta 1908, potem ob Basaglievi revoluciji v sedemdesetih letih in končno ob odločitvi, da opuščena struktura dobi nove funkcije in novo dimenzijo. V stavbah in vilah od takrat delujejo šole, fakultete, zdravstveni uradi. Mesto si je prilastilo prostor, ki je bil nekoč simbol bolečine in izključevanja. Nekateri sanjači so zraven pričarali še barve in vonjave in estetski užitek. Vrtnice v parku so danes kot pesem, ki poje željo Tržačanov po lepoti in prostosti.

Tuji gostje so pozitivno ocenili tudi dejstvo, da je svetoivanski rožnik v današnjem kriznem trenutku zgledna low cost pobuda. Prijazne besede so namenili delu prostovoljcev, ki dokazuje, da mesto

to zelenico občuti kot svojo in da je vajno pripravljeno poleg sanj vlagati tudi čas in trud. Kratkomalo: rožnik je dobil svojo nagrado in za oktober je bila navedana svečanost s podelitvijo dragocene plakete.

Ja, kam pa zdaj z njo? Neutrudni Vremec, duša našega rožnika, se je znašel pred novo nalogo: moral je izbrati kraj, kamor postaviti odlikovanje Svetovne zvezde ljubiteljev vrtnic. Na kraški kamen ob vhodu v zbirko čajevk, je predlagal. Ideja je bila neoporečna, saj bi ga tam videlo maksimalno število ljudi. A stvari v našem svetu niso preproste. Zataknilo se je, ker bi za postavitev kamna potrebovali cement, za uporabo cementa pa je potrebno gradbeno dovoljenje, na gradbeno dovoljenje pa je treba čakati več mesecev. Časa pa ni bilo! Odločili so se zato za lep kamnit zid, ki obkroža kraljestvo čajevk. Tako je, izbrali so prav tisti zid, ob katerem raste Marinova vrtnica!

Comtesse Vandal se je čutila počaščeno. Odločitev je pozdravila s šopkom nežnih popkov. Bila je še vedno majhna, a lepo razraščena. Ob odkritju obeležja je obiskovalcem darovala pogled na več nežnih roza cvetov. Kdor se je sklonil do njih, mogoče poklenil, je bil nagrajen z rahlim rajskim vonjem. Če vas zanima, kako cvetete letos, jo poiščite pod rdečim cikcakom, ki hrani v zlate črke vpisano mednarodno priznanje našim vrtnicam in našemu mestu. Okrog vrata ji visi listek z imenom Comtesse Vandal. Samo mi vemo, da je to bila Marinova ljubljenka in da je k Sv. Ivanu prišla po njegovi zaslugi.

Ivana Suhadolc

Vrtnice knjige glasba vino je naslov vsakoletnega niza majskih dogodkov v rožniku pri Sv. Ivanu. Vsak petek v mesecu bodo tu od jutranjih do večernih ur potekali strokovna vodstva, pogovori, koncerti, pokušnje krajevnih vin. Prvi bo na sporedu že jutri in bo tudi slovensko obarvan: od 18. ure dalje bo igral Simfonični orkester Vladimir Lovec, ki ga vodi Igor Kuret (predviden je tudi pogovor z dirigentom). Popoln spored je na voljo na spletni strani www.agricolamontepanta.com.

LA CONTRADA - Zabavna sklepna predstava sezone

Vrnitev v Miramar

Ariella Reggio in Alessandro Fullin v predstavi Vrnitev v Miramar

MARINO STERLE

TRST - V komediji *Ritorno a Miramar* (Vrnitev v Miramar), s katero se sklepna sezona gledališča La Contrada, so veselo zbrani Maksimiljanova vdova Šarlota, njena svakinja cesarica Elizabeta-Sisi, irentist Guglielmo Oberdan, pesnik Gabriele D'Annunzio: šaljive figurice iz humorističnega albuma, posvečenega prej skupnemu domišljajušemu svetu Tržačanov kot zgodovinski preteklosti mesta, pa čeprav še tako lahkonot vzet. Tako predstava niza skeč za skečem, v katerih je komičnost še največkrat zaupana sočnim načinom izrazom, takim z nenavadnim in že nekoliko opuščenim zvenom, ki pa se jih gledalci razveselijo kot starega prijatelja, ki ga že nekaj časa niso slišali. Kakorkoli že, neobremenjujoča, a skrbno dodelana predstava, zgrajena na lahkonot in tudi lahki komičnosti ter odeta s trohico demencialnosti, z igralci, ki se v njej razdajajo z maksimalno vnemo, je Contradinim gledalcem všeč, tako da dogajanje na odru spremlja pogosto hihitanje in na koncu zadoni dolg aplavz.

Komedija *Ritorno a Miramar* spada v tradicijo predstav v narečju, tako s komičnimi kot tudi z resnimi in dramatičnimi vsebinami, s katerimi se je gledališče La Contrada priljubilo Tržačanom in h katerim je privabilo celo vrsto tržaških avtorjev, tudi takšnih, ki so bili uveljavljeni na vse državni ravni, denimo Tullia Kezicha in Enrica Luttmann. Sicer je tudi Alessandro Fullin, avtor literarne predlage *Vrnitev v Miramar*, znan na državni ravni, saj se je uveljavil kot komik v kulturni televizijski oddaji *Zelig* z likom profesorice izumrlega jezika Tusculana. Svojim someščanom se je prijavil z besedilom *Sissi a Miramar*, ki ga je La Contrada postavila lani.

Po svoje se Fullin zgleduje po Carpipterjevih in Faragunovih *Maldobrijah*, le da se navezuje na ožje območje Trsta in je za nastopajoče like izbral znatenate zgodovinske osebnosti, za katere si domišljajo življenje malega človeka. Tako sta cesarici Šarlota in Elizabeta malomeščanski gospe s podobno miselnostjo in različnim značajem: Šarlota je samotarska vdova, ki jo skrbi le, kako bo vzdrževala graščino, medtem ko lepotica Elizabeta rada razkazuje svoj šarm, pa čeprav »incognito«. Vsekakor je *Ritorno a Miramar* nadaljevanje predstave *Sissi a Miramar*, kot je izrecno povedano v prologu. Šarlota se še vedno pretvarja, da je nora, in kliče Maksimilijana ter tako od turistov terja denar; medtem ko je Elizabeta, ki ni umrla v atentatu, saj je morilec ubil spremjevalko, »in incognito« potuje po svetu, prekinila ljubezensko zvezo z Guglielmom Oberdanom. V Trst se je medtem vrnil tudi Šarlota zdravnik doktor Mayer, ki je končal ljubezensko zvezo z Ludvikom Bavarskim. Prav tako se vrne Oberdan, ki išče svojo Sisi. Vsi imajo opravka s Šarlotti.

no ravnodušno guvernanto Ottilio. Nova lika sta Gabriele D'Annunzio, ki ga je Šarlota prosila za uvodno besedo k katalogu njenih slik za beneški bienale, in Elizabetina hčerka, ki išče mamo.

Tako režiserja Alessandro Fullin in Tina Sosič kot nastopajoči so uspešno poskrbeli, da je predstava, v kateri so prizori povezani z zelo krhko vezno nitjo, polna vsakovrstnih elementov, da bi se gledalci zabavali. Nosilka predstave je tudi tokrat Ariella Reggio v vlogi ujedljive starejše žen-

ske, tokrat Šarlote. Avtor Alessandro Fullin spet ironično igra guvernanto Ottilio; Marzia Postogna je šarmantna Sisi, Valentino Pagliei je umirjeni doktor Mayer, Francesco Godina je zaneseni irentist Guglielmo Oberdan; Franko Korošec je zaben v parodiji dolgoveznega pesnika D'Annunzia, Giulia Corrocher je nežna Elizabethina hčerka.

Predstavo je sooblikoval Andrea Stanisci s preprosto, a domiselno scenografijo in z elegantnimi kostumi. (bov)

filmi@primorski.eu

GREMO V KINO

Houston, imamo problem!

Slovenija, Hrvaška, Nemčija, Češka, Katar, 2016

Režija: Žiga Virc

Nastopajo: Josip Broz - Tito, Slavoj Žižek, John F. Kennedy, Richard Nixon, Bill Clinton, Lyndon B. Johnson, James E. Carter

Ocena: ★★★★

POGLEJ TRAILERI

Pred šestimi leti, ko je Žiga Virc še študiral na AGRFT, je študentski kratki film posvetil polpretelki zgodovini na zahodni meji. In s satirično pripovedjo Trst je naš tako razburkal diplomatske vode, da je v zvezi s sedemindvajset minutnim filmom posegel celo takratni italijanski zunanj minister Franco Frattini.

S svojim prvim celovečernim delom je šel seveda dlje in se zgodovine lotil ob opisovanju hladne vojne in vesoljske tekme med svetovnimi velesilami. Ob občem poznanim tekmovanju med Sovjetsko zvezo in ZDA, nam režiser ponudi še vlogo bivše Jugoslavije. Virčev delo tako raziskuje mit o domnevnom ameriškem nakupu, v zgodnjih šestdesetih letih, tajnega jugoslovanskega vesoljskega programa, vrednega več milijard dolarjev. Svež ameriški denar pa naj bi bil ključni faktor relativno visokega življenskega standarda v Jugoslaviji v obdobju do Titove smrti. Tako jeigrano-dokumentarni Houston, imamo problem! mockumentary, se pravi film, ki izmišljene stvari predstavlja, kot da so se res zgodile, presenetljiva zmes realnosti in fikcije, ki prikazuje polpreteklo zgodovino skozi perspektivo teorije zarot.

V filmu se ob nastopu Josipa Broza, Johna F. Kennedyja, Richarda Nixona, prepletajo osebno pričevanje Ivana, inženirja v jugoslovanskem vesoljskem programu, in sveži, do zdaj javnosti neznani arhivski posnetki. To gledalce vabi h kritični presoji o tem, čemu v filmu verjeti in čemu ne, pri čemer gledalce zavaja tudi komentar filozofa Slavuja Žižka, ki v zgodbi zastavlja ključno vprašanje: kaj je pravzaprav res?

Zagotovo je res, da je film zanimiv skok v preteklost, ki bo nostalgikom všeč. In res je tudi, da soigrani dokumentarec aprila premierno predstavili v New Yorku, na uglednem Tribeca festivalu, in da je od danes na ogled v slovenskih filmskih dvoranah. (Iga)

DOBERDOB - Občinski svet izglasoval nove tarife davka Tari

Gospodinjstva bodo za odpadke plačala manj

Stroški za odvoz odpadkov bodo letos za večino prebivalcev doberdobške občine nekoliko nižji od lanskih. Tako je odločil doberdobški občinski svet, ki je na zadnjem zasedanju z glasovi večine sprejel letošnji finančni načrt in tarife davka na odpadke Tari. Po besedah župana Fabia Vizintina se bodo računi za odpadke za večino gospodinjstev letos občutno znižali, nekoliko več - v povprečju 3,75 odstotka - pa bodo plačali trgovci, podjetniki in gostinci, ki bodo sicer lahko še vedno računali na precejšnje popuste, če njihova dejavnost ne presega 150.000 evrov letnega prometa.

»Tarife določamo na podlagi finančnega načrta družbe Isontina ambiente. Tako kot druge v goriški pokrajini je treba z računi, ki jih plačuje-

ne presegajo 150.000 evrov letno,« pojasnjuje Vizintin.

Koliko manj pa bodo za odvoz odpadkov plačala gospodinjstva? »To je odvisno od števila družinskih članov in površine stanovanja, saj je davek Tari sestavljen iz fiksne in spremenljivega dela,« pravi Vizintin. Enočlanska družina s stanovanjem, ki meri okrog 200 kv. metrov, bo prihranila 13,59 evra, šestčlanska družina, ki živi v enaku ve-

likem stanovanju, pa 67,92 evra. »Med gospodinjstvi bodo med dva ali tri evre več kot lani plačali le uporabniki z zelo velikimi stanovanji, ki merijo čez 450 kv. metrov,« dodaja Vizintin.

Občinski svet je sprejel tudi zaključni račun lanskega občinskega proračuna, ki je bil vreden 2.288.537 evrov, nekaj sprememb občinskega statuta in osnutek sporazuma za ustanovitev geoparka na Krasu, ki bi v Italiji zaobjemal

območje občin Doberdob, Devin-Nabrežina, Foljan-Redipulja, Tržič, Repentabor, Ronke, Zagraj, Dolina, Špeter, Sovodnje, Zgonik in Trst. »Območje t.i. matičnega Krasa, ki se nahaja v Sloveniji, se s tem geoparkom lahko združi v čezmejni geopark Kras-Carso. Meje deželnega in čezmejnega geoparka bodo natančneje določene v strokovnem gradivu in v ustanovnem aktu,« piše v osnutku sporazuma. (ale)

GORICA - Kup odpadkov na parkirišču v Giustinianijevi ulici

Odlagališče bodo sanirali

Občinski tehnični urad je imenoval podjetje, ki bo izvedlo dela - Stroški za odvoz znašajo 23.619 evrov

Odpadki v Ulici Giustiniani
BUMBACA

Problem odlagališča na parkirišču v Giustinianijevi ulici v Gorici bo v kratkem rešen. Tehnični urad goriške občine je imenoval podjetje, ki bo poskrbelo za odvoz kupa odpadkov, ki jih je ob vznožju grajskega griča pustilo gradbeno podjetje Edilramon iz Trevisa. Podjetje, kateremu je občina pred šestimi leti zavala gradnjo vzpenjače na goriški

grad, je sredi lanskega leta propadlo, ostanki gradbenega in drugega materiala pa še vedno zasedajo del parkirne površine. Občina je najprej stolpila v stik s stečajnim upraviteljem, nakar je sklenila, da bo sama poskrbela za sanacijo odlagališča in nato zahtevala povračilo stroškov v okviru stečajnega postopka. Da se problem rešuje, je na eni izmed zadnjih

sej občinskega sveta že napovedal vodja tehničnega urada Mauro Ussai, ki je odgovoril na svetniško vprašanje svetnika SSK Božidarja Tabaja. Za izvajalca del je goriška občina med štirimi kandidati izbrala podjetje Nedam ambienta iz Palmanove, ki je vložilo najboljšo ponudbo. Dela, za katera bo občina odštela 23.619 evrov, naj bi se začela v kratkem. (ale)

Rahlo višji bodo zneski na položnicah, ki jih bodo prejeli trgovci, podjetniki in gostinci: za odpadke bodo plačali v povprečju 3,75 odstotka več kot lansko leto

jo uporabniki okoljskih storitev, kriti celoten strošek odvoza in upravljanja z odpadki. Leta 2014 je finančni plan družbe Isontina ambiente za našo občino znašal 193.000 evrov, lani pa 199.000; stroški so se torej rahlo povečali,« pravi župan Fabio Vizintin, po katerem so na to bolj vplivale gospodarske dejavnosti - v finančnem načrtu družbe Isontina ambiente je npr. upoštevano odprtje tovarne med Poljanami in Doberdobom -, zato je uprava sklenila, da rahlo zviša tarife za gospodarske subjekte in druge uporabnike, ki niso zasebna gospodinjstva. Med temi so tudi gostilne, za katere bo povišek 3,80-odstoten. »Po drugi strani smo za gostinske obrate potrdili popuste, ki smo jih uvedli lani. 50-odstotni popust bodo na položnicah imeli upravitelji gostiln, restavracij in barov, katerih promet ne presega 75.000 evrov letno, do 10-odstotne olajšave pa bodo imeli pravico gostinski lokalni, ki

GORICA
Kršil hišni pripor in končal v Ulici Barzellini

Goriški mejni policisti so v torek aretirali in pospremili v zapored Ulici Barzellini 27-letnega romunskega državljanina S.L.M.; izsledili so ga med enim izmed poostrenih nadzorov, ki jih opravlja jo ob nekdanjem mejnem prehodu v Štandrežu. Policisti so med pregledovanjem njegovih dokumentov ugotovili, da je kršil hišni pripor.

Na sodišču v Pescari so novembra lanskega leta zaradi raznih tatvin in preprodaje ukradenega blaga mladeniča obsodili na zaporno kaznen, ki bi jo moral prestat v hišnem priporu v kraju Alba Adriatica. Doslej je moški prestal že šest let in dva meseca zaporne kazni, vendar mora prestat še devet mesecev in 27 dni, zaradi česar so ga mejni policisti aretirali in ga pospremili v goriški zapored.

GORICA - Nesreča Vinjen voznik poškodoval tri parkirana vozila

Izgubil je nadzor nad svojim avtomobilom in trčil v tri avtomobile, ki so bili parkirani ob cesti. Karabinjerji, ki so prišli na prizorišče nesreče, so mu odredili preizkus alkoholiziranosti, na podlagi katerega so ugotovili, da je pregloboko pogledal v kozarec.

Nesreča se je zgodila v noči s torka na včerajšnji dan v Manzonijevi ulici v Gorici. Voznik avtomobila znamke Fiat punto je iz Ulice Angiolina pripeljal v Manzonijevu ulico, na križišču pa je izgubil nadzor nad vozilom, zapeljal desno in trčil v tri parkirane automobile. Na prizorišče nesreče so okrog 1.20 prišli karabinjerji: povzročitelju nesreče, ki ni bil poškodovan, so odredili alkotest. Izkazalo se je, da je moški vozil pod vplivom alkohola, zato so ga prijavili sodnim oblastem in zasegli njegov avtomobil. Ob avtomobilih Ford ka, Lancia y in Fiat panda, ki so bili parkirani ob cesti, je voznik poškodoval tudi prometni znak.

ŠTANDREŽ - Sumljiv tovornjak so opazili finančni stražniki

Preko meje tihotapili motorno olje

Tovorno vozilo so zasegli pri Milanu, namenjeno je bilo v skladišče v kraju Vignate - Zaradi tihotapljenja in utaje davka na pogonska goriva ovadili tri ljudi

Zasežena cisterna (levo); motorne olje v tisočlitrskih plastičnih sodih (desno)
FINANČNA STRAŽA

zuolo Martesana v milanski pokrajini. Ugotovili so, da je bila cisterna polna motornega olja, ki je bilo namenjeno črnemu trgu. Zatem so se finančni stražniki odpravili še v skladišče v kraju Vignate, v katero je bil tovornjak na-

menjen. V skladišču so našli 34.000 litrov motornega olja (okrog 28.730 kilogramov), natočenega v tisočlitrske plastične sode. Na dokumentih je pisalo, da tovor prihaja iz Madžarske in da je namenjen v Španijo s končnim ci-

ljem v Gibraltarju, v resnici bi motorno olje prodali na črnem trgu, saj so ga finančni stražniki analizirali in ugotovili, da bi ga lahko uporabljali tudi kot pogonsko gorivo. Takoj zatem so ovadili milanskemu sodišču tri osebe za-

radi tihotapljenja in utaje davka na pogonska goriva. Finančni stražniki so motorno olje in tovornjak zasegli; skupaj sta vredna okrog 110.000 evrov. Preiskava se nadaljuje, saj preverjajo morebitno vpletost drugih ljudi. (dr)

NOVA GORICA - Preventivna akcija

Policist Peter Prevc nagovoril voznike

Pozval jih je, naj bodo previdni in naj znižajo hitrost

»Tudi sam sem bil že prehiter na cesti, celo nekaj ‐točk zvestobe‐ sem si že nabral,« je zbrani množici na Bevkovem trgu včeraj priznal slovenski smučarski skakalec Peter Prevc, tokrat odet v policijsko uniformo, s čimer si je takoj prislužil vzdevek »trojni p«: Peter Prevc policist. Zaposlen je namreč v oddelku vrhunskih športnikov v policijski akademiji generalne policijske uprave, zato se je včeraj tudi udeležil preventivne akcije *Hitrost in posledice v prometnih nesrečah* in mladim na srce položil naj vozijo previdno, tistem najmlajšim pa predlagal, da k varni vožnji z zadnjih sedežev spodbujajo svoje starše. »Na cesti je treba biti strpen. Bolje je kakšno minuto zamuditi, kot pa da na cilj sploh ne prideš,« je dejal.

Med policijo in smučarskimi skoki je nekaj podobnosti, meni slovenski šampion: »In sicer to, da je v obeh primerih predpisano, kaj je dovoljeno in kaj ni. Skakalci oziroma vozniki se moramo tega držati. Na skakalnico se ne sme s predolgimi smučmi, s prevelikim dresom, v prometu pa je tudi treba upoštevati pravila,« je povedal športnik, ki pri smučarskih skokih mimogrede presegla hitrost 100 kilometrov na uro, prav tako tudi na avtocesti, kjer je bil tudi že prehiter, priznava. Na ta račun si je tudi že prislužil kazen kolegov policistov. »Na avtocesti sem bil že prehiter, enkrat pa sem ponoči prekoračil dovoljeno hitrost v naselju,« je opisal svoje prometne ‐grehe‐. Kazni so pri njem zaledle, je zatrdil. »Manj hitim, pa tudi postaral sem se, z leti sem tudi bolj umirjen.«

Prav umirjenost in hladnokrvnost na vrhu skakalnic sta njegovi lastnosti, ki vedno znova vzbujata občudovanje. »Uspeš to mirnost ohranljati tudi na cesti, ko so na primer zastoji proti Planici zaradi tebe?« je šampiona na odru vprašal športni novinar Ervin Čurlič. »Umirjenost na skakalnici... ja drugega ni, kot da skočiš, umakniti se ne moreš... Na cesti pa umirjen vedno nisem, vem pa, da ne bom nič hitrejši, če se bom razburjal. Zadnji sem imel veliko ‐srečo‐, da sem bil v snežnem zastaju na primorski avtocesti in sem se od Trsta do Ljubljane vozil štiri ure. V takem primeru si popolnoma na istem, če si nervozem in menjam pasove ali pa če voziš po enim. Ko izgubiš tri ure, kakšen pomeni imajo tiste tri minute, ki bi jih tako pridobil?« je odgovoril Prevc, ki se je imel možnost preizkusiti tudi na napravi, ki je sicer videti kot skuter, meri pa reakcijski čas voznika. Peter se je z rezultatom 0,5 sekunde odlično odrezal. Povprečen reakcijski čas voznikov v avtomobilu po besedah Mirana Mozetiča, izvedenca za prometno stroko, znaša približno 1 sekundo.

Peter se s skuterjem sicer vozi, z večjimi motorji pa ne. »Tega si ne upam. Prvi dan bi še bil previden, drugi tudi, tretji pa bi bil že pogumen,« je razkril in na spodbudo novinarja, ki je na odru vodil z njim pogovor, otrokom v veselje improvizirano skočil mednje v telemark, kar je takoj pognalo v zrak otroške rokice, ki so se javljale za ponoven skok z ju-nakom slovenskega skakalnega športa. V večji zadregi se je občinstvo znašlo, ko je mednje stopil novinar in jim hotel dati priložnost za vprašanje Peteru, a je zadrgo rešila deklica, ki je v mikrofon spontano vzliknila: »Peter,

Peter Prevc podpisuje avtograme (desno); župan mu kaže, kje je meja (spodaj)

FOTO K.M.

Skakalnega asa je na Bevkovem trgu pričakala množica ljudi

FOTO K.M.

PrimorskiD
facebook.

GORICA S kužkom na pohod po mestu

V Gorici bo v nedeljo, 8. maja, niz dogodkov, ki bodo poživilo mesto. Ob 9. uri se bodo v ljudskem vrtu na Verdijevem korzu zbrali lastniki psov, ki se bodo ob 10. uri s svojimi hišnimi ljubljenčki podali na pohod po mestnih ulicah *Stracanina*. Vpisnina znaša šest evrov, ob zaključku bo »testeninka«. V ljudskem vrtu bo tudi tržnica obrtniških izdelkov in starin, medtem ko bo ob 16. uri voden ogled mesta po sledeh oglejske dedičine; vpisovanje poteka na telefonski številki 320-6392571. Več informacij je na voljo na spletni strani www.visitgorizia.it. Popoldne bo na goriškem gradu še lov na zaklad *Go de cercar*, ki ga prireja združenje Pandora. Zaradi organizacijskih razlogov se je vpisovanje že zaključilo, vpisanih je štirinajst ekip, udeležencev bo približno dvesto.

GORICA - Na zgodovinskem festivalu èStoria

Mladi s filmi in srečanji

Ossola: »Mladinska združenja bodo nedvomno ponovila lanski uspeh, ko je bil njihov šotor vsakič poln obiskovalcev«

Mladi bodo tudi letos dali svoj doprinos k uspehu festivala èStoria, ki bo v Gorici med 19. in 22. majem. V pričakovanju na začetek festivalnega dogajanja bo na sedežu združenja Punto Giovani niz filmskih projekcij.

Že danes ob 19. uri bodo predvajali film Darren Aronofskyja *Requiem for a Dream*, 10. maja bo projekcija filma Seana Durkina *La fuga di Martha*, 12. maja pa bo na spredu dokumentarni film *Girl model*, ki sta ga režirala David Redmon in Ashley Sabin. Vsi trije filmi se bodo začeli ob 19. uri. Zadnji film bodo predvajali v šotoru mladinskih organizacij na festivalu èStoria 20. maja ob 21. uri; na spredu bo film *Noi siamo infinito*, ki ga je režiral Stephen Chobsky.

Prvi festivalski dogodek v organizaciji mladih bo v četrtek, 19. maja, ob 17. uri v galeriji Dora Bassi v delžnem auditoriju. Predvajali bodo dokumentare o islamski državi, o

psiholoških profilih njenih voditeljev bosta spregovorila Jasna Legiša in Claudio Magni. Od petka, 20. maja, do nedelje, 22. maja, vsakič ob 9. uri bodo mladi spregovorili o raznih zgodovinskih dogodkih; prvi bo na vrsti pogovor o 20. maju 1940, ko so odprli taborišče Auschwitz, drugo srečanje bo posvečeno 21. maju 1956, ko je sredi Pacifika eksplodirala ameriška bomba Shot Redwing - Cherokee; na tretjem srečanju bodo spregovorili o 22. maju 1939, ko sta Hitler in Mussolini podpisala »jekleni pakt«. Mladi prirejajo v petek, 20. maja, srečanje o Kongu, o težavah mladih pri iskanju zaposlitve, o Carlu Michelstaedterju in Rdečem križu. V soboto, 21. maja, se bodo zvrstila srečanja o sužnjih nekoč in danes, o odvisnostih, izkorisčanju mladih v svetu dela, o balkanski begunske poti, drogi in vojnah. V nedeljo, 22. maja, bodo na vrsti srečanja o stereotipih, spletini zavojenosti, mladinskih po-

Požar v Doberdobu

V Doberdobu se je sinči nekaj pred 21. uro vnel požar v kletnih prostorih stanovanjske hiše. Na kraj so prihitele tri ekipe gasilcev, ki so ognje zublje takoj pogasili. Dim, ki je uhajal iz kletnih prostorov, je očrnil še stopnice in del stanovanja, k sreči se pa nične ni poškodoval.

V Gorici novo krožišče

Goriška občinska uprava se je odločila, da bo za poskusno obdobje uredila krožišče med ulicami Orzoni, Scodnik in Mighetti. »Ker je v tem predelu mesta kar nekaj ulic, ki so zelo obremenjene s prometom, je težko najti pravo rešitev. Upam, da bomo z novim krožiščem rešili del težav. Po poskusnem obdobju se bomo odločili za morebitne spremembe,« napoveduje župan Ettore Romoli. Krožišče bodo uredili v prihodnjih dneh.

Slovenski šolarji v Tržiču

Tržičega festivala znanosti *Scienza Under 18* se bodo udeležili tudi učenci osnovne šole Oton Župančič in nižje srednje šole Ivan Trinko ter dijaki licejskega pola Trubar-Gregorčič in tehniškega pola Cankar-Zois-Vega. Odprtje festivala bo danes ob 9. uri v galeriji sodobne umetnosti, ob 10. uri bodo v oratoriju San Michele predstavili projekt »Clima Cop«, vodi ga pokrajina, pri njegovih izvedbi so sodelovali tudi dijaki slovenskega licejskega in tehničnega pola. Jutri bodo med 9. in 12. uro v galeriji sodobne umetnosti svoje elaborate razstavili tudi učenci osnovne šole Oton Župančič in nižje srednje šole Ivan Trinko.

V gosteh gledališče iz Lecceja

V novogoriškem Slovenskem narodnem gledališču jutri ob 20. uri gostijo komedijo Ženitev in izvedbi gledališča Koreja iz Lecceja. Režiser Salvatore Tramacere je Gogoljevo delo izpred dvestotih let na oder postavil v novi preobleki. Zabavni, skoraj smešni liki se znajdejo v novodobnem televizijskem šovu, v katerem moški in ženska iščeta intimnost prek medijskega posrednika. V oddaji, kjer je sicer vse lažno, vendar popolno, senzacionalno srečata drug drugega. Čeprav je v duhu italijanskega zabavnega televizijskega programa glasbeno obarvano dogajanje živahno, se nekje globoko odstira skrita osamljenost. Klasična komedija postane parodija, ki spremeno upodablja odnose v sodobni družbi. Rezervacije in nakup vstopnic so možne pri blagajni gledališča od 10. do 12. ure in od 15. do 17. ure ter uro pred začetkom predstave. (km)

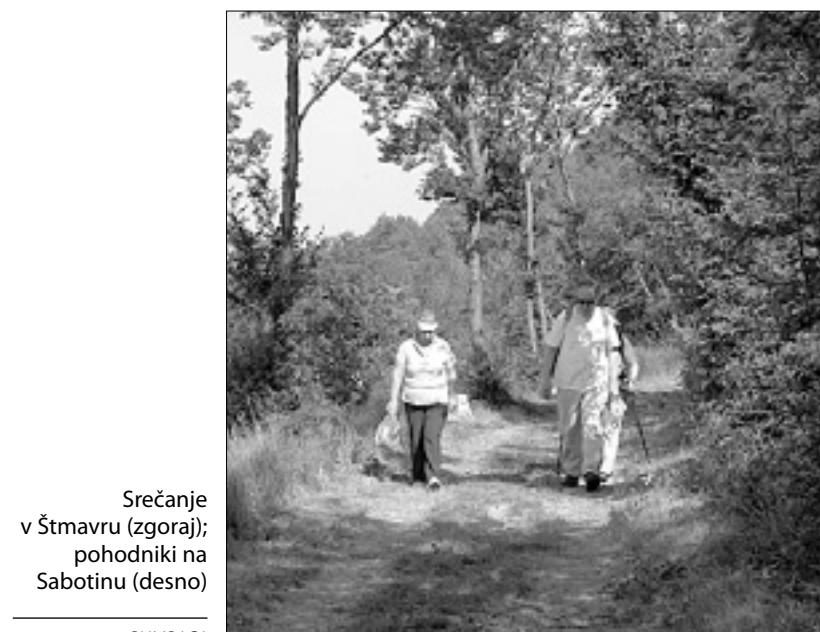
ŠTMAVER - Srečanje o biotopu

Sabotin kot Kras?

»Če Sabotina ne bomo ustrezno zaščitili z vključitvijo med naravne biotope, tvegamo, da bo čez dvajset let popolnoma zaraščen, podobno kot Kras.« Tako pravi goriški občinski odbornik Francesco Del Sordi, ki je bil med udeležencem torkovega večera v priredbi Krajevne skupnosti Pevma-Štmaver-Oslavje, kulturnega društva Sabotin ter gozdarskega inšpektorata za Trst in Gorico. Srečanja v Štmarvu se je udeležilo lepo število domačinov in drugih poslušalcev, ki so jih nagovorili funkcionar deželne gozdne straže Valter De Monte, naravoslovec goriške postaje gozdne straže Paolo Lenardon, profesor na Univerzi v Trstu Livio Poldini in sam Del Sordi. »Na projektu biotopa že dalj časa dela gozdnina straža, ki je v zvezi s tem pripravila tudi poročilo. Da bi uvedli to obliko zaščite, bi bilo dovolj, da bi v občinskem odboru sprejeli sklep, vendar se mi zdi nujno potrebno, da se o tem najprej pogovorimo z domačini,« pravi Del Sordi.

Marsikdo ne ve, da imamo na Sabotinu kraško gmajno z izredno raznoliko floro, saj je hrib hkrati pod vplivom sredozemskega podnebjja, alpskega in predalpskega sveta. V zadnjih letih se podobno kot na Krasu tudi gmajna na Sabotinu hitro zarašča, zato razmišljajo, kako bi jo lahko ohranili in zavarovali.

»Koristna poteza za zaščito gmajne na Sabotinu bi lahko bila ravno njegova vključitev med biotope, kot je predvideno v deželnem zakonu iz leta 1996. Zaščitili bi okrog 40 hektarjev široko območje, ki je v celoti ali skoraj v celoti v državni lasti. Zaščita bi nam omogočila, da bi lahko zaprosili za prispevke za ohranjanje naravnega okolja, ob tem bi lahko prirejali razne dejavnosti. Slovenska stran Sabotina med drugim že spada v mrežo Natura 2000 in je torej zaščiten,« pravi Del Sordi, po katerem so nekateri udeleženci torkovega srečanja izrazili pomisleke, češ da bi zaščita lahko s seboj prinesla pre-

Srečanje
v Štmarvu (zgoraj);
pohodniki na
Sabotinu (desno)

BUMBACA

več omejitev, odbornik pa meni, da je zaskrbljenost odveč. »Zaščitili bi manjše območje, ki je danes v bistvu neizkoriščeno in zapuščeno. Posebnih omejitev - če izvzamemo seveda prepoved prižiganja ognja in podobno - ne bi bilo. Levji delež tega območja je v državni lasti; če je kakšno zemljišče v lasti

zasebnikov, bodo le-ti od biotopa imeli samo koristi. V primeru, da ne bomo začeli skrbeti za ohranitev naravnega okolja na Sabotinu, bo v nekaj desetletjih popolnoma zaraščen,« pravi Del Sordi, po katerem bodo pred sprejetjem kakršnekoli odločitve priredili še eno ali več srečanj z občani. (ale)

GORICA - Dogovarjajo se za njeno postavitev

V Kidričevem pri Ptuju tabla v spomin na begunce

Pred dnevi se je v Kidričevem pri Ptaju mudila delegacija Društva soške fronte 1915-17 iz Nove Gorice in goriškega Kulturnega doma. Namen obiska je bil nadaljevanje pogovorov s krajevnimi občinskim oblastmi in zgodovinskimi krogi glede nameravane postavitve spominske plošče slovenskim beguncem, ki so tam bivali v obdobju med leti 1918-1922.

Po koncu prve svetovne vojne in po razkroju Avstro-Ogrske so se tisoči beguncev iz Posočja znašli v hudem precepu. Avstrija jih je izganjala iz nove države, domov pa še niso mogli, ker je bila Goriška povsem uničena. Mnogi se niso hoteli vrniti na Primorsko, ki so jo medtem že zasedli Italijani. Kje torej najti zatočišče za tisoči ljudi brez vsega? Začasna vlada v Ljubljani se je odločila, da več tisočem ljudem dodeli bivališča v velikem barakarskem naselju, ki je bilo na razpolago v Strnišču, današnjem Kidričevem. Tam sta med vojno delovala avstro-ogrška vojaška bolnica in tabioriče za ruske ujetnike. Konec leta 1918 so barake ostale proste in bile kot za nalašč za sprejem goriških beguncov, ki so tam bivali več kot dve leti. Njim so se pridružili tudi ljudje z Goriškega, ki niso hoteli živeti v Italiji.

Pred časom so nekateri Goričani opazili, da v Kidričevem ni nobene spominske plošče, ki bi mimoidoče

Tablo bodo
predvidoma
postavili na kapelo
v spominskem
parku v Kidričevem

FOTO VIP

opozarjala, da je tam našlo zatočišče veliko goriških sonarodnjakov. Na dan so pred kratkim iz arhivov prisljali podatki, da se je v begunkem taborišču v Strnišču rodilo več desetin otrok, umrlo pa več ljudi, pa tudi porok je bilo kar nekaj. Pobudnikom za postavitev obeležja, ki bi namestitev vključili tudi v projekt Kulturnega doma Bunker 1915-1918, se je torej zdelo prav, da bi se ob stolnici dogajanja spomnili na rojake, ki so na Dravskem polju zaključevali svoj večletni begunski krijev pot. Z županom občine Kidričev in odgovornimi pri tamkajšnjem zgodovinskem združenju so vzeli v pretres razne možnosti, da bi našli naj-

primernejše mesto za postavitev plošče. Vsi so se strinjali, da bi najbolj pridel v poštev lepo urejen spominski park sredi mesta, kjer je med vojno bilo vojaško pokopališče. Baje so na tem pokopališču pokopavali tudi umrle ruske ujetnike, po vojni pa še umrle begunce. Plošča naj bi namestili na steno kaplice, ki so jo sredi pokopališča postavili leta 1916 in so jo pred leti restavrirali.

Pogovori se bodo nadaljevali v naslednjih mesecih, ko bo padla končna odločitev glede mesta in datuma postavitve obeležja; zatem bo stekla priprava primerne slavnostne prireditve ob njegovem odkritju. (vip)

VIPAVA - Jubilejni festival

Okusi Vipavske

Posebno pozornost bodo namenili vinskim sortam pokalca, zelen in pinela

Domače
vipavske
dobrote

Ne le, da je pomlad najbolj dišeč letni čas, to je že vrsto let tudi čas najbolj žlahtnih domačih okusov. Dvorec Zemono bo letos gostil jubilejni, 10. festival Okusi Vipavske. Pravzaprav se je festival okusov začel že 15. aprila, ko je začel teči kulinarični mesec v restavracijah in gostilnah vzdolž Vipavske doline.

Nedelja in ponedeljek, 8. in 9. maja, bosta letošnja glavna festivalska dneva. Pestro dogajanje bodo zaznamovale zlasti degustacije vin vinarjev Vipavske doline, posebej zanimivo pa bo odkrivanje stare, skoraj pozabljenih sorte pokalca, ki jo bodo predstavili vinarji iz Prapotnega - Associazione Schioppettino di Prepotto. Oba dneva bodo pod arkadami dvorca na Vipavski tržnici navduševali z oljčnim oljem, sirom, pecivom, mesnimi izdelki in drugimi domačimi dobrotami.

Nedelja bo posebej zanimiva tudi zaradi predstavitev slovenskih kulinaričnih »blogerjev«, ki jih vedno znova pri ustvarjanju navdušujejo lokalne sestavine, iz katerih nastajajo prav posebne kulinarične mojstrovine. Svoje predstavitev so letos združili pod naslovom Poskus - Okus.

Ponedeljkovo dogajanje bo v popoldanskih urah tudi nekoliko strokovno obarvano. Priznani enolog Dušan Brejc bo pripravil kar dve predavanji oziroma delavnici. Prvo bo namenil mlajšim strokov-

njakom, ki jim, kot sam pravi, že povedati, katere lastnosti mora imeti vino, da ga je mogoče čim bolje prodati. Drugo predavanje bo namenil našemu ponosu, dvema avtohtonima sortama, pineli in zelenu, o katerih je povedal: »Obe sorte sta zelo redki. Zelen nima svoje DNK, nima znanega starša. Tudi če bo kdaj prišlo do tega, da bomo raziskali njegov DNK, je vprašanje, koliko je sorta stara in ali bomo našli njegove starše. Naša naloga je, da zelen in pinelo sprejmemo kot sorte, ki sta zelo redki celo na Primorskem.« In po vseh okusnih dogodkih si bodo udeleženci lahko privoščili nekaj zares posebnega, vinsko kulinarično razvajanje pod takirko Tomaža Kavčiča in ob pomoči dalmatinских kulinaričnih mojstrov iz restavracije Adriatic Grăso iz Splita.

Pester in posebej okusen festival se obeta tudi letos. Organizator festivala Okusi Vipavske je Razvojna agencija Rod Ajdovščina, ki dogodek vsako leto pripravi v sodelovanju z vinarji in gostinci. Tudi letos pa so poskrbeli, da bodo udeleženci imeli kar najbolj udobne dni. Svoj avtomobil bodo obiskovalci lahko pustili na prostoru ob vojašnici v Vipavi, od koder jih bodo peljali na Zemono in nazaj.

Celoten program festivala Okusi Vipavske je objavljen na spletni strani na www.okusi-vipavske.si.

NOVA GORICA - 20-letnica društva Nova V svetogorski baziliki Glasbena prikazovanja

Glasbeno društvo Nova iz Nove Gorice ob 20-letnici delovanja prireja koncertni cikel, na katerem ponuja ustvarjalni prostor najvidnejšim glasbenim ustvarjalcem s Primorskem in Furlanije-Julijsko krajino. Pomladni čas bo posvečen trem koncertnim dogodkom Glasbena prikazovanja, ki bodo potekali v romarski cerkvi v baziliki Kraljice Svetogorske na Sveti gori pri Novi Gorici.

Koncertni cikel se navezuje na prikazovanje Device Marije leta 1539 na Sveti gori in bo potekal bo sodelovanju s patri Frančiškanji. Prikazoval bo glasbeno nadarjenost, ki se bo izražala tako z glasbo zgodovinsko pomembnih skladateljev, kot so Bach, Mozart, Mahler, Elias Parish Alvars, kot tudi priznanih sodobnih slovenskih skladateljev. Vstop na koncerte je prost, prostovoljni prispevki bodo namenjeni nadaljnemu kreativnemu ustvarjanju mladih glasbenikov.

Prvi iz niza koncertov bo v ne-

Poškodovan avtomobil
Fiat panda
BUMBACA

Trčili trije avtomobili

V Ulici Duca D'Aosta v Gorici se je včeraj popoldne zgodila prometna nesreča brez hudih posledic. V bližini križišča z Ulico Ariosto je okrog 14. ure prišlo do verižnega trčenja med tremi avtomobili; na prizorišče so prihiteli mestni redarji, ki še preučujejo

okoliščine nezgode. Verižno so trčili avtomobil Fiat 500, ki ga je upravljala 50-letna Goričanka R.C., Fiat panda, ki ga je upravljal 20-letni G.L., in VW polo, v katerem sta sedela 18-letni voznik R.W. in njegov vrstnik. Na avtomobilih je nastala manjša škoda, enega izmed voznikov so odpeljali na pregled v goriško bolnišnico.

Dvorana 4: 18.00 - 20.10 - 22.15 »Il traditore tipo«.

Dvorana 5: 17.15 - 19.50 »Sole alto«; 20.10 »La foresta dei sogni«.

Razstave

V MESTNI GALERIJI NOVA GORICA na Trgu E. Kardelja 5 bo v petek, 6. maja, ob 20. uri odprtje razstave slik Brede Sturm »Obrni nov list«. Umetnico bo predstavil umetnostni zgodovinar Milček Komelj; na ogled bo do 27. maja z ponedeljka do petka 9.00-13.00, 15.00-19.00, ob sobotah 9.00-12.00.

V AJDOVŠČINI: v Pilonovi galeriji, Prešernova ul. 3, bo v petek, 6. maja, ob 19. uri odprtje razstave »Janez Vlachy - Obviseli pogovori«; na ogled do 5. junija od torka do petka 9.00-18.00, ob sobotah in nedeljah 15.00-18.00 ob ponedeljkih in praznikih zaprto; informacije po tel. 00386-53689177.

V GRADIŠČU: v galeriji Spazzapan v palači Torriani (Ul. Ciotti 51) bo v petek, 6. maja, ob 18. uri odprtje razstave »Mario Palli - Ossimori«; informacije po tel. 0481-960816, www.galleriaspazzapan.it.

V GORICI: v kavarni Hic Caffe' v Ul. don Bosco 165 bo v soboto, 7. maja, ob 18.30 odprtje razstave »Muli e conducenti! Tutti presenti! 1872 - 1991: Il legame tra muli e alpini attraverso 120 anni di storia«, spregovorila bo Serenella Ferrari, sledil bo koncert zobra Monte sabotino pod takirko Elise Bensa; razstava bo na ogled do 31. julija, od ponedeljka do sobote 7.30-13.30 in 15.00-21.00, ob nedeljah 8.00-13.00, vstop prost.

Koncerti

GLASBENI VEČERI V BUKOVICI v Kulturnem domu Bukovica: danes, 5. maja, ob 20. uri koncert »Big band VOX«, sledila bo pokusnja vin; www.gdnova.si.

Šolske vesti

SLORI razpisuje nagradni natečaj za zaključna dela študentov druge in trete bolonjske stopnje, diplome štiriletnih študijskih programov, magisterije in doktorate. Natečaj je namenjen študentom, ki so v času natečaja opravili diplomski oz. podiplomski študij na družboslovnih področjih, s katerimi se ukvarja SLORI. Prijavní obrazci na sedežu SLORI v Trstu (Ul. Beccaria 6); informacije po tel. 040-636663, info@slori.org, www.slori.org. Rok za oddajo je ponedeljek, 13. junija 2016, na sedežu inštituta ali po pošti (s priporočenim pismom, oddanim do vključno 13. junija 2016).

TEČAJ ROBOTIKE organizira Dijaški dom Gorica v sodelovanju z e-Hišo v

Novi Gorici. Potekala bosta dva tečaja in sicer: za učence in učenke od 7. do 10. leta v tednu od 13. do 17. junija, za učence in učenke od 11. do 14. leta od 20. do 24. junija. Tečaja, ki sta vključena v programe poletnih kampov Dijaškega doma, bosta potekala v e-Hiši v Novi Gorici; informacije in vpisovanje do zasedbe mest po tel. 0481-533495 v popoldanskih urah.

V MLADINSKEM DOMU je v teku vpisovanje k pošolskemu pouku za l. 2016/17. Do 6. maja bodo potekala »Odprta vrata« z brezplačnim potukom (ki se za nove gojence podaljša do konca šolskega leta); informacije in vpisi do 31. maja po tel. 0481-280857 ali 366-6861441, 331-936603, mladinskidom@libero.it, www.mladinskidom.it.

Izleti

60. POHOD »POT OB ŽICI« (po trasi bodeče žice, ki je med 2. svetovno vojno omejevala Ljubljano) bo v soboto, 7. maja. Iz Gorice v Ljubljano bo peljal poseben avtobus, ki bo s skupnega trga Gorice in Nove Gorice startal ob 7. uri. Ob 7.30 bo ustavljal na trgu pred šolami v Ronkah, na poti jih bodo spremljali predstavniki VZPI-AN-PI in Združenja borcev iz Nove Gorice. Ob prihodu v Ljubljano bodo udeleženci lahko zbrali celo krožno pot (približno 7 ure hoje) ali 5 kilometrsko progno s postankom v parku Tivoli in obiskom mestnega središča. Cena udeležbe je 15 evrov; informacije in rezervacije (prostih je še nekaj manj kot 20 mest) po tel. 320-0891373 in ivomauri@gmail.com. Prirejata organizacija Adriatic Greenet in društvo Marciatori dell'Olmo iz Selca.

SPDG prireja v nedeljo, 15. maja, izlet pod Golico, na cvetoče livade snežnobelih narcis. Popoldne obisk Finžgarjeve rojstne hiše. Predviden je lažji pot pod Planine do Pristave. Udeleženci, ki se bodo odločili drugače, se bodo z avtobusom peljali do planinskega doma na Pristavi. Kosilo iz nahrbitnika; informacije in prijave glede prostih mest danes, 5. maja, od 19. do 20. ure na sedežu društva in po tel. 0481-882079 (Vlado) v opoldanskem času.

S P D G vabi k udeležbi na pobudi Sabotinskih družne poti v nedeljo, 8. maja, ki bo tokrat peljal v Iški Vintgar pod Krimom. Kekčeva druščina bo opravila pohod skozi najbolj zanimive točke soteske, za odrasle je predviden vzpon na vrh Krima (2 uri in pol vzpona). Zaradi organizacije prevoza je obvezna prijava po tel. 347-6220522, fanika@spdgd.eu (Fanika) in mitja@spdgd.eu (Mitja).

Obvestila

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE iz Gorice sklicuje občni zbor volilnega značaja v torku, 10. maja 2016, v prvem sklicu ob 12. uri, v drugem ob 20.30 v komorni dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici. Dnevni red: tajniško in blagajniško poročilo, odobritev obračuna za leto 2015 in odobritev proračuna za leto 2016, predsedniško poročilo, pozdravi in posegi članic, pozdravi in posegi nevčlanjenih skupin in posameznikov, poročilo nadzornega odbora in razrešnica odboru; izvolitev predsednika občnega zborna, volitve predsednika ZSKP, volitve nadzornega odbora, razno.

MESEC ODPTIH VRTAT AŠZ DOM GORICA v mesecu maju z brezplačnimi vadbbami: minibasket za letnike 2004-05-06-07 (torek in sreda 16.45-18.30, petek 16.45-18.15), mikrobasket za letnike 2008-09 (ponedeljek in četrtek 16.30-17.30), Cheerleading za osnovnošolke (ponedeljek in četrtek 17.30-19.00); informacije pri AŠZ Dom (David Ambrožič, tel. 0481-33288, 329-271815, domgorica@gmail.com).

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA sklicuje redni občni zbor, ki bo v ponedeljek, 9. maja 2016, ob 17.30 v prvem in ob 18. uri v drugem sklicu

v Trgovskem domu na Korzu Verdi 52 v Gorici.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE in Združenje cerkvenih pevskih zborov Gorica obveščata, da je nov urnik odprtja urada ob ponedeljkih in sredah ob 8. do 18. ure nepretrgoma, ob torkih, četrtekih in petkih ob 8. do 14. ure.

KMETIJSKI IN OBRTNI SEJEM bo potekal v bližini gostilne Franc v Sovodnjah, Prvomajska 86, med 8. in 13. uro 7. in 21. maja, 4. in 18. junija, 2. julija, 6. in 20. avgusta, 3. in 17. septembra, 1., 15. in 29. oktobra, 12. novembra; informacije po tel. 333-4318338, 388-1703122, andrea.bin@libero.it

GORIŠKI PRITRKOVALCI prirejajo v Doberdobu v nedeljo, 8. maja, »5. nedeljo pritrkovanja« v sodelovanju s furlanskim društvom Campanili aperi: od 15.30 do 19.30 bo zvonik cerkve Sv. Martina odprt; od 16.30 do 17. ure bo domači župnik pripravil kratko zgodovino cerkve, zvonika in zvonov; od 16.30 do 17.00 bo prikaz ročnega zvonjenja.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV sklicuje 50. redni občni zbor in 8. izredni kongres »Bodočnost je naša« v soboto, 14. maja 2016, ob 15. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. Uradnemu delu bodo sledile tematske delavnice na temo: zborovstvo in glasbena dejavnost, društva 2.0 - nove vsebine in pristopi, blagajniško poslovanje in finance, mediji in učinkovitejša promocija društvenega delovanja ter jekiz. Število udeležencev je omejeno; prijave in informacije info@zskd.eu, 040-635626.

OKUSI VIPAVSKE - festival vina in kulinarike je v teku do 15. maja; www.okusi-vipavske.si.

KRUT obvešča, da se nadaljuje vpisanje za skupinsko obmorsko letovanje v Špadičih pri Poreču od 2. do 12. julija; informacije in prijave na društvenem sedežu v Trstu, Ul. Cicerone 8, 2 .nad., tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

BRIŠKA POROKA 2016 in Poročni sejem se bosta odvijala v soboto, 18. junija, v Šmartnem v sklopu Praznika češenj; www.brda.si.

Prireditve

SREČANJE POD LIPAMI v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: danes, 5. maja, ob 20.30 bo predstavitev zbornika pravnika, sociologa in politika Andreja Gosarja, ki je izšel ob študijskem posvetu v Gosarjevem rojstnem kraju Logatcu in na SAZU v Ljubljani leta 2014; pri okrogli mizi bodo sodelovali Štefan Skledar, Bibijana Mihevc, Mira Cencic in Ivo Jevnikar, pozdravil bo župan Logatca Berto Menard, na ogled bo dokumentarna razstava. V četrtek, 12. maja, ob 20.30 bo srečanje na temo »Iran-Izrael: privilegiran ali sovražen odnos?«, spregovorila bo goriška Slovenka Nežka Figel, ki je magistrski študij varnosti in diplomacije opravila v Tel Avivu, večer bo povezoval Renato Podbersič. Prirejata Kulturni center Lojze Bratuž in Krožek Anton Gregorčič.

SREČANJA O JOŽEFU TOMINCU: danes, 5. maja, ob 18. uri bo v palači Attems Petzenstein v Gorici predaval umetnostni zgodovinar in kustos Pokrajinskih muzejev Saša Quinzi, ki je avtor doslej najbolj popolne monografije in kataloga o Jožefu Tomincu. V sredo, 11. maja, ob 18. uri bo v palači Attems Petzenstein v Gorici o Tomincu umetnosti predaval Maria Masau Dan, direktorica tržaškega muzeja. V tork, 17. maja, ob 17. uri bo v Pokrajinskih muzejih v goriškem grajskem naselju srečanje na temo portretiranja buržuazije, govorila bo direktorica Pokrajinskih muzejev Rafaella Sgubin, ob zaključku bo voden ogled Tomincovih del. V četrtek, 26. maja, ob 18. uri bo v palači Attems Petzenstein v Gorici srečanje vodil umetnostni zgodovinar Daniele D'Anza.

KANALU bo v soboto, 7. maja, ob 11.13 prispev muzejski vlak, na železniški postaji bosta nastopila Andreja Seljak na električni klavijaturi in Laura Nanut na flavti, na ogled bo muzejska zbirk predmetov iz prve sestovne vojne, na voljo bo informator s promocijskim materialom in prodajne stojnice izdelkov in pridelkov lokalnih ponudnikov.

V NOVI GORICI: v knjižnici Franceta Bevka na Trgu Edvarda Kardelja 4 bo v sklopu »Literarnih četrtkov« danes, 5. maja, ob 18. uri predstavitev knjige Marijana Beričiča »Horuk v nove čase«; www.ng.sik.si.

V PODTURNU v Gorici: ob 10-letnici odprtja župnijske dvorane »Incontro-Srečanje bo v petek, 6. maja, ob 17.30 odprtje razstave Franca Duga »Così è del tempo vissuto ...«, razstavo bosta predstavila Giancarlo Pauletti in Sergio Tavano (na ogled bo do 15. maja 10.00-12.00, 15.00-18.00). V nedeljo, 8. maja, ob 20.30 nastop domačih talentov. V četrtek, 12. maja, ob 20.30 srečanje s tržaškim pisateljem in pesnikom Ivanom Tavčarjem. V nedeljo, 15. maja, ob 20.30 slavnostni koncert klasične glasbe (Verdi, Bellini, Rossini, Bizet in Hoffenbach). V četrtek, 19. maja, v cerkvi Sv. Roka koncert vokalne skupine Note d'autore in spomin na žrtve potresa ob 40-letnici. V soboto, 21. maja, ob 20.30 prireditev »Il dovere del ricordo«.

V ŽUPNIJSKI DVORANI v Ul. Veniero 1 v Podturnu v Gorici prirejata združenja Libera in Goriziačeta srečanje na temo zasvojenosti z igrami na srečo: danes, 5. maja, ob 20.30 bo predaval Carlo Benevento, strokovnjak na oddelek za zasvojenosti pri goriškem zdravniškem podjetju; vstop prost.

V EVANGELIČANSKI METODISTIČNI CERKVI v Ul. Diaz 18/a v Gorici bo danes, 5. maja, ob 18. uri predstavitev publikacije »Il vangelo secondo Star Wars« Andreasa Kohna in Petra Ciaccia. Prisoten bo Andreas Kohn, povezoval bo Marco Forneron.

V FUNDACIJI GORIŠKE HRANILNICE v Gosposki (Carduccijevi) ul. 2 v Gorici bo danes, 5. maja, ob 18. uri predstavitev knjige »Sono diventato ragioniere in sette anni ... dal 1955 al 1962 - Storie di Gorizia degli anni Quaranta e Cinquanta«. Knjigo in avtorja Corrado Vescova bo predstavil Bruno Pizzul.

KULTURNO DRUŠTVO OTON ŽUPANIČ iz Štandreža prireja v petek, 6. maja, ob 20. uri v domu Andreja Budala na Piloču v Štandrežu srečanje z Jožetom Šušmeljem o akcijah, ki so potekale leta 1947, da bi bile meje postavljene po etnični prisotnosti. Prisotna bosta tudi arhitekt Jože Cej in Diego Kuzmin, debatiralo se bo tudi o napisu, ki je stal na hiši ob cerkvi in ki bi ga radi obnovili.

KULTURNI CENTER TULLIO CRALI v sodelovanju z XIII International Guitar Competition prireja v soboto, 7. maja, ob 18. uri v palači De Grazia v Ul. Oberdan v Gorici predstavitev publikacije »La Grande Guerra vissuta dai Goriziani dal 1916 fino alla ricostruzione«, ki jo je uredila Liliana Mlakar, z zaključnim delom Rosarie De Vitis »Gli scrittori e la guerra«. Dogodku bo sledilo v nedeljo, 8. maja, ob 17. uri odprtje razstave slik, ki so obogatile publikacijo, članov centra Crali Brune Albertin, Roberte Bigatti, Bruna Civrana, Annamarie Fabbroni, Thee Grusovin, Bruna Martellani, Emilije Mask, Grazie Russo, Karme Rusjan, Giuseppe Sceka, Caterine Trevisan Mulitsch in Adriana Velussija (na ogled bo do 15. maja); www.centroculturaletulliocrali.it.

Mali oglasi

NUDIM INŠTRUKCIJE ali pomoč pri učenju angleščine za osnovnošolce ter srednje in višješolce na Goriškem; informacije po tel. 331-1216877.

GLOSA

Protimilitaristično »Križanje kranjskega Janeza« in vojni slikarji cesarsko-kraljeve oblasti

JOŽE PIRJEVEC

Ko je izbruhnila prva svetovna vojna, so cesarsko-kraljeve oblasti organizirale na Dunaju poseben propagandni urad, ki je bil razdeljen na tri oddelke: za tisk, literaturo in likovno umetnost. Kot je očitno, je prvi nadzoroval časopise in revije, drugi je skušal na estetski ravni popularizirati vojno in angažma dvojne monarhije v njej, tretji pa jo upodobiti na čim bolj prijazen način. Novi urad je kmalu postal zatočišče vseh tistih intelektualcev in umetnikov, ki so se želeli izogniti aktivni vojaški službi. Vanj naj bi bili sprejeti samo taki, ki so bili »untauglich«, torej neprimereni za fronto, toda, kot se dogaja, je pri tem imela veliko vlogo tudi protekcijska vplivnih znancev. »Ali si predstavljate našega Rainerja Marijo s puško na rami,« je na primer pisala neki visoki osebnosti princa Thurn und Taxis, da prisrbi svojemu varovancu Rilkeju mesto v literarnem oddelku. V njegovem primeru je imela sicer prav, ker je bil pesnik res šibkega zdravja, toda med stotinami intelektualcev, pisateljev in slikarjev, ki so našli zaposlitev v propagandnem uradu, gotovo ni manjkalo skrivačev. Kaj so počeli tisti, ki so bili v oddelku za tisk, vemo, saj so predvsem skrbeli za cenzuro, kaj pa so ustvarjali literati, med katerimi ni manjkalo zvenečih imen (na primer Hugo von Hofmannsthal) in tako imenovani »Kriegsmaler« - vojni slikarji - pa bolj malo.

Prav produkciji slednjih in njihovih tovarišev na obeh straneh fronte je tridentinski Center za zgodovino

no vzhodne Evrope posvetil prejšnji teden tridnevni simpozij na Institutu za germanistične študije v Rimu. Ko so me pred letom dni povabili, naj se ga udeležim z referatom o jugoslovenskih slikarjih, sem pobudo sprejel, da ne bo manjkal slovenski glas. Na srečo sem pri tem lahko računal na prijazno pomoč direktorice Narodne galerije v Ljubljani dr. Barbare Jaki in njenih sodelavk, ki mi niso samo priskrbele vso potrebno literaturo, temveč mi pripravile tudi imeniten power point za predstavitev slikarjev, o katerih sem govoril. Ob pisanku besedila in poslušanju referatov, sem prišel do dveh ugotovitev. Naj ju tu naveadem. Prvič, nisem mogel spregledati razkoraka, ki obstaja med slovensko, hrvaško in srbsko likovno produkциjo v času prve svetovne vojne, tako kar zadeva količino, vsebino in izrazno moč umetnikov. Slovenci so se že odmikali od impresionizma in iskali novo, udarnejšo govorico, kar je očitno na primer v »Križanju kranjskega Janeza«, delu Ivana Vavpotiča, ki bi govorito ne bilo po volji vojaških oblasti, če bi ga videle. Slika je nastala namreč pod vplivom dogodkov v Judenburgu na avstrijskem Štajerskem, kjer je prišlo maja 1918 do množičnega upora slovenskih vojakov, od katerih je bilo šest obsojenih na smrt. Kranjskega Janeza je Vavpotič upodobil, kako je v polni uniformi pribit na križ, okrog njega pa je zbrana gruča preplašenih otrok in žalujoča žena. Bolj zgovornega protimilitarističnega manifesta bi zlepa ne našli. Na Hrv-

škem, še bolj pa v Srbiji, je težko zaslediti vojno tematiko v stvaritvah sodobnih umetnikov. Še najbolj izrazite se mi zdijo litografije Vilka Gecana, ki je leta 1915 padel v italijansko ujetništvo in je bil do konca spopada zaprt v nekem ženskem samostanu na Siciliji. Baje je od tam prinesel s sabo ducat skic, ki pa so se izgubile. Omenjene litografije so nastale po vojni kot spomin mladega slikarja na ujetniško izkušnjo, tragično zaradi puščobe brezdelnih dni. Čeprav je srbski narod med prvo svetovno vojno med vsemi jugoslovenskimi najbolj trpel, njegovi slikarji - še vedno močno zasidrani v impresionizmu - tega mučeništva niso znali upodobiti. Nadežda Petrović, vojaška bolničarka, ki je umrla zaradi tifusa že aprila 1915, nam je sicer zapustila zanimiva portreta »topničarja« in »oficirja«, a nastala bi lahko tudi v mirnem času. Njena kolega, Kosta Miličević in Milan Milovanović, od katerih se je prvi z glavnino srbske vojske leta 1916 umaknil na Krf, drugega pa so poslali v rekonvalescenco na Capri, sta na sredozemskih otokih naslikala sicer nekaj očarljivih vedut, ki pa nam o tragediji časa ne povedo ničesar.

Pa še ugotovitev, do katere sem se dokopal pri poslušanju referatov. Medtem ko so slikarji zahodne in srednje Evrope interpretirali vojno z vso drznostjo avantgarde, se je ta v jugoslovenskem prostoru uveljavila še le po vojni. Tedaj pa je vsaj za kratek čas izbruhnila z vso močjo, kot da bi bilo treba nadoknaditi zamojeno.

VREME OB KONCU TEDNA

Pomladni režim

DARKO BRADASSI

Verjeti ali ne, smo včeraj ponekod namerili najnjižji odstotek vlage v tekočem letu. V Boljuncu je bila, denimo, relativna vlaga občasno 30-odstotna. Pravzaprav niti ne gre za kdove kako zgovoren podatek, mnogokrat v preteklosti se je namreč relativna vlaga pri nas spustila tudi pod 20 odstotkov, mestoma celo pod 10 odstotkov, toda zgodovorno je dejstvo, da se več mesecov ni spustila pod to vrednost. Zadnji je bil relativna vlaga tako nizka še 2. novembra, torej pred šestimi meseci. To dokazuje, da je za nam razmeroma vlažno obdobje oz. vsaj obdobje brez posebno suhih premorov. Zlasti prvi meseci v tekočem letu pa so bili pogosto tudi deževni in mokri.

Ravno zaradi nizke vlažnosti smo včeraj marsikje namerili tudi drugo najvišjo temperaturo v tekočem letu. Najtopleje letos je bilo 17. aprila, le za las manj vroče pa včeraj. Zlasti v popoldanskih urah je bilo zelo prijetno. Toda razmere so povsem različne. Tedaj se je nad nami zadrževal za tisto obdobje zelo topel zrak, ničta izoterma je bila na višini okrog 3000 metrov, te dni pa se ničta izoterma vseskozi zadržuje tudi občutno pod višino 2500 metrov, kar je v tem obdobju manj od dolgoletnega povprečja. Toda sončno žarčenje, ki je v tem obdobju močno, je zaradi suhega zraka zelo dobro opravilo svojo nalogu. Največja jakost sončnega žarčenja je včeraj presegla 1000 watov na kvadratni meter, UV indeks pa je sredi dneva dosegel 5,9 stopnjo. Ob morju je bila seveda zaradi odbijajočih žarkov še višja. To pomeni, da se (kljub še razmeroma nizkim temperaturam in mesto-

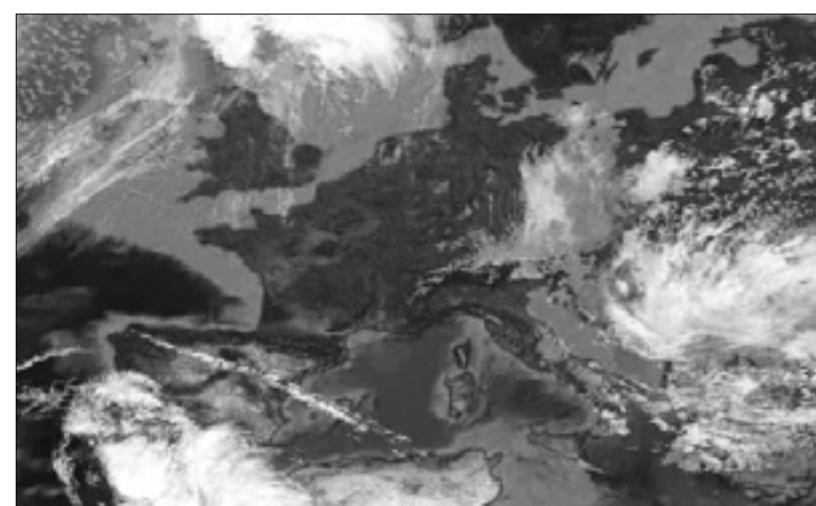
ma oblačnemu vremenu, kar bi lahko varalo) najobčutljivejši lahko v razmeroma kratkem času že opečejo in da so torej pri izpostavljanju sončnim žarkom že priporočljiva zaščitna sredstva.

Za razliko od pričakovanj bo danes več oblakov in se bodo mestoma lahko pojavljale manjše padavine. Ob pomikanju oslabljene hladne fronte ostanek alpskega grebena se bo namreč proti nam po vzhodnem robu antiklona spuščal nekoliko bolj hladen in nestanovenit zrak. Popoldne ali zvečer se bo vsekakor vreme že postopno izboljšalo.

Od jutrišnjega dne pa bo nastopil – imenujmo ga kar tako, v ne ravno slabem pomenu – nek pomladni režim, ki nam bo v popoldanskih in morda še prvih popoldanskih urah zagotavljal več sončnega vremena, nato pa popoldne ali pozno popoldne več spremenljivosti. Šlo

bo za običajno pomladno dogajanje, ko je sončno žarčenje, kot povedano, že močno in torej zemeljska tla čez dan topla, višji sloji pa se v razmerju še niso dovolj segreli. Prizemni zrak se bo zato, kratko povedano, dvigal v nebo in ohlajal, vlaga pa zgostila. V popoldanskih urah bo zato ponekod nastajala kopasta oblačnost, mestoma iz nje posamezne krajevne plohe ali kakšna nevihta. Nato bo v večernih urah ozračje praviloma mirnejše. To se bo lahko dogajalo, mestoma več mestoma manj, od jutrišnjega dne do vključno nedelje. Šlo bo za pomladno vremensko sliko s prevladajočim soncem in razmeroma visokimi temperaturami, toda tudi z morebitno občasno nestanovitnostjo. Občasno bo pihala šibka burja.

Na sliki: od severa se prehodno spušča proti nam nekoliko bolj vlažen zrak

ZAGREB - Demonstracija po mestnih ulicah

La Voce del popolo se bori za preživetje

Uslužbenci založbe Edit na shodu v Zagrebu

ZAGREB - Prihodnost italijanskega dnevnika La Voce del popolo je tudi stvar demokracije in svobode tiska, ki na Hrvaškem ni ravno zgledna. V to so prepričani novinarji časopisa in uslužbenci založbe Edit, ki so se v Zagrebu udeležili poulične demonstracije ob svetovnem dnevniku svobode tiska. Za transparentom La Voce del popola je korakal tudi italijanski poslanec v hrvaškem parlamentu Furio Radin. Bil je eden redkih hrvaških parlamentarcev in politikov, ki so se udeležili shoda v prid svobodi tiska. Udeleženci so med drugim zahtevali odstop kulturnega ministra Zlatka Hasanbegovića, ki naj bi bil tudi odgovoren za hude reze hrvaških državnih podpor dnevniku v italijanskem jeziku.

Predsednik združenja hrvaških novinarjev Saša Leković je očital kulturnemu ministru in hrvaški vladi, da

omejujeta svobodo tiska in s tem tudi demokracijo. Hasanbegović se je doslej izognil vsakršnemu soočenju z novinarji in njihovimi predstavniki, ki ga zmanjša prosijo za srečanje. Leković je na demonstraciji izpostavil, da se med hrvaškimi novinarji širi strah pred izgubo delovnega mesta, zato se mnogi uslužbenci založniških hiš raje niso udeležili protesta v središču Zagreba.

Poslanec Radin je na krizo glasila italijanske narodne skupnosti opozoril v parlamentu in sicer na srečanju, ki je bilo posvečeno (ne)izvajaju okvirne Evropske konvencije za zaščito narodnih manjšin. Pobudo za srečanje je dal hrvaški Urad za začevne pravice in narodne skupnosti. Na zelo težko situacijo reške založbe Edit so opozorili tudi drugi udeleženci srečanja, med njimi hrvaški zastopniki Sveta Evrope.

TRST - Deželni svet

Peticiji društva Edinost o jezikovni enakopravnosti

TRST - Statut avtonomne Dežele FJK v svojem 3. členu načelno zagotavlja enakošt pravic in ravnanja vsem državljanom ne glede na jezikovno skupnost, kateri pripadajo. »Žal pa je ostalo to zagotovilo le skupko lepo zapisanih mrtvih črk, saj v petih desetletjih ni bilo videti izvršnih predpisov,« ugotavlja deželni svetnik SSK Igor Gabrovec. Različno je na Tridentinskem - Južnem Tirolskem in v Dolini Aoste, kjer je raba manjšinskih jezikov dejansko izenačena z italijanskim, kar se posledično in ob vsakem koraku zrcali tudi v spoštovanju dostenjstva tamkajšnjih skupnosti. Tudi sam avtonomija dveh dežel in vse kar spada zraven - nadaljuje Gabrovec - od volilnih pravil do finančnih dotacij, spoštuje in priznava načelo pozitivne posebnosti.

Zato je po oceni zastopnika SSK hvalevredna pobuda društva Edinost, ki je z vložitvijo dveh sorodnih peticij spodbudila deželni svet, da se sooči s polstoletno zamudo in pomanjkljivostjo, ki danes dejansko hromi tudi že sama prizadevanja za ohranitev in utrditev statusa Dežele s posebnim statutom. »Na mojo spodbudo in po zaslugu svoje vztrajnosti je bil danes povabljen na avdicijo v pristojno deželno komisijo prof. Samo Pahor, ki je lahko ob navzočnosti tolmača zagovarjal nesporne načelne zahteve. V sedanji fazi preoblikovanja deželnih statutov so dežele s posebnim statusom poklicane, da na novo temeljijo svoje razlage in utrdijo svoje statute. Kar zadeva FJK ni dvoma, da vse to ne more ne sloneti tudi in predvsem na pristajanju polne enakopravnosti in dostenjstva vseh manjšinskih jezikov - ob slovenščini tudi furlanščine in nemščine,« je v sporocilu zapisal Gabrovec.

V Ljubljani prireditve Pot ob žici

LJUBLJANA - Mestna občina Ljubljana in Timing Ljubljana od danes do sotočne organizirata niz prireditve v okviru tradicionalnega, že 60. pohoda Pot ob žici. Največ udeležencev običajno privabi sobotni več kot 32 km dolg pohod po poti okoli Ljubljane, kjer je med 2. svetovno vojno stala žičnata ograja italijanskih in kasneje nemških okupatorjev - zato tudi ime Pot ob žici. Lani se jih je na ta dan na poti, poleg pohodnikov še tekaci, zbralo več kot 30.000. Prireditve je namenjena vsem, takoj najmlajšim kot starejšim, ki se zavedajo pomena zdravega načina življenja in želijo preživeti dan v dobrri družbi, sproščenem vzdušju ter spoznati Ljubljano s podvodniške perspektive, seveda pa lahko vsak prehodi le del poti.

V Mestnem muzeju Ljubljana bo do 22. maja hkrati na ogled razstava »Ljubljana v obroču bodeče žice (1942-1945)«, ki prikazuje posebno obliko terorja, ki ga je Ljubljana doživelila med drugo svetovno vojno v času italijanske okupacije. Odločitev okupacijskih oblasti, da mesto obda z bodečo žico, bunkerji, mitralješkimi gnezdi in minskimi polji, je bila v okupirani Evropi tistega časa edinstvena. Obrambni sistem mesta je tvoril nenavadne podobe krajin mesta in njegove neposredne okolice, ki so na razstavi prikazane z motivno zanimivimi fotografiskimi posnetki. Razstave, posvečene 60. obletnici Pohoda ob žici, zaokrožuje razstava »Tomaž Alauf: Strast, imenovana Pohod«, ki je v Galeriji Kresija na ogled do 15. maja 2016.

Razstava nas popelje skozi zgodovino Pohoda, ki je bil prvič organiziran leta 1957.

Šport

Dragičevih 26 točk

TORONTO - Slovenski organizator igre Goran Dragić je s 26 točkami prispeval pomembnem delež k zmagi Miami Heat s 102:96 po podaljšku pri Toronto Raptors na prvi tekmi polfinala vzhodne konference lige NBA. Tako kot na odločilni sedmi tekmi prvega kroga končnice, ko je Miami izločil Charlotte, je bil Dragić tudi na prvi tekmi drugega kroga v Torontu najboljši igralec tekme in prvi strelec. Dragić, ki bo ta teden praznoval 30. rojstni dan, je s 26 točkami ponovil osebni rekord v končnicah.

Toni končuje kariero

VERONA - »Odločitev je bila zelo težka, a prav je, da neham,« je včeraj novinarjem v Veroni dejal 38-letni napadalec Luca Toni. Zadnjič bo za Verono nastopil v nedeljo na tekmi z Juventusom. Verona (kriška Vesna z njim sodeluje na mladiškem področju) je dva kroga pred koncem prvenstva že izgubila vse možnosti za obstanek v ligi, zato tekma ne bo imela več pravega tekmovalnega naboja. Toni je z reprezentanco Italije leta 2006 osvojil tudi naslov svetovnega prvaka, še lani je bil z 22 goli prvi strelec A-lige.

NOGOMET - Druga povratna polfinalna tekma lige prvakov

V Milanu španski finale

Zmagoviti zadetek na madridskem Santiagu Bernabeu je zadel Gareth Bale

Real Madrid - Manchester City 1:0 (1:0)

Strelec: 1:0 Fernando (20./avtograd).
Real Madrid: Navas, Carvajal, Ramos, Pepe, Marcelo, Modrić (od 88. Kovačić), Isco (od 67. Rodriguez), Kroos, Ronaldo, Jese (od 55. Vazquez), Bale.
Manchester City: Hart, Sagna, Otamendi, Kompany (od 10. Mangala), Clichy, Fernando, Fernandinho, Navas (od 69. Iheanacho), Yaya Toure (od 62. Sterling), De Bruyne, Agüero.

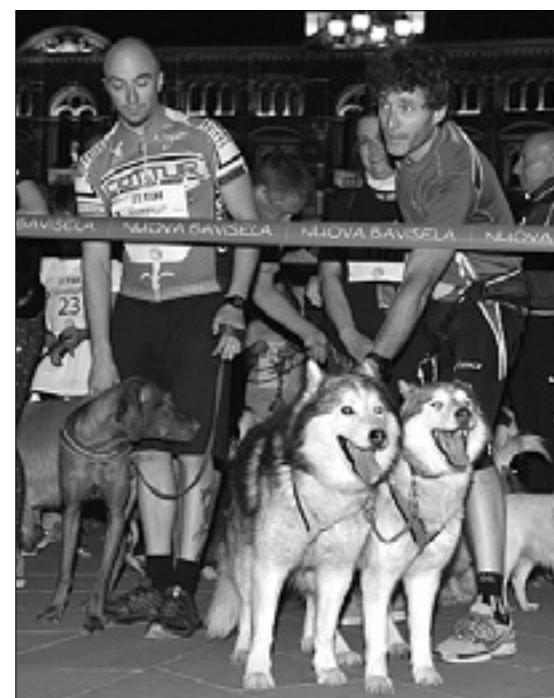
MADRID - Real se je uvrstil v svoj 14. finale v najmočnejšem evropskem klubskem tekmovanju. V finalu, ki bo 28. maja v Milenu, se bo pomeril z mestnim tekmcem Atleticom Jana Oblaka, ki je v torek po zaslugi zadetka v gosteh izločil münchenski Bayern. Real in Atletico sta se v finalu lige prvakov srečala že pred dvema letoma, takrat je bil po podaljških v Lizboni uspešnejši »beli balet« in prišel do deseteve tovrstnega naslova. City, ki je sploh prvič zagnal v polfinalu tega tekmovanja (Real že 27-ič), je bil proti gostitelju, ki je že šestic zaporedoma med najboljšimi štirimi v Evropi, premlačen v napadu. Real je tako malce izboljšal statistiko uspešnosti v polfinalih lige prvakov, od zadnjih sedmih poskusov se je drugič prebili v finale.

Po mirnem začetku so Madridčani podjetnejšo igro kronali v 20. minutu, ko je po podaji Danija Carvajala iz bližine močno z desne strani streljal (ali poskusil podati) Gareth Bale, žoga pa je opazila Fernanda in končala za hrbtom Harta. V 36. minutu so domači, ki so tako zmagali na vseh šestih domačih tekmah te sezone lige prvakov, znova zatresli mrežo, a je bil Pepe v prevedanem položaju, tako da so slovenski sodniki, glavni je bil Damir Skomina, zadetek razveljavili. V drugem polčasu je Bale z glavo zatresel prečko. Gostje niso nikoli resneje ogrozili domačih vrat.

EVROPSKA LIGA - Danes, povratna polfinalna (21.05): Sevilla - Šahtar Doneck (2:2), Liverpool - Villarreal (0:1).

Bavisela Expo in »pasjik« tek na Velikem trgu

Ce ste sinoči šli mimo tržaškega Velikega trga, ste brzko ne sišali lajanje. Protagonisti večera so bili štirinožci, ki si v okviru letošnjega Bavisela Running Festivala tekli skupaj s svojimi dvonoznimi gospodarji na prireditvi Doggy Run (FOTODAMJ@N). Bilo jih je okrog 300. Organizatorji so sporočili, da se je doslej na nedeljski teka - maraton in polmaraton - vpisalo nad 2300 tekačev. Družinskega teka pa naj bi se udeležilo okrog štiri ljubiteljev teka. Precej bo tekačev iz tujine: največ predstavnikov bodo imele bližnje Slovenija, Hrvaška, Avstrija in Madžarska. Danes popoldne bodo na tržaškem nabrežju odprli sejem Bavisela Expo, ki bo odprt do nedelje.

Ulica dei Montecchi 6

tel. 040 7786350

faks 040 7786339

sport@primorski.eu

Četrtek, 5. maja 2016

17

Primorski
dnevnik

KOŠARKA - A-liga Bologna izpadla, v play-off še Trento in Pistoia

V zadnjem krogu rednega dela košarkarske A-lige je padla marsikatera odločitev. V A2-ligo je po porazu izpadla Bologna, saj sta pri dnu zmagala tako Torino kot Caserta. Zadnji dve mestni za play-off sta ujela Pistoia in Trento, Vareseju ni uspelo. Četrtnfinalni pari play-offa: Milano - Trento, Cremona - Venezia, Reggio Emilia - Sassari, Avellino - Pistoia. Izidi zadnjega kroga: Sassari - Milano 83:80, Caserta - Trento 73:70, Cremona - Brindisi 76:61, Reggio Emilia - Bologna 82:78, Capo d'Orlando - Pistoia 58:65, Cantù - Varese 89:79, Venezia - Avellino 86:77 po podaljšku (Tonut 4, Ruzzier ni igral), Torino - Pesaro 83:66.

»Pogba ni naprodaj«

TURIN - Juventus naj bi skušala zadržati 23-letnega Pogbaja, ki ga snubijo najboljši evropski klubi. »Francoz ni na spisku igralcev, ki čakajo na odhod,« je dejal športni vodja črno-belih Marotta, ki je dodal, da bo usoda španskega napadalca Morate znana v prihodnjih treh tednih.

UDINESE - Furlanski klub je včeraj prizadel novica, da je za posledicami neozdravljive bolezni umrl 45-letni brat Pabla Armera, Harri. Udinese bo igral v nedeljo v gosteh proti Atalanti.

SPOMIN - 4. maj je v italijanskem nogometu ovit v črno barvo, saj je pred 67 leti (1949. leta) v letalski nesreči pri Supergi »izginila« ekipa slavnega Torina.

KOŠARKA - Play-off A2-lige Tržaška Alma izenačila stanje

Orsi Tortona - Alma Trieste 75:81 (23:13, 39:39, 56:61)

Alma Trieste: Parks 18, Bossi 8, Nelson 14, Pecile 12., Pipitone 4, Coronica, Baldassio 5, Landi 2, Prandin 13, Canavesi 5. Trener: Dalmasson.

Tržaški košarkarski drugoligaš Alma Pallacanestro Trieste je na drugi četrtnfinalni tekmi play-offa v kraju casale Monferrato izenačil stanje na 1:1. V gosteh so varovanci trenerja Dalmassona premagali domačo Tortono z 81:75. Tretja tekma bo v soboto v tržaški športni palači PalaRubini. Gostitelji so vodili le v prvi četrtini. Nato so se gostje zbudili in pred odmorom nadoknadiли zaostanek (39:39). V nadaljevanju so bili tržaški košarkarji boljši.

KOLESARSTVO - Štirje Slovenci na startu

Tudi na letošnjem Giru slovenska zmaga?

Na 99. kolesarski dirki po Italiji, ki se bo začela jutri z uvodnimi tremi etapami na Nizzozemskem, bodo nastopili štirje Slovenci. Primoz Roglič bo kolesaril za LottoNL-Jumbo, Luka Mezgec za Orico GreenEdge, Matej Mohorič za Lampre-Merido in Grega Bole za Nippo-Vini Fantini. Slovenci so zadnja dva Gira končali z etapno zmago, leta 2014 je bil prvi Luka Mezgec, lani pa Jan Polanc. Roglič bo v debittantski sezoni v svetovni seriji dobil priložnost že na prvi od treh največjih dirk, izkazal pa se je že v prvem delu sezone, ko je najprej na dirki po Algarveju končal na skupnem petem mestu, konec marca pa v zadnji etapi katalonske pentljje osvojil drugo mesto. Po tej dirki se je odpravil na priprave na Tenerife, minuli konec tedna noge preizkusil na dirki po Yorkshiru, kot nam je Roglič tudi povedal v intervjuju za naš dnevnik (objavili smo ga v sredini številki našega dnevnika).

Po Yorkshiru je kolesaril tudi Mezgec. Ta je v letošnji sezoni novinec v Orici, zmagovalec zadnje etape Gira 2014 v Trstu pa bo letos v prvi vrsti desna roka Avstralca Calebja Ewana, sam pa upa, da bo imel kakšno priložnost za sprint, predvsem v drugi polovici dirke in v kakšni bolj zahtevni etapi za klasične sprinterje.

»Caleb je vrhunsko pripravljen, čeprav dolgo ni dirkal. V prvi vrsti bom delal zanj, sploh v prvih etapah. Če ne bo prišel čez klance, potem bom jaz sprinter ekipe. Ampak mislim, da će bova, bova skupaj odpadla. Jaz sem na Yorkshiru trpel, upam, da bom na Giru pravi. Prvi vrhunc sezone sem imel na klasikah. Upam, da bom drugega imel na Giru,« je rekel Mezgec, o možnostih Chavesa v generalni razvrstitvi pa dodal: »Chaves je dobro pripravljen. Lani je bil ob debitiranju na grand touru peti. Če ne bo imel težav, ga vidim ga v top 5.«

Letos »skorajda slovenska« ekipa Lampre-Merida je med četverico Slovencev Marko Kump, Jan Polanc, Luka Pibernik in Matej Mo-

horič za Giro izbrala zadnjega. Nekdanji svetovni prvak med mladinci in mlajšimi člani bo drugič v karieri dirkal na tritednski dirki, lani je debitiral na španski Vuelti, tokrat bo dobil priložnost na Giru. Enaindvajsetletnik je februarja v Katarju grdo padel in si zlomil komolec, toda to je zanj preteklost.

»Popolnoma se podrejam ekipi, tudi na Giro se bom. Rabijo nekoga, kot sem jaz, za vožnjo po skupini naprej in nazaj, da so naši kolesarji spredaj, v finalu, da pripeljem sprinterje skozi tehnične dele. Bom pa dobil priložnosti v pobegih. Vnaprej se ve, katera etapa je taka, ko lahko ubežna skupina upa, da bo prišla do cilja. Po vetru se bom oziral. Ko bom videl, da je možnost, da se lahko gre do cilja, bom to skušal izkoristiti. V najtežjih etapah pa ne verjamem, da bi lahko kaj naredil. Na klancih nisem tako dober, niti nimam možnosti, da bi zdržal do konca. Kakšna mešana ali ravninska etapa pride v poštev,« pravi Mohorič in dodaja: »Ko prideš v pobeg, moraš znati taktično dobro odpeljati. To mi ne povzroča težav. Velikokrat naredim še več, kot imam v nogah. Upam, da kaj uspe.«

Boleta je njegova ekipa imenovala kot jo-kerja, na Giru bi verjetno imel še pomembnejšo vlogo, a je na Amstel Gold Raceu grdo padel - njegov nastop je bil pod vprašajem - zato ne ve povsem, kako je pripravljen in kam lahko poseže. »Težko rečem, kako sem pripravljen. Deset dni po padcu nisem bil na kolesu. Sem bolje, opravil sem en dober trening, več vreme ni dopuščalo. Tako dober, kot sem bil na Amstelu, še nisem bil. Ekipa je bila tista, ki je navajala, da naj grem na Giro, da sem pomemben zanj. Prevzemajo vso odgovornost, če bom slab, če ne bom konkurenčen. Imajo pa upanje, da po kakšnem tednu, desetih dneh pridem k sebi. Po pravici povedano, nisem razmišljal, če se lahko borim z najboljšimi. Pomembno mi je, da preživim prvi teden. Sproti se bom prilagajal. Malo grem s strahom in skupino,« razkriva Bole, ki bo na Giru nastopil tretjič. (sta)

NOGOMET - Obstanek v 1. AL je za »domačo« Mladost pravi podvig

Ekipa s srcem in dušo

Če so v ponedeljek navijači v pubih v Leicestru ob neverjetnem dosežku domače ekipe ponoreli, so navijači v Doberdobu v nedeljo na primeren način proslavili obstanek Mladosti v 1. amaterski ligi. Tudi doberdobska enajstica je na na svoj način spisala lepo pravljico, ki se nadaljuje že tri sezone. Pred tremi leti so se v Doberdobu odločili, da sestavijo moštvo s številnimi domačini. Skupina domačih nogometnika oz. prijateljev je nato poskrbela za dve enkratni sezoni, saj je Mladost dosegla dve zaporedni napredovanji, najprej iz 3. AL v 2. AL, nato pa je lani prestopila še v prvo amatersko ligo. V omenjenem prvenstvu bo nastopila tudi v naslednji sezoni, potem ko se je letos s srčno igro na koncu sezone dokopala do treh zaporednih zmag, nazadnje pa je premagala drugouvrščeni Domio. Izjemna konec prvenstva so omogočili nogometni, ki so navezani na društvo, omenjena skupina pa je nastala tudi po zaslugu Ezia Bressana, ki velja pravzaprav za dušo doberdobskega društva.

»Konec sezone je bil zahteven in naporen zaradi najrazličnejših razlogov. Boleče je bilo zamenjati trenerja (Roberta Gona je med sezono nadomestil Maurizio Zuppichini op. av.). Šlo je za težko odločitev, a smo se takrat znašli v nevarnih vodah, naši neposredni nasprotniki v boju za obstanek pa so vknjizili več točk. Bil sem takrat zelo žalo-

Matej Ferletič je bil pred kako sezoni med glavnimi pobudniki snovanja »nove« Mladosti. V ozadju levo kapetan Mauro Perić

FOTODAMJ@N

sten,« ugotavlja Ezio Bressan. Nato pa je ekipa začela nizati uspehu kot za stavbo. »Z novim trenerjem in s povratkom nekaterih poškodovanih nogometnika se je stanje izboljšalo. Naj poudarim, da je prejšnji trener morda le na eni tekmi razpolagal z vsemi nogometnimi igralci. Nato pa smo začeli pridobivati samo zveste vse do zadnje, odločilne tek-

me proti Domiu. Kljub temu, da smo vedeli s 3:0, so se nasprotniki vse do zadnje sekunde trudili, da bi izenačili. Zmagati na tak način je bilo še večje zadovoljenje. Vsekakor je bil zadnji krog prvenstva neverjeten. V bistvu so bile vse tekme pomembne, le srečanje med Isonzom in Zarjo ni odločalo o ničemer,« pravi Bressan.

Kaj pa načrtuje Mladost za prihodnjo sezono? »Sedaj moramo nekaj časa uživati ob pomembnem dosežku. Nato bomo začeli razmišljati o prihodnosti. Zaenkrat se moram zahvaliti vsem nogometnikom. Dosegli so nekaj izjemnega, ne da bi prejemali nikakršnega povračila stroškov,« zaključuje »duša« Mladosti. (av)

PLANINSKI SVET

Trekking v Paklenici

Nekam nenavadno se počutiš, ko v gojerjih prehodiš sto metrov od montažne hišice do plaže in se zazreš v mirni svetlostmodri zaliv, najjužnejši del Velebitskega kanala, ki mu otok Pag in polotok severno od Zadra dajejo varljivo podočno jezero. V gojerjih, ker je kamp Šibuljina naše izhodišče za dvodnevno turbo v Narodnem parku Paklenica, pobudo, ki jo je sprožil predsednik SK Devin Dario Stolfa in privabil 13 planincev, ki so ustvarili pravo čezmejno navezo (članom planinskega odseka SK Devin so se namreč pridružili člani SPDG, Planinske družine Benečija in PD Kraški gadi z Gorjanskega). V petek zvečer, po štirih urah vožnje, nam je dobradošlico podaril prelesten sončni zahod, ki smo ga slavili s (pre)obilno ribjo večerjo, naslednje jutro pa smo smo se po prav tako obilnem zajtrku strurno podali v osrčje Narodnega parka, 95 kvadratnih kilometrov naravnih lepot, ki od vseposod privablja ljubitelje gora in morja, pa tudi speleologe, saj kraški svet ponuja tudi podzemne zanimivosti. Vsako leto so prvomajski prazniki povod za mednarodni miting plezalcev, ki so v res lepem številu naskakovali previšne stene (izvirajo med 400 smemi), mi pa smo se po zložni stezi, še kar preveč turistično tlakovani in posejani z informativnimi panaji, začeli po soteski Velika Paklenica ob šumecem potoku vzpenjati proti PD Paklenica in še nekoliko višje do Ivančevega doma, gostoljubnega gostišča in prenočišča, kjer smo si privočili prvi odih na nadmorski višini 570 m. Ime Paklenica smo si naroči razlagali, saj ne pomenu niti peklenega (čeprav so poletni vzponi najbrž začinjeni s peklenko vročino), temveč le ime smole-pakline, ki so ribiči uporabljali za svoje barke, pa tudi v zdravilne namene.

Na razpotju pod PD Paklenica smo se razdelili na dve skupini: četverica se je podala proti Črnemu vrhu, ki je s svojimi 1100 m najvišji vrh Parka (sicer dosegajo najvišji vrhovi Velebita kar 1758m-Vaganski vrh, 1753 m pa Sveti brdo). Preostala deveterica je preko Malih močil, Škiljčev in Jurljin, skozi grape in travnike, posejane z buj-

nim rastlinstvom, od narcis do erike in rododendronov, žabljina in melise, pa še bolj redkih orhidej, pisanih metuljev in glasno žvrgolečih ptic, opuščenih pastirskih hiš, po pokrajini, ki je bila prava zmes Julijcev in Krasa z dodatkom razgledov na čudovito dalmatinsko obalo, dosegla svoj najvišji cilj na vrhu Aniča Kuk, 712 m, kamor se po 300 m visoki prepadni steni povzpnejo najpopunjejsi plezalci. Mi smo ubrali lažjo pot, ki se sicer zahtevala tudi nekaj lažjega plezanja, trud pa je poplačal razgled, ki je postopoma zgubljal ostrino,

Predavanje o Čilu

Nocjo bo v prostorih Kulturnega društva Barkovlje, Ulica Bonafata 6, zanimivo predavanje posvečeno Čilu. Govora bo predvsem o severnih predelih te čudovite in raznolike države. Pogledali pa bomo tudi preko njenih severnih meja na severovzhodni del Argentine in Bolivije, saj tvorita slednji s Severnim Čilom nekako enoto, in to predvsem z geografskega in kulturnega vidika.

Tržaška Slovenka, agronomka Magda Šturmank, ki bo na nočojšnjem večeru razkrivala posebnosti teh dežel,

Pohodniki v Paklenici na Hrvškem

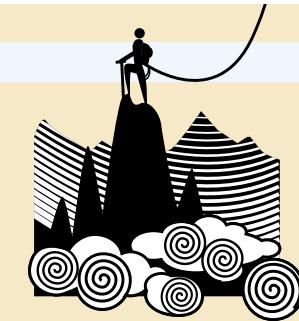
kajti meteorologi so za 1. maj napovedali neusmiljen dež. Poleg številnih plezalcev smo na poti srečali tudi plazilce-še nekoliko zaspanega modrasa in tolsto belouško, nismo pa videli risov in medvedov, ki za svoje obhode izbirajo drugačne urnike. Po 700 m strnega spusta, ki je sklenil celodnevni sprechod, smo se vrnili v turistično-plezalni živžav, na stezo, kjer nas panoci spominjajo tudi na dejstvo, da je bil NP Paklenica od leta 1962 do 1968 prizorišče kar desetih filmov o indijanskem junaku Wimnetouju, ki smo ga mnogi vzljubili v knjigah Karla Maya. Načrt, da bi naslednjega dne odkrili tudi lepote Male Paklenice, je prvomajski dež popolnoma onemogočil, zato pa smo se med vožnjo domov po jadranski magistrali kovali načrte za nove planinske ture po Velebitu in dalmatinskih otokih.

se je pred leti preselila v Čile in si tam ustvarila družino. Med svojim večletnim bivanjem v teh krajih, je s prijeno tankočutnostjo in z močnim čutom za opazovanje globlje spozna zgodovino, kulturo, tradicije in življene v novi domovini. Predavanju, ki ga organizirata Slovensko planinsko društvo Trst in Fotovideo Trst 80, je dala naslov: Po Čilu in Andih, moji vtisi o krajih, ki so postali moj dom.

Skupina »Drugače mladi«

Planinska skupina »Drugače mladi« je vabilna na izlet v severni del parka otoka Cona na sprechod po obrežju, mimo opazovalnih točk, preko kanala Quarantia, kjer so na ogled »casoni«, stare ribiške hiše.

Vreme v četrtek zjutraj res ni obelehalo nič dobrega, črni oblaki so se po-

dili po nebu in burja je kar mrzlo zavijala čez gmajno. Zato se nas je v Devinu zbralo le šest, tri ženske in trije moški. Škoda. Napotili smo se v Marino Julijo, kot zmenjeno. Ni nam bilo žal. Sonce se je kmalu pokazalo izza oblakov in nam obarvalo prebujajoče se naravo. Gozdovi se odevajo v pomladansko razkošje, polja so že zorana in čakajo na setev. Tišino je vznemirjalo samo vršenje dreves v burji, ki pa je že ponehaval. V laguni je bilo nekoč veliko ribiških hiš, grajenih na stebrih nad vodo, pred njimi pa so bili kratki pomoli, na katerih so bile zasidrane majhne ribiške barke. Danes so skoraj vse zapuščene in razpadajoče. Le nekaj jih je še obljudenih vsaj v poletnem času. Taka je bila tista, pred katero smo malicali na klopi okrog vrtne mize. Pri neki drugi je bilo shranjenih veliko plastičnih sodov z mrežami. Vse kaže pa, da bodo ves ta del obale očistili in zgradili marino za jadrnice in manjše barke. Ribiči so se modernizirali in novi mornarji zahtevajo svoje. Hoja je bila udobna, saj smo hodili po popolnoma novi kolesarski stezi. Potem pa, kaj je lepšega kot zaključiti nekaj jutri hojo v kraški osmici ob kozarcu terana in rezini pršuta.

Srečanje s pobratenim društvom Integral

V nedeljo, 8. maja, se bodo tržaški planinci z avtobusom podali na Štajersko, točneje v okolico Celja, na srečanje z dolgoletnimi prijatelji, člani pobratenega Planinskega društva Integral. Prijatelji iz Ljubljane so za to priložnost pripravili zanimiv pohod, z bogato kulturno vsebino. Odhod avtobusa s trga Oberdan v Trstu ob 6.45 oziroma izpred hotela Daneu na Općinah ob 7. uri. Priporočamo udobne pohodniške čevlje in palice.

ODBOJKA - 1. MD Našemu praporu prva finalna »runda«

Sant'Andrea San vito - Naš prapor

1:3 (25:22, 24:26, 22:25, 20:25)

Naš prapor: Fajt 3, Medeot 1, Valentinci 14, S. Sfiligoi 15, Fogari 2, A. Sfiligoi 4, Barbera (L); Juretič 0, Oličev 10, Boškin 0.

Naš prapor je na prvi finalni tekmi 1. moške divizije za prestop v D-ligo v gosteh premagal tržaško ekipo S. Andrea S. Vito, ki je Brice v regularnem delu prvenstva dvačrat pregazila (3:1 in 3:2). Naš prapor je tokrat igral zelo zbrano. Po neuspšem prvem setu je sledila reakcija gostov, ki so vse boljšo igro stopnjevali do končne zmage. Druga tekma bo v četrtek, 12. maja, ob 21. uri v telovadnici Kulturnega doma v Gorici. V primeru zmage bi Naš prapor napredoval v D-ligo. Drugače bo o napredovanju odločala tretja tekma, ki bo v Trstu.

NAMIZNI TENIS Kolajne v Červinjanu

Na peti deželni turnir, ki se je odvijal minuli konec tedna v Červinjanu, se je vpisalo bolj malo namiznoteniških igralcev Krasa. Kljub temu je bilo nekaj solidnih rezultatov. Razen slabših izidov v kategoriji Over Rank 2001, v kategoriji se Ettore Malorgio, Paolo Fabris, Roberto Trampus in Alen Corbatti niso prebili iz kvalifikacijske skupine, so bile ostale kategorije bogate s kolajnami. V razredu 1-5 Open so vsi trije krasovci stopili na stopničke. Najboljši je bil Malorgio, za njim Trampus, bronast pa Corbatti. V razredu 6-10 pa si je mladi Matteo Parenzan nadel zlatoto medaljo. V ženski kategoriji Top je bila zmagovalka Claudia Micolaucich pred klubsko tovarišico Katarino Milič. (r)

KOŠARKA - Under 18 Sokol čakata odločilni tekmi za deželni finale

Sokol - Basket 4 Trieste 68:47 (22:11, 8:20, 17:6, 22:10)

Sokol: Grgič, I. Terčon, Škerk 3, Furjan, Ferfoglia 8, Del Fabbro, G. Terčon 8, Fabi 7, Meola, Rudes 31, Laurenčič 10. Trener: Vatovec

Košarkarji Sokola tokrat niso igrali dobro, vendar so vseeno zmagali. V prvem polčasu so s težavo napadali in preveč popuščali v obrambi. V drugem polčasu so strnili vrste in z Rudesom na čelu zmagovali povedli. Sokol bo odločilni tekmi za uvrstitev v deželni finale igral v torek, 10. maja (ob 19.00 v Zoppoli), proti Libertasu in v sredo, 11. maja (18.45 v kraju San Daniele del Friuli), proti Polisigmi.

Obvestila

ŠD SOKOL vabi na proslavo ob 50-letnici ustanovitve društva, ki bo v soboto, 28. maja, ob 19.00 v nabrežinski telovadnici.

ZSŠDI - Komisija za odbojko prireja v sodelovanju z vsemi odbojkarskimi društvimi na Tržaškem poletni odbojkarski kamp Volley Mania. Potekal bo od 27. junija do srede 6. julija 2016 v večnamenskem športnem centru v Brščikih. Informacije ZSŠDI ali trenerji pri društvi.

AŠZ DOM GORICA vabi na mesec odprtih vrat. V mesecu maju bodo potekale brezplačne vadbe: minibasket za letnike 2004-05-06-07 (torek in sreda 16.45-18.30, petek 16.45-18.15), mikrobasket za letnike 2008-09 (ponedeljek in četrtek 16.30-17.30), Cheerleading za osnovnošolce (ponedeljek in četrtek 17.30-19.00); informacije pri AŠZ Dom (David Ambrožič, tel. 048133288, domgorica@gmail.com).

RAI3bis
SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103

18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.00 Tv Kocka **20.30** Deželni Tv Dnevnik
20.50 Reportaža: Velika zabava (o praznovanju 70-letnice obnove slovenskega šolstva v Italiji), sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.00 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 9.55, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** La prova del cuoco **14.05** Igra: Colors **15.15** Torto a ragione? Il verdetto finale **16.40** La vita in diretta **18.45** Kvizi: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi **21.20** Nad.: Non dirlo al mio capo **23.40** Aktualno: Porta a porta

RAI2

6.00 14.00 Detto fatto **7.10** Nad.: Il tocco di un angelo **7.55** Serija: Un ciclone in convento **9.30** 13.30 Rubrike **10.30** Cronache animali **11.00** I fatti vostri **13.00** 17.45, 18.20, 20.30, 23.50 Dnevnik in vreme **16.15** Serija: Castello **18.00** Šport **18.50** Serija: N.C.I.S. **21.05** LOL **21.15** Virus – Il contagio delle idee

RAI3

6.00 Novice **6.30** Rassegna Stampa **7.00** TGR Buongiorno Italia **7.30** TGR Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **11.55** 14.00, 19.00, 0.00 Dnevnik, vreme in rubrike **12.45** Pane quotidiano **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **15.10** Nad.: La casa nella prateria **16.00** Aspettando Geo **16.40** Geo **20.00** Blob **20.10** #TreTre3 **20.35** Nad.: Un posto al sole

21.05 Film: Jimmy Bobo – Bullet to the Head (akc., '12, i. S. Stallone) **22.45** Gazebo

RAI4

12.40 Atlantis **14.15** Star Trek Enterprise **15.05** Fairy Tail **15.30** Numbers **17.45** Novice **17.50** Flashpoint **19.20** Ghost Whisperser **21.10** The Voice of Italy 2016 **23.45** Mad Men

RAI5

13.20 23.15 Lo stato dell'arte **13.50** Le Alpi viste dal cielo **14.45** Food Trail – La sfida del cibo **15.35** 18.40 This is Opera **16.25** Marc Quinn – Making Waves **17.20** Memo – L'agenda culturale **18.05** Novice **18.10** Passepartout **19.30** I predatori dell'arte perduta **20.20** Koncert **22.15** Giornata della consapevolezza europea

RAI MOVIE

14.00 Film: Rocky IV (dram., '85, i. S. Stallone) **15.40** Film: I numeri dell'amore (dram., '10, i. J. Alba) **17.15** 0.45 Novice **17.20** Film: Un genio, due compari, un pollo (western, '75) **19.30** Film: Homeland Security (kom., '08, i. A. Bandera, M. Ryan)

21.15 Film: La maga delle spezie (dram., '05) **22.55** Film: Amori e altri crimini (dram., '08)

RAI PREMIUM

11.30 Nad.: Un posto al sole **12.30** Nad.: Il capitano **13.25** Parliamone **14.15** Nad.: Passione proibita **15.05** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **15.10** Nad.: Cuori rubati **16.05** Serija: Provaci ancora prof **17.45** Novice **17.50** 23.00 Nad.: Il commissario Rex **19.30** Nad.: Capri **20.25**

Nad.: Un caso di coscienza **21.20** Serija: Una scatenata coppia di sbirri

RETE4

6.40 Serija: Hunter **8.40** Nad.: Bandolera **9.30** Serija: Carabinieri **10.30** Sai cosa mangi? **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** I viaggi di Donnaventura **15.45** Serija: Hamburg Distretto 21 **16.50** Serija: Walker Texas Ranger **19.35** Dentro la notizia **19.55** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Dalla vostra parte **21.15** Film: The Bourne Ultimatum – Il ritorno dello sciaccallo (akc., '07, i. M. Damon, J. Stiles) **23.50** Film: L'isola dell'injustizia – Alcatraz (dram., '95, i. K. Bacon)

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Mattino Cinque **11.00** Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Una vita **14.45** Uomini e donne **16.10** L'isola dei famosi **16.20** Amici – Day Time **16.30** 21.10 Nad.: Il segreto **17.10** Pomeriggio cinque **18.45** Caduta libera! **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'invasione **23.30** Film: Coco avant Chanel – L'amore prima del mito (biogr., '09, i. A. Tautou)

ITALIA1

6.35 Risanke **8.15** Nad.: Settimo cielo **10.15** Serija: Dr. House – Medical Division **12.05** Cotto e mangiato – Il menù del giorno **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.00** 17.55 L'isola dei famosi **13.15** Šport **13.55** Nan.: Simpsonovi **14.20** Nan.: Futurama **14.45** Serija: The Big Bang Theory **15.20** Nan.: Mom **15.45** Serija: Due uomini e 1/2 **16.40** Nan.: La vita secondo Jim **17.35** Nan.: Mike & Molly **19.25** Serija: C.S.I. - Miami **21.10** Le Iene Show

IRIS

13.10 Film: La moglie vergine (kom., '76) **15.10** Film: L'avvertimento (det., '80) **17.15** Film: Se permettete, parliamo di donne (kom., It., '64, i. V. Gassman) **19.20** Serija: Supercar **20.05** Serija: Walker Texas Ranger **21.00** Film: Maléna (dram., '00, r. G. Tornatore, i. M. Bellucci) **23.10** Adesso cinema!

23.35 Film: Una pura formalità (dram., '94, r. G. Tornatore, i. R. Polanski)

LA7

7.30 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik **7.50** Vreme **7.55** Omnibus **9.45** Coffe Break **11.00** L'arai che tira **14.00** Kronika **14.20** Tagadà **16.30** Serija: Ironside **18.00** Serija: Josephine, ange gardien **20.35** 0.15 Otto e mezzo **21.10** Eccezionale Veramente

LA7D

6.20 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **6.30** The Dr. Oz Show **7.30** 19.00 Cuochi e fiamme **8.30** 15.20 I menù di Benedetta **11.20** SOS Tata **13.30** 21.10 Nad.: Grey's Anatomy **16.45** 0.50 Cambio moglie **18.55** Dnevnik

TELEQUATTRO

7.00 Sveglia Trieste! **13.00** Dodici minuti con Cristina **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.20** 17.40, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **13.45** Qui studio a voi stadio **18.00** 23.30 Trieste in diretta **19.00** Il Rossetti **20.00** Qua la zampa **20.05** Happy Hour **21.00** Ring

CIELO

12.00 13.15 MasterChef Australia **13.00** Novice **14.15** MasterChef Italia **16.15** Buying & Selling **17.15** Giardini da incubo **18.15** Fratelli in affari **19.15** Affari al buio **20.15** Affari di famiglia **21.15** Film: New Police Story (akc., '04, i. J. Chan) **23.30** Film: Peccato veniale (kom., '74)

DMAX

12.30 Rimozione forzata **13.20** Affare fatto! **14.10** Gator Boys: gli acchiappalligatori **15.05**

River Monsters **15.55** Te l'avevo detto **16.50** Dollari al volante **17.45** Gli eroi dell'asfalto **18.35** Prova a prenderli **19.30** Banco dei pugni **20.20** Affari a tutti i costi **21.10** Non è un altro stupido game show **22.00** 100 cose da non fare a casa **22.55** Colpo di fulmini

SLOVENIJA1

6.55 Dobro jutro **11.15** 18.25 Kviz: Taks **11.40** Turbulenca **12.20** Dok. serija: Nasí vrtovi **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Poročila, športne vesti, vreme **13.30** Dok.: Džihad 2.0 **14.30** Slovenci in Italiji **15.10** Težišče **15.40** 18.05 Risanke in otroške serije **16.25** Profil **17.30** Ugriznimo znanost **17.55** Novice **18.00** Na naši zemlji **19.30** Slovenska kronika **20.00** Tarča **20.55** Globus **21.25** Prava ideja! **22.00** Odmevi **23.05** Osmi dan **23.40** Svetlo in svet

SLOVENIJA2

7.00 19.00 Risanke in otroške odd. **8.10** Zgodbe iz školjke **8.40** Točka **9.40** Med valovi **10.40** Alpe-Donava-Jadran **11.05** 17.00 Halo TV **12.05** Dobro jutro **15.15** Kino fokus **15.40** Čas za Manco Košir **17.50** Kviz: Vem! **18.25** 10 domačih **19.05** Kviz: Male sive celice **20.00** Avtomobilnost **20.30** Dok.: Reševalci hrane

21.30 Film: Greenberg (kom., '10, i. B. Stiller) **23.15** Dok. film: Slika, ki je ni

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmenja Tv – Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** 22.20 Drobtine in... 45 let TV Koper-Capodistria **14.45** Dok.: Barvne niti družine Missoni **15.15** Najlepše besede **15.50** Road to UEFA EURO 2016 **16.20** Dok.: K2 **16.50** Alpe Jadran **17.25** Webolution **18.00** 22.30 Izostritev **18.35** Vreme **18.40** 22.30 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes – TV dnevnik **19.25** Šport **19.30** TG dogodki **19.45** Glasba zdaj **20.00** Zvočno klasični **20.45** Film: Dekleta prihaja (muzikal) **22.15** Dok.: Mister Gadget **23.20** Med valovi **23.45** Dnevnik Slovencev v Italiji

POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **8.20** 9.30, 11.00, 12.10 Tv prodaja **8.35** 15.35 Nad.: Italijanska nevesta **10.00** 16.55 Serija: Komisar Rex **11.15** 14.35 Nad.: Nedolžna vsiljivka **12.25** 17.55 Moja mama kuha bolje! **13.30** 20.00 Nad.: Usodno vino **16.30** 18.55, 22.30 Novice in vreme **21.00** MasterChef Slovenija **23.05** Serija: Nepremagljivi dvojec

KANAL A

7.00 18.00, 19.55 Svet **7.55** 11.35 Serija: Odvetnik z ulice **8.50** 12.45 Risanke **9.40** 15.45 Nan.: Od zaroke do poroke **10.10** 11.20, 12.30 Tv prodaja **10.25** 14.50 Nan.: Nočna izmena **13.45** 18.55 Nan.: Kar bo, pa bo **16.20** Film: Prekletstvo faraonove grobnice (pust.) **20.00** Big Brother **21.00** Nogomet: UEFA Liga Evropa, Liverpool – Villarreal **23.00** V živo iz hiše Big Brother **23.30** UEFA Liga Evropa: vrhunci dneva **23.50** Film: Krava pravljica (voj.)

PLANET TV

11.55 Tv prodaja **12.25** Serija: Havaji 5.0 **13.20** 22.05 Bilo je nekoč **14.35** Ellen

DROBCI IZ SPOREDA RADIA TRSTA

Oddaja **Zgoriske**

